

საქართველოს ოფიციალური სტატისტიკის ეროვნული სისტემის 2020-2023 წლების განვითარების სტრატეგია

შეფასების ანგარიში

სანდო მონაცემები სწორი გადაწყვეტილებებისთვის!

წინამდებარე შეფასების ანგარიში შემუშავდა გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) და შვედეთის მთავრობის მხარდაჭერით. დოკუმენტში გამოთქმული მოსაზრებები ავტორისეულია და შეიძლება არ ასახავდეს გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) და შვედეთის მთავრობის მოსაზრებებს.

აბრევიატურები

აბრევიატურა	განმარტება
EUROSTAT	ევროკავშირის სტატისტიკის ოფისი
GSBPM	სტატისტიკური ბიზნეს პროცესის ზოგადი მოდელი
PARIS21	პარტნიორობა 21-ე საუკუნეში სტატისტიკის განვითარებისათვის
SDG	მდგრადი განვითარების მიზნები
STI	სტატისტიკური ეფექტურობის ინდიკატორები

სარჩევი

1. მოკლე შეჯამება.....	6
2. შესავალი.....	11
3. მეთოდოლოგია	13
4. შეფასების მიგნებები.....	16
4.1 2020-2023 წლების სტრატეგიის განხორციელებით მიღწეული ძირითადი შედეგები	16
4.2 დეტალური პროგრესი პირველ სტრატეგიულ მიზანთან „მომხმარებლის საჭიროებებზე დაფუძნებული მაღალი ხარისხის ოფიციალური სტატისტიკის წარმოება“ და მის შესაბამის ამოცანებთან დაკავშირებით	24
4.2.1 დეტალური პროგრესი პირველი სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 1.1 „მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მისაღებად სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოება“ დაკავშირებით.....	27
4.2.2. დეტალური პროგრესი პირველი სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 1.2 „ოფიციალური სტატისტიკის წარმოება საერთაშორისო სტანდარტებისა და სახელმძღვანელო პრინციპების შესაბამისად“ დაკავშირებით	31
4.2.3. დეტალური პროგრესი პირველი სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 1.3 „მონაცემთა ხარისხის გაუმჯობესება“ დაკავშირებით	32
4.2.4. დეტალური პროგრესი პირველი სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 1.4 „სტატისტიკის გამოყენების ხელშეწყობა“ დაკავშირებით.....	34
4.3. დეტალური პროგრესი მეორე სტრატეგიულ მიზანთან „სტატისტიკის წარმოების ეფექტიანი, თანამედროვე და მდგრადი პროცესების შექმნა“ და მის შესაბამის ამოცანებთან დაკავშირებით	36
4.3.1. დეტალური პროგრესი მეორე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 2.1 „სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოების პროცესების მოდერნიზაცია და სტანდარტიზაცია“ დაკავშირებით..	39
4.3.2. დეტალური პროგრესი მეორე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 2.2 „მონაცემთა შეგროვების თანამედროვე და ყოვლისმომცველი სისტემის შექმნა“ დაკავშირებით.....	40

4.3.3. დეტალური პროგრესი მეორე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 2.3 „მონაცემთა გავრცელების და კომუნიკაციის პროცესების პრაქტიკის გაუმჯობესება“ დაკავშირებით	42
4.4. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიულ მიზანთან „სტატისტიკური ინფრასტრუქტურის და შესაძლებლობების განვითარება“ და მის შესაბამის ამოცანებთან დაკავშირებით	43
4.4.1. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 3.1 „საკანონმდებლო ბაზის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა“ დაკავშირებით	46
4.4.2. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 3.2 „მდგრადი ინფორმაციული ტექნოლოგიების სისტემის დანერგვა და მონაცემთა დაცვის სისტემის შემუშავება“ დაკავშირებით	47
4.4.3. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 3.3 „ადეკვატური პერსონალით უზრუნველყოფა და ადამიანური რესურსების მართვის ეფექტური სისტემის შექმნა“ დაკავშირებით	49
4.4.4. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 3.4 „კლასიფიკაციებისა და რეგისტრის თანამედროვე სისტემის დანერგვა“ დაკავშირებით	51
4.4.5. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 3.5 „ოფიციალური სტატისტიკისადმი ნდობის გაძლიერება, საიმედოობის განმტკიცება და კარგი იმიჯისა და რეპუტაციის ხელშეწყობა“ დაკავშირებით	53
5. გამოწვევები	55
6. რეკომენდაციები	56
დანართი I – გლობალური შეფასების ანგარიში	57
დანართი II – კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში	57

ცხრილების ჩამონათვალი

ცხრილი 1. სტრატეგიული მიზნების გავლენის ინდიკატორების მატრიცა	19
ცხრილი 2. სტრატეგიული ამოცანების შედეგის ინდიკატორების მატრიცა	20
ცხრილი 3. პირველი სტრატეგიული მიზნის შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	25
ცხრილი 4. ამოცანის 1.1 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	29
ცხრილი 5. ამოცანის 1.2 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	31
ცხრილი 6. ამოცანის 1.3 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	33
ცხრილი 7. ამოცანის 1.4 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	35
ცხრილი 8. მეორე სტრატეგიული მიზნის შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	37
ცხრილი 9. ამოცანის 2.1 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	39
ცხრილი 10. ამოცანის 2.2 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	41

ცხრილი 11. ამოცანის 2.3 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	43
ცხრილი 12. მესამე სტრატეგიული მიზნის შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	44
ცხრილი 13. ამოცანის 3.1 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	47
ცხრილი 14. ამოცანის 3.2 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	48
ცხრილი 15. ამოცანის 3.3 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	50
ცხრილი 16. ამოცანის 3.4 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	52
ცხრილი 17. ამოცანის 3.5 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით	54

1. მოკლე შეჯამება

2024 წელს, საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის (საქსტატი) ინიციატივით, დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ **საქართველოს ოფიციალური სტატისტიკის ეროვნული სისტემის 2020-2023 წლების განვითარების სტრატეგიის** (შემდგომში - სტრატეგია) შეფასება განხორციელდა. შეფასება, რომელიც წინამდებარე ანგარიშშია მოცემული, მიზნად ისახავს 2020-2023 წლებში ჩატარებული სტრატეგიული ღონისძიებების განხორციელების პროგრესის ანალიზს და რეკომენდაციების მომზადებას შემდგომი სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმების შემუშავებისთვის.

2020-2023 წლების სტრატეგიის მიზანს წარმოადგენდა საქართველოში სტატისტიკის ეროვნული სისტემის თანამედროვე, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად განვითარების ზოგადი ხედვის განსაზღვრა, რომ საქსტატს უკეთ ეპასუხა პოლიტიკის შემუშავებისთვის საჭირო მონაცემების მოთხოვნასა და საერთაშორისო თანამშრომლობის საჭიროებებისათვის. სტრატეგიას საფუძვლად დაედო 2019 წელს ჩატარებული სიდრმისეული სიტუაციის ანალიზი და საერთაშორისო გლობალური შეფასება¹, რომელიც ევროსტატის, ევროპის თავისუფალი ვაჭრობის ასოციაციის და გაერთიანებული ერების ევროპის ეკონომიკური კომისიის მიერ ჩატარდა.

2020-2023 წლების სტრატეგიის მომზადების ეტაპზე სტატისტიკის განვითარების მრავალი გამოწვევა და საჭიროება გამოვლინდა, რამაც, საბოლოო ჯამში, ამბიციური სტრატეგიის შექმნა განაპირობა, რომლის ფარგლებში სამი ძირითადი სტრატეგიული მიზანი დაისახა:

1. **მომხმარებლის საჭიროებებზე დაფუძნებული მაღალი ხარისხის ოფიციალური სტატისტიკის წარმოება;**
2. **სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოების პროცესების მოდერნიზაცია და სტანდარტიზაცია;**
3. **სტატისტიკური ინფრასტრუქტურის და შესაძლებლობების განვითარება.**

აღნიშნული მიზნების ქვეშ განისაზღვრა ცალკეული ამოცანები და აქტივობები. სულ – 12 ამოცანა და 156 აქტივობა. შეფასების პროცესში, წინასწარ განსაზღვრული კრიტერიუმების შესაბამისად, დეტალურად გაანალიზდა ყველა ამოცანის შესრულების კუთხით არსებული მდგომარეობა და გამოწვევები. შეფასების მიგნებებზე დაყრდნობით კი შემუშავდა რეკომენდაციები შემდგომ სტრატეგიასა და სამოქმედო გეგმებში გასათვალისწინებლად.

მეთოდოლოგია

შეფასების ანგარიში მომზადდა საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციის მიერ შემუშავებული პოლიტიკის დაგეგმვის, მონიტორინგისა და შეფასების სახელმძღვანელოს მე-8 დანართის მიხედვით და მოიცავდა შემდგომ ეტაპებს:

¹ გლობალური შეფასების მიზანს წარმოადგენს სტატისტიკის ეროვნული სისტემის ინსტიტუციური, ორგანიზაციული და ტექნიკური შესაძლებლობების დრმა და ყოვლისმომცველი ანალიზი. აღნიშნული შეფასება განსაზღვრავს, თუ რამდენად შეესაბამება ქვეყნის მიერ წარმოებული ოფიციალური სტატისტიკა საერთაშორისო და ევროპულ სტანდარტებსა და რეკომენდაციებს, მათ შორის – გაეროს ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტურ პრინციპებს და პრაქტიკის კოდექსს.

- **შეფასების დაგეგმვა** – შეფასების მთავარი საკითხებისა და კრიტერიუმების განსაზღვრა. სტრატეგიას სამი სტრატეგიულ მიზანი აქვს და შეფასების მასშტაბიც სამივე მიზანს მოიცავს. თითოეული მიზნის და შესაბამისი ამოცანების შესრულება შეფასდა ხუთი კრიტერიუმების მიხედვით: შესაბამისობა, ეფექტურობა, ეფექტიანობა, მდგრადობა და გავლენა. კრიტერიუმების და საკითხების განსაზღვრის შემდეგ შეგროვდა შეფასებისთვის საჭირო ინფორმაციისა და მონაცემების წყაროები, შეირჩა შეფასების მეთოდები და შემუშავდა კითხვარი. შეფასებისთვის გამოყენებული იქნა **შეფასების შერეული მეთოდი**, რაც რაოდენობრივი და თვისებრივი მონაცემების კომბინაციას გულისხმობს.
- **მასალების და მონაცემების შეგროვება** – აღნიშნული პროცესი რამდენიმე მიმართულებით წარიმართა. პირველ რიგში შეგროვდა რაოდენობრივი მონაცემები. რაოდენობრივი მონაცემების ძირითად წყაროს წარმოადგენდა სტრატეგიის ლოგიკური ჩარჩო და მასში ასახული ამოცანების შესრულების და **გავლენის ინდიკატორები**. პარალელურად გაანალიზდა თვისებრივი მონაცემებიც. თვისებრივი მონაცემების ძირითადი წყარო იყო **დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციები** (ნახევრად სტრუქტურირებული, სიდრმისეული ინტერვიუს სახით), რისთვისაც წინასწარ განხორციელდა დაინტერესებული მხარეების ანალიზი. ასევე გამოყენებული იქნა **სამაგიდე კვლევა**, რა დროსაც შეგროვდა და გაანალიზდა რელევანტური შეფასების ანგარიშები (გლობალური შეფასება, მომხმარებლების კმაყოფილების კვლევის ანგარიში და სხვა).
- **შედეგების შეჯამება და ანალიზი** – რაოდენობრივი და თვისებრივი მონაცემების ანალიზის შემდეგ გამოვლენილი მიგნებების საფუძველზე მომზადდა რეკომენდაციები შემდგომ სტრატეგიაში გასათვალისწინებლად.
- **საბოლოო ანგარიში და მისი წარდგენა**. შეფასების ანგარიში საბოლოოდ გადაეგზავნა უწყებათაშორის საბჭოს და განხილული იქნა საბჭოს სხდომაზე. საბჭოს მიერ დამტკიცებული ანგარიში გადაეგზავნა საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციას.

შეფასების მიგნებები

შეფასების პროცესმა გამოავლინა, რომ ტექნიკურ დონეზე სტრატეგიის შესრულებას მაღალი მაჩვენებელი აქვს. 156 აქტივობიდან სრულად შესრულდა 143, აქედან 5 შესრულდა დაგვიანებით. მეტწილად შესრულდა 9 აქტივობა, ნაწილობრივ შესრულდა 3 და ვერ შესრულდა მხოლოდ 1 აქტივობა. შესაბამისად, აქტივობების სრულად შესრულების მაჩვენებელი შეადგენს 92%-ს.

სტრატეგიით გათვალისწინებული ღონისძიების შესრულებამ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია ეროვნული სტატისტიკის სისტემის განვითარებაზე, რადგან იგი ევროპულ სტანდარტებს დაუახლოვდა. მნიშვნელოვანი პროგრესი დასტურდება კონსულტაციის პროცესში დაინტერესებული მხარეების მიერ გამოთქმული დადებითი შეფასებით, 2024 წლის გლობალურ შეფასების ანგარიშით და საერთაშორისო რეიტინგებში საქსტატის მაჩვენებლით. მაგალითად, მსოფლიო ბანკის სტატისტიკური ეფექტიანობის ინდიკატორების (SPI) შეფასებით², საქართველო 186 ქვეყნიდან მე-16 ადგილზეა და უსწრებს ევროკავშირის 15 ქვეყანას.

შეფასება აჩვენებს, რომ მნიშვნელოვნად გაიზარდა სტატისტიკის წარმოების პროცესში გამოყენებულ მონაცემთა წყაროებში ადმინისტრაციული მონაცემების წილი. 2019 წელს სტატისტიკის ადმინისტრაციულ მონაცემთა წყაროების გამოყენებით მხოლოდ 28% იწარმოებოდა,

² <https://www.worldbank.org/en/programs/statistical-performance-indicators/explore-data#2>

2023 წელს კი ეს მაჩვენებელი 36%-მდე გაიზარდა. ადმინისტრაციული მონაცემების წილის ზრდამ გააუმჯობესა მონაცემთა ხარისხი და შეამსუბუქა რესპონდენტთა ტვირთი. გარდა ამისა, საქსტატმა მნიშვნელოვან პროგრესს მიაღწია მონაცემთა შეგროვების ალტერნატიულ მეთოდებზე გადასვლისა და მონაცემთა ე.წ. „ქაღალდისგარეშე“ წარმოების კუთხით. უმჯობესდება ასევე კომუნიკაციის კომპონენტი, საქსტატი სულ უფრო და უფრო მეტად იყენებს მონაცემთა გავრცელების თანამედროვე ინსტრუმენტებს და პოპულარიზაციას უწევს უწყების ოფიციალურ ვებსაიტს და სტატისტიკის თემატურ პორტალებს. აღნიშნული აქტივობების შედეგად ვებსაიტსა და სოციალურ ქსელებში უნიკალური ვიზიტიორებისა და გამომწერების რაოდენობა სტაბილურად იზრდება.

ცალკეული მიზნის მიხედვით არსებული პროგრესი შემდეგნაირად გამოიყურება:

მიზანი 1: მომხმარებლის საჭიროებებზე დაფუძნებული მაღალი ხარისხის ოფიციალური სტატისტიკის წარმოება.

პირველი სტრატეგიული მიზანი 4 ამოცანას და 99 აქტივობას მოიცავდა. 99 აქტივობიდან 93 (94%) სრულად შესრულდა. შეფასება აჩვენებს, რომ სტრატეგიის განხორციელების შედეგად გაიზარდა მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მისაღებად საჭირო სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოება, აღნიშნული მონაცემები იწარმოება ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების საერთაშორისო სტანდარტებისა და სახელმძღვანელო პრინციპების შესაბამისად, გაუმჯობესდა მონაცემთა ხარისხი და გაიზარდა სხვადასხვა ჯგუფის მიერ სტატისტიკური მონაცემების გამოყენების მაჩვენებელი. განხორციელებული აქტივობების ეფექტურობის და ეფექტიანობის მაჩვენებელი მაღალია და მათი უმეტესობა შეესაბამება მდგრადობის პრინციპებს.

განსაკუთრებით გამოიკვეთა დაგეგმილი აქტივობების დიდი ნაწილის ადმინისტრაციული დანახარჯებით განხორციელების ტენდენცია (ამოცანის 55% შესრულდა ადმინისტრაციული ხარჯით). აღნიშნული მიდგომა დადებითად მოქმედებს ხარჯების ეფექტიან გამოყენებაზე, თუმცა, ამ შემთხვევაში, მნიშვნელოვანია იმის დადგენა, თუ როგორ აისახა ახალი აქტივობების შესრულება არსებული თანამშრომლების დატვირთვაზე და ხომ არ მოახდინა ნეგატიური გავლენა მათ მიერ შესრულებული სამუშაოების ხარისხზე. ამ ფაქტორის საზომი ინდიკატორი ლოგიკურ ჩარჩოში გათვალისწინებული არ არის. საქსტატის დარგობრივ დეპარტამენტებთან ინდივიდუალური კონსულტაციების დროს თანამშრომლების დატვირთვის კუთხით მნიშვნელოვანი პრობლემები არ ყოფილა გამოვლენილი.

მიღწეული შედეგების მიუხედავად, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მისაღებად სტატისტიკური ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მიმართულებით კვლავ რჩება რიგი გამოწვევები. ეროვნული სტატისტიკის სისტემაში დღეს არსებული რესურსები არასაკმარისია სრულად უზრუნველყოს ყველა იმ მაჩვენებლის წარმოება, რაც საჯარო სექტორს სჭირდება. ეს საკითხი განსაკუთრებით აქტუალური გახდა საქართველოსთვის ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნის სტატუსის მინიჭების შემდეგ, რადგან იზრდება მოთხოვნა ოფიციალურ სტატისტიკაზე და ახალი მაჩვენებლების წარმოებაზე. კონსულტაციების პროცესში სტატისტიკის მომხმარებლები განსაკუთრებით ამახვილებენ ყურადღებას მიგრაციის სტატისტიკის, ნარჩენების სტატისტიკის, განათლების და კულტურის სტატისტიკის განვითარების საჭიროებაზე.

აღსანიშნავია, რომ სტრატეგიის მოქმედების პირველი ნაწილი COVID-19 პანდემიის პერიოდს დაემთხვა და საჭირო გახდა რიგი აქტივობების გადავადება (საველე კვლევები), თუმცა საქსტატმა

სტრატეგიის განხორციელების ვადის დასრულებამდე შეძლო ყველა დაგეგმილი ღონისძიების განხორციელება.

მიზანი 2: სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოების პროცესების მოდერნიზაცია და სტანდარტიზაცია.

მეორე სტრატეგიული მიზანი 3 ამოცანას მოიცავდა და მის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 26 აქტივობა, საიდანაც სრულად შესრულდა 25 აქტივობა (96%). სტატისტიკის წარმოების ეფექტიანი, თანამედროვე და მდგრადი პროცესების შექმნა კომპლექსური პროცესია და მოიცავს სტატისტიკის წარმოების მთლიან ჯაჭვს მონაცემების შეგროვების, სტატისტიკის წარმოების და გავრცელების ჩათვლით. აღნიშნული მიზნის მისაღწევად საქსტატმა განახორციელა სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოების პროცესების მოდერნიზაცია და სტანდარტიზაცია, საფუძველი ჩაუყარა მონაცემთა შეგროვების თანამედროვე და ყოვლისმომცველი სისტემის შექმნას და გააუმჯობესა მონაცემთა გავრცელებისა და კომუნიკაციის პროცესების პრაქტიკა.

ამოცანები სრულად შეესაბამება მიზნებს და ეფექტურობისა და ეფექტიანობის კრიტერიუმებიც მაღალ შეფასებას იმსახურებს. აქტივობების დიდი ნაწილი ღონისძიებით მხარდაჭერით არის შესრულებული, რაც, ძირითადად, ტექნიკურ მხარდაჭერას და საქსტატის თანამშრომლებისთვის გამოცდილების გაზიარებასა და უნარების გადაცემას გულისხმობს. ეს ასევე მნიშვნელოვანია პროცესების მდგრადობის კუთხით, რადგან მომავალში საქსტატს შეეძლება დამოუკიდებლად აწარმოოს ის მაჩვენებლები, რომელთა საწარმოებლადაც აღნიშნული სტრატეგიის პირობებში ტექნიკური მხარდაჭერა იყო გამოყენებული. მდგრადობის კუთხით ასევე საყურადღებოა, რომ აქტივობების უმეტესობა გულისხმობს ახალი სისტემების და მექანიზმების შექმნას და დანერგვას და მეთოდოლოგიების შემუშავებას, რაც განგრძობითი ხასიათისაა და მათი ეფექტები სტრატეგიის მოქმედების პერიოდის დასრულების შემდეგაც გაგრძელდება.

მეორე სტრატეგიული მიზნის შესრულების ერთ-ერთ მთავარ გამოწვევას, ისევე როგორც სხვა მიზნების შემთხვევაში, წარმოადგენდა პანდემია და ამ პერიოდში ამოქმედებული შეზღუდვები. შეზღუდვები ეხებოდა როგორც თანამშრომლების დიდი ნაწილის დისტანციურ რეჟიმზე გადაყვანას, ისე დაგეგმილი ღონისძიებებისა და საერთაშორისო ექსპერტების მისიების გაუქმებას/გადატანას.

ასევე, მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენს მონაცემების ახალი, თანამედროვე, ალტერნატიული წყაროების გამოყენების შესაძლებლობის შეფასება. ცალკეული მონაცემების გამოყენებისთვის აუცილებელია ძლიერი კოორდინაცია მონაცემების მფლობელ უწყებებთან და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის/თანამშრომლობის შექმნა. მნიშვნელოვანია შემდეგი სტრატეგიის პერიოდში გაგრძელდეს მუშაობა პროცესების ავტომატიზაციაზე, რაც ასევე გაზრდის სტატისტიკის წარმოების პროცესის ეფექტურობას.

მიზანი 3: სტატისტიკური ინფრასტრუქტურის და შესაძლებლობების განვითარება.

მესამე სტრატეგიული მიზანი 5 ამოცანას და 31 აქტივობას მოიცავდა, საიდანაც სრულად შესრულდა 27 აქტივობა (87%).

მიზნის მისაღწევად დაგეგმილი ამოცანები და ღონისძიებები ფართო სპექტრს მოიცავდა და ეხებოდა როგორც საკანონმდებლო ბაზის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანას, ისე

მდგრადი ინფორმაციული ტექნოლოგიების სისტემის დანერგვას, მონაცემთა დაცვის სისტემის შემუშავებას, ადამიანური რესურსების მართვის ეფექტური სისტემის შექმნას და სათანადო პერსონალით უზრუნველყოფას, კლასიფიკაციებისა და რეგისტრის თანამედროვე სისტემის დანერგვას, ოფიციალური სტატისტიკისადმი ნდობის გაძლიერებას, საიმედოობის განმტკიცებასა და კარგი იმიჯისა და რეპუტაციის ხელშეწყობას.

ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საქართველოს კანონის შეფასება გლობალური შეფასების გუნდის მიერ 2023 წელს განხორციელდა და დადგინდა, რომ კანონი სრულ შესაბამისობაშია ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ მოდელურ კანონთან. მნიშვნელოვანი პროგრესი იყო მონაცემთა უსაფრთხოების გაუმჯობესების მიმართულებით. საქსტატი დიდი მოცულობის კონფიდენციალურ ინფორმაციას და მონაცემთა ბაზებს ფლობს. აღნიშნული მონაცემების დაცვა თანამედროვე ციფრული უსაფრთხოების რისკების შესამცირებლად კრიტიკულად მნიშვნელოვანია. სტრატეგიის განხორციელების პერიოდში ჩატარდა ინფორმაციული ტექნოლოგიების აუდიტი ინფორმაციულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით და პირველად შემუშავდა მონაცემთა დაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა.

პროგრესთან ერთად, გარკვეული გამოწვევები გამოვლინდა პერსონალის შენარჩუნებისა და კადრების დენადობის შემცირების კუთხით. დაგეგმილი აქტივობების შესრულების მიუხედავად, ვერ იქნა მიღწეული თანამშრომელთა დენადობის შემცირების სამიზნე მაჩვენებელი (5%). ასევე ვერ შესრულდა მოსახლეობის რეგისტრის განვითარების სამიზნე მაჩვენებელი, რადგან ის მიბმულია საყოველთაო აღწერის პროცესთან, რომლის ჩატარების ვადებმა გადაიწია შემდეგ სტრატეგიულ პერიოდში. მეტწილად იქნა მიღწეული ადგილობრივ მედიებში საქსტატის მონაცემების ციტირების გაზრდის მაჩვენებელი, რაც მონაცემთა სანდოობის საზომად იყო გამოყენებული. ამის მიზეზები გარკვეულწილად დაკავშირებულია პანდემიასთან. არსებული ხარვეზების მიუხედავად, დაგეგმილი ღონისძიებების უმეტესობა ეფექტურად და ეფექტიანად შესრულდა და მათი შედეგები მდგრადობის მაღალი მაჩვენებლით გამოირჩევა.

გამოწვევები და რეკომენდაციები

ცალკეულ მიზანთან და ამოცანასთან დაკავშირებული გამოწვევების გადალახვა, რომლებიც სტრატეგიის განხორციელების პერიოდში წამოიჭრა (COVID პანდემიით გამოწვეული ცვლილებები და სხვ.), საქსტატმა მინიმალური დანახარჯების და ეფექტიანი მენეჯმენტის საშუალებით გადალახა. თუმცა, საყურადღებოა, რომ ზოგიერთი ამოცანა უკვე აღარ არის აქტუალური (მაგ. ამოცანა 3.1, რომელიც არსებული საკანონმდებლო ბაზის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას გულისხმობს, მიღწეულია და აღარ არსებობს მისი შენარჩუნების საჭიროება). ასევე, როგორც უკვე აღინიშნა, საყურადღებოა ახალი აქტივობების ადმინისტრაციული დანახარჯებით შესრულების რისკის გავლენა თანამშრომლების დატვირთვაზე და მათ მიერ შესრულებული სამუშაოების ხარისხზე. ამოცანების უმრავლესობას ეფექტურობის მაღალი მაჩვენებელი აქვს, თუმცა, რამდენიმე შემთხვევაში ვერ მოხერხდა სამიზნე მაჩვენებლის მიღწევა, მაგალითად ჩატარებული აქტივობების მიუხედავად თანამშრომლების დენადობის დონე 7%-ზე შენარჩუნდა, მიუხედავად იმისა, რომ სამიზნე მაჩვენებელი 5% იყო. დენადობის 7% -იანი დონე ერთი შეხედვით განსაკუთრებით მაღალი არ ჩანს, თუმცა კონსულტაციების პროცესში გამოჩნდა, რომ რამდენიმე სტრატეგიული დეპარტამენტი კადრების დეფიციტს განიცდის. ასევე, მდგრადობის კუთხით არსებული პროგრესის მიუხედავად, რამდენიმე აქტივობის შემთხვევაში მდგრადობასთან დაკავშირებული რისკები შეინიშნება და

საჭიროა შემდგომ სტრატეგიებში მათი გათვალისწინება (მაგალითად, ეს ეხება აქტივობების იმ ნაწილს, რომელიც გულისხმობს სხვადასხვა ტიპის საგანმანათლებლო, მათ შორის ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებების და სხვა მსგავსი შეხვედრების ჩატარებას).

აღნიშნულის გათვალისწინებით რეკომენდებულია:

- შენარჩუნდეს გლობალური შეფასების რაუნდების და შემდეგი სტრატეგიების შემუშავების თანმიმდევრობა, რათა გლობალური შეფასების უახლესი რეკომენდაციების გათვალისწინება შესაძლებელი იყოს სტატისტიკის სისტემის განვითარების სტრატეგიაში.
- შემდეგი სტრატეგიის შემუშავებისთვის შექმნილი საკოორდინაციო მექანიზმი, განსაკუთრებით მისი ტექნიკური დონე (სამუშაო ჯგუფების), შენარჩუნდეს და მოქმედებდეს სტრატეგიის განხორციელების პერიოდშიც. სტრატეგიაში დაიგეგმოს ისეთი აქტივობები, რომლებიც გააძლიერებს უწყებათაშორის კოორდინაციას და თანამშრომლობას.
- სტრატეგიის ის ამოცანები და მიზნები, რომლებსაც მდგრადობის და აქტუალურობის მაღალი მაჩვენებელი აქვთ, გათვალისწინებული და შენარჩუნებული იყოს შემდეგ სტრატეგიაშიც. ეს განსაკუთრებით ეხება პირველ სტრატეგიულ მიზანს.
- საქართველოს მიერ ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნის სტატუსის მიღების და სტატისტიკაზე მოსალოდნელი მზარდი მოთხოვნის გათვალისწინებით, შემდეგ სტრატეგიაში ევროინტეგრაციის მხარდასაჭერად დაიგეგმოს რიგი აქტივობები და გაძლიერდეს ძალისხმევა ამ მიმართულებით. გაიზარდოს საერთაშორისო თანამშრომლობა და საუკეთესო პრაქტიკების გაზიარების მიმართულებით გაწეული ძალისხმევა.
- შემდეგი სტრატეგიის აქტივობების ბიუჯეტირების დროს გაძლიერდეს ადმინისტრაციული ხარჯით შესასრულებელი აქტივობების მოცულობის მონიტორინგი/ანალიზი და გათვალისწინებული იყოს თანამშრომლების შესაძლო გადატვირთვის რისკის პრევენცია.
- შემდეგ სტრატეგიაში დაიგეგმოს აქტივობები კვალიფიციური კადრების განვითარების, შენარჩუნების და სამუშაო გარემოს გაუმჯობესების მიმართულებით. ასევე, მიზანშეწონილია, კადრების ღენადობის დონის გამომწვევი მიზეზების უკეთ შესწავლა.

2. შესავალი

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს საქართველოს ოფიციალური სტატისტიკის ეროვნული სისტემის 2020-2023 წლების განვითარების სტრატეგიის (შემდგომში - სტრატეგია) საბოლოო შეფასების ანგარიშს. აღნიშნული ანგარიშის მიზანია, გააანალიზოს 2020-2023 წლებში ჩატარებული სტრატეგიული ღონისძიებებით მიღწეული შედეგები და მოამზადოს რეკომენდაციები შემდგომი სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმების შემუშავებისთვის.

2020-2023 წლების სტრატეგიის მიზანს წარმოადგენდა საქართველოში სტატისტიკის ეროვნული სისტემის განვითარების ზოგადი ხედვის განსაზღვრა, რომელიც ითვალისწინებს ეროვნულ და საერთაშორისო საჭიროებებს; პასუხობს პოლიტიკის შემუშავებისათვის საჭირო მონაცემებზე

მოთხოვნას; განსაზღვრავს სტატისტიკის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებებს; უზრუნველყოფს სტატისტიკური ღონისძიებების ჩატარების გონივრულობას და ფინანსური რესურსების განაწილებას; წარმოადგენს ჩარჩოს საერთაშორისო თანამშრომლობისათვის; მოიცავს მონაცემების წარმოების პროცესის ყველა საფეხურს და შეესაბამება თანამედროვე საერთაშორისო სტანდარტებს.

სტრატეგიას საფუძველად დაედო 2019 წელს ჩატარებული სიდრმისეული სიტუაციის ანალიზი და საერთაშორისო გლობალური შეფასება. გლობალური შეფასება ჩატარდა ევროსტატის, ევროპის თავისუფალი ვაჭრობის ასოციაციის და გაერთიანებული ერების ევროპის ეკონომიკური კომისიის მიერ.

სიტუაციის ანალიზის შედეგების და გლობალური შეფასების რეკომენდაციების სრულყოფილად გათვალისწინებით, შესაძლებელი გახდა სტატისტიკის ეროვნული სისტემის განვითარების ზოგადი ხედვის განსაზღვრა, საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა და საქართველოს ოფიციალური სტატისტიკური სისტემის მეტად დაახლოება ევროკავშირის სტატისტიკური სისტემის სტანდარტებთან, რაც, თავის მხრივ, ხელს უწყობს ევროინტეგრაციის პროცესს.

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სისტემის განვითარების პირველი სტრატეგია 2011-2014 წლების პერიოდს მოიცავდა, ხოლო 2014-2020 პერიოდში სტრატეგიული დოკუმენტი არ არსებობდა. შესაბამისად, 2020-2023 წლების სტრატეგიის მომზადების ეტაპზე სტატისტიკის განვითარების მრავალი გამოწვევა და საჭიროება გამოვლინდა. საბოლოო ჯამში შეიქმნა ამბიციური სტრატეგია, რომელშიც დასახულია სამი სტრატეგიული მიზანი:

- 1. მომხმარებლის საჭიროებებზე დაფუძნებული მაღალი ხარისხის ოფიციალური სტატისტიკის წარმოება.** მტკიცებულებებზე დაფუძნებული პოლიტიკის შემუშავებისა და ეროვნული პროგრამების მომზადება/მონიტორინგისთვის აუცილებელია დროული და მაღალი ხარისხის ოფიციალური სტატისტიკა. მაღალი ხარისხის მონაცემები ასევე საჭიროა მდგრადი განვითარების მიზნების შესრულების მონიტორინგისთვის. სტრატეგიით განისაზღვრა, რომ 2023 წლისთვის უზრუნველყოფილი იქნებოდა მდგრადი განვითარების მიზნებით განსაზღვრული თითქმის ყველა იმ რაოდენობრივი მაჩვენებლის სრულად წარმოება, რომლებიც საქსტატის ვალდებულებას წარმოადგენს.
- 2. სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოების პროცესების მოდერნიზაცია და სტანდარტიზაცია.** აღნიშნული მიზანი ეხებოდა სტატისტიკის პროცესის ეფექტურობის გაუმჯობესებას და ახალ ფუნქციურ მოდელზე, გაეროს სტატისტიკური ბიზნეს პროცესების ზოგად მოდელზე (GSBPM), გადასვლისთვის მომზადებას. აღნიშნული მიზნის შესრულების და პროცესების ეფექტურობის გაზრდის შედეგად დაგეგმილი იყო სტატისტიკური პუბლიკაციების გამოქვეყნების დროის შემცირება, რაც უზრუნველყოფს მონაცემების დროულობას.
- 3. სტატისტიკური ინფრასტრუქტურის და შესაძლებლობების განვითარება.** ამბიციური სტრატეგიის შესრულება შეუძლებელია ინფორმაციულ ტექნოლოგიებსა და ადამიანურ რესურსებში შესაბამისი ინვესტირების გარეშე. აღნიშნული მიზანი ითვალისწინებდა ინფორმაციული ტექნოლოგიების მოდერნიზაციას და ადამიანური რესურსის განვითარებას.

სტატისტიკის სისტემის კომპლექსურობის და მრავალი დარგის ჩართულობის გათვალისწინებით, მნიშვნელოვანი იყო ეფექტური უწყებათაშორისი კოორდინაცია და ინკლუზიურობა, რაც უზრუნველყოფილი იყო სტრატეგიის მომზადების დროს შექმნილი საკოორდინაციო მექანიზმით. სტატისტიკის ეროვნული სისტემის წევრების ჩართულობა დოკუმენტის შემუშავების, განხორციელებისა და მონიტორინგის პროცესში ხდებოდა როგორც პოლიტიკურ, უწყებათაშორისი საბჭოს წევრობით, ისე – ტექნიკურ, სამუშაო ჯგუფებში მონაწილეობის დონეზე.

2020-2023 წლების სტრატეგიის დასრულების შემდეგ, საქსტატმა, როგორც საქართველოში ოფიციალური სტატისტიკის მთავარმა მწარმოებელმა და სტატისტიკის სისტემის მაკოორდინირებელმა უწყებამ, დააინიცირა სტრატეგიის შეფასების ანგარიშის მომზადება. აღნიშნული შეფასება ჩატარდა დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო ობიექტურობის და მიუკერძოებლობის პრინციპები.

ამგვარად, წინამდებარე ანგარიში აფასებს საქსტატის 2020-2023 წლების სტრატეგიის შესრულებას. დოკუმენტი აღწერს შეფასების პროცესის მეთოდოლოგიას, შემდეგ კი მიმოიხილავს შეფასების პროცესში გამოვლენილ ძირითად მიგნებებს. მიგნებების შემდეგ მოცემულია დეტალური პროგრესი სტრატეგიის მიზნებისა და ამოცანების შესრულების მიმართულებით. მიზნებისა და ამოცანების განხორციელების პროგრესი შეფასებულია წინასწარგანსაზღვრული კრიტერიუმების შესაბამისად და მოიცავს დეტალურ ინფორმაციას თითოეული კრიტერიუმის მიხედვით ამოცანის განხორციელების შესახებ. პროგრესის ანალიზისა და მიმოხილვის შემდეგ დოკუმენტი გამოკვეთს ძირითად პრობლემებს, რისკებს და გამოწვევებს, ბოლოს კი გვათავაზობს რეკომენდაციებს სამომავლო ნაბიჯებთან დაკავშირებით.

3. მეთოდოლოგია

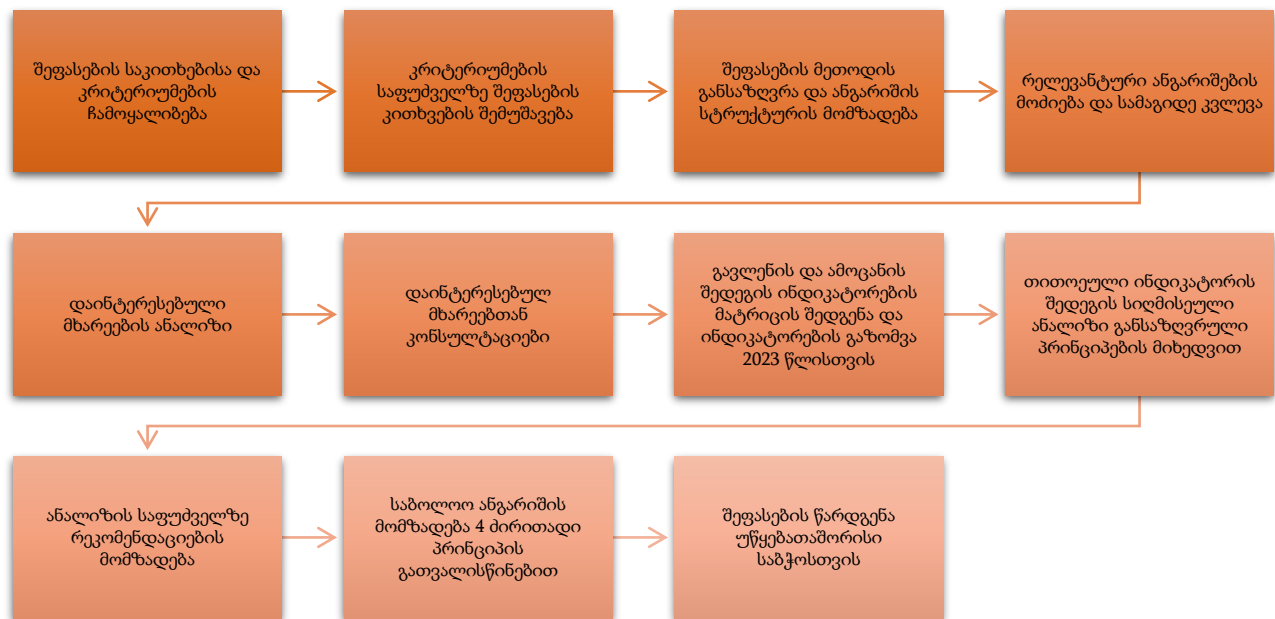
შეფასების ანგარიში მომზადდა დამოუკიდებელი კონსულტანტის მიერ პოლიტიკის დაგეგმვის, მონიტორინგისა და შეფასების სახელმძღვანელოს მე-8 დანართის მიხედვით.

სტრატეგიის შეფასების პერიოდი მოიცავს 2020-2023 წლებს. საქართველოს ოფიციალური სტატისტიკის ეროვნული სისტემის 2024-2027 წლების განვითარების სტრატეგიის და 2024-2025 წლების სამოქმედო გეგმის შემუშავების პროცესში შეფასების რეკომენდაციების გათვალისწინების მიზნით, შეფასების პროცესი დაიწყო 2023 წლის აგვისტოში. შეფასების პირველადი რეკომენდაციები 2023 წლის ბოლოს მომზადდა და გათვალისწინებული იქნა 2024-2027 წლების სტრატეგიაში, ხოლო საბოლოო ანგარიში 2024 წლის დასაწყისში გახდა ხელმისაწვდომი.

შეფასების პროცესის მიმდინარეობა წარმოდგენილია სურათზე 1. პროცესი შედგებოდა შემდეგი ძირითადი ეტაპებისგან:

- **შეფასების დაგეგმვა.** დაგეგმვის ეტაპზე განისაზღვრა შეფასების მთავარი საკითხები და კრიტერიუმები. სტრატეგიას სამი სტრატეგიულ მიზანი აქვს და შეფასების მასშტაბიც სამივე მიზანს მოიცავს. თითოეული მიზნის და შესაბამისი ამოცანების შესრულება შეფასდა ხუთი კრიტერიუმების მიხედვით: შესაბამისობა, ეფექტურობა, ეფექტიანობა, მდგრადობა და გავლენა. კრიტერიუმების და საკითხების განსაზღვრის შემდეგ შეგროვდა შეფასებისთვის საჭირო ინფორმაციისა და მონაცემების წყაროები, შეირჩა შეფასების მეთოდები და

შემუშავდა კითხვარი. ოფიციალური სტატისტიკის ეროვნული სისტემის კომპლექსური და მრავალდარგობრივი ხასიათის გათვალისწინებით, მიზანშეწონილად იქნა მიჩნეული **შეფასების შერეული მეთოდის (Mixed-Methods Evaluation)** გამოყენება. აღნიშნული მეთოდი გულისხმობს რაოდენობრივი და თვისებრივი მონაცემების კომბინაციას და უზრუნველყოფს საკითხის ღრმად შესწავლას. რაოდენობრივი მონაცემების ძირითად წყაროს წარმოადგენდა სტრატეგიის ლოგიკური ჩარჩო და მასში ასახული ამოცანების შესრულების და გავლენის ინდიკატორები, ხოლო ხარისხობრივი მონაცემების წყაროს წარმოადგენდა დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციები (ნახევრად სტრუქტურირებული სიღრმისეული ინტერვიუს სახით), გლობალური შეფასების ანგარიში და სხვა რელევანტური შეფასების ანგარიშები.

სურათი 1. შეფასების სამუშაო პროცესი

მასალების და მონაცემების შეგროვების ეტაპზე, კონსულტაციების სწორად დაგეგმვის მიზნით, განხორციელდა დაინტერესებული მხარეების ანალიზი. რესპონდენტის ტვირთის შესამცირებლად, დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციები ჩატარდა ახალი, 2024-2027 წლების, სტრატეგიის მომზადების პარალელურად და დაემთხვა ამავე სტრატეგიის სიტუაციის ანალიზის პერიოდს. ამგვარად, ინდივიდუალური კონსულტაციებისთვის გამოყენებული კითხვარი შედგებოდა ორი ნაწილისგან: 2020-2023 წლების სტრატეგიის შეფასებასთან დაკავშირებული კითხვები; 2024-2027 წლების სტრატეგიისთვის არსებული გამოწვევების და საჭიროებების დასადგენი კითხვები. აღნიშნული პროცესის დასრულების შემდეგ ასევე დაიგეგმა დამატებითი კონსულტაციები დაინტერესებულ მხარეებთან, რა დროსაც დაზუსტდა სტრატეგიის მოქმედების პერიოდის დასრულების შემდეგ არსებული გამოწვევები.

დაინტერესებული მხარეების კონსულტაციებთან ერთად, **სამაგიდე კვლევის** ფარგლებში, შეგროვდა და გაანალიზდა რელევანტური შეფასების ანგარიშები (გლობალური შეფასება, მომხმარებლების კმაყოფილების კვლევის ანგარიში და სხვ.).

შეფასებაში, **თვისებრივ მონაცემებთან** ერთად, გამოყენებულია **რაოდენობრივი მონაცემებიც**, რომლებიც ეყრდნობა სტრატეგიის გავლენის და ამოცანის შედეგის ინდიკატორების მატრიცას. მატრიცა აერთიანებს სტრატეგიის ლოგიკური ჩარჩოს ინდიკატორებს, მათ საბაზისო, სამიზნე და ფაქტობრივ მაჩვენებლებს. ფაქტობრივი მონაცემები გაანგარიშებულია საბაზისო მაჩვენებლების დათვლის მეთოდოლოგიით, რომ უზრუნველყოფილი იყოს მონაცემების სიზუსტე და თავსებადობა. მონაცემების დათვლაზე პასუხისმგებელია საქსტატი.

- **ინდიკატორების მატრიცის მომზადება.** შემდეგი ეტაპი დაეთმო ინდიკატორების მატრიცის მომზადებას, რაც გულისხმობს რაოდენობრივი მონაცემების შეგროვებას და ანალიზს თითოეული გავლენის და ამოცანის შედეგის ინდიკატორების მიხედვით (იხ. ცხრილი 1 და 2).
- **დეტალური ანალიზის** ეტაპზე, რაოდენობრივი და თვისებრივი მონაცემების საფუძველზე, შეფასდა მიზნების და ამოცანების შესრულების დეტალური პროგრესი და ეროვნული სტატისტიკის სისტემის წევრების ხელვა მიღწეულ შედეგებთან დაკავშირებით. თვისებრივი მონაცემები გამოყენებული იყო რაოდენობრივი ინდიკატორების დინამიკის ასახსნელად, კერძოდ, ცვლილებების ტენდენციების და მიღწეული შედეგების გამომწვევი ფაქტორების კონტექსტუალიზაციისთვის. ანალიზის პროცესი შეიძლება შეჯამდეს შემდეგი ეტაპების მიხედვით:
 - **სასურველი შედეგის ანალიზი.** სტრატეგიის ხედვის და სამიზნე მაჩვენებლების საფუძველზე შეფასდა სტრატეგიის შესრულების შედეგად მიღწეული სასურველი მდგომარეობა.
 - **რაოდენობრივი შეფასება.** ეს ეტაპი დაეთმო ლოგიკური ჩარჩოს მიხედვით განსაზღვრული გავლენის და ამოცანის შედეგის ინდიკატორების რაოდენობრივ შეფასებას. შეფასებისთვის გამოყენებული იყო თითოეული ინდიკატორის სამი მაჩვენებელი: საბაზისო (2019 წლის მდგომარეობით), სამიზნე (სასურველი შედეგი 2023 წლისთვის), ფაქტობრივი (2023 წლის მდგომარეობით).
 - **თვისებრივი შეფასება.** თვისებრივი შეფასების ეტაპზე ჩატარდა კონსულტაციები დაინტერესებულ მხარეებთან ნახევრად სტრუქტურირებული, სიდრმისეული ინტერვიუს სახით. ინტერვიუ ჩატარდა პირველ რიგში საქსტატის დარგობრივ დეპარტამენტებთან და ეროვნული სტატისტიკის სისტემის სხვა წევრებთან. ასევე, კონსულტაციებში მონაწილეობა მიიღეს რელევანტური საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა და დარგის ექსპერტებმა. შეხვედრები ჯამში 20 საჯარო უწყებასთან ჩატარდა, რომლებშიც საჯარო სექტორის 53-მა წარმომადგენელმა მიიღო მონაწილეობა. დამატებით ჩატარდა 5 შეხვედრა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, მათ შორის – გლობალური შეფასების გუნდთან. თვისებრივი შეფასებისთვის ასევე გამოყენებული იყო რელევანტური საერთაშორისო შეფასებები, როგორიცაა გლობალური შეფასება და ევროკომისიის ანგარიში საქართველოს შესახებ (2023) სადაც, სხვა დარგებთან ერთად, საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სისტემაც არის შეფასებული.
 - **შედეგების შეჯამება და ანალიზი.** თითოეული მიზნის და ამოცანის შესრულება შეფასდა ზემოთ ჩამოთვლილი ხუთი კრიტერიუმის მიხედვით. თითოეული

კრიტერიუმი ეყრდნობა რაოდენობრივი და თვისებრივი მონაცემების ანალიზს. მაგალითად, ეფექტიანობის კრიტერიუმის შესაფასებლად გამოყენებულია რაოდენობრივი მონაცემები იმ აქტივობების ჯგუფებზე, სადაც სამოქმედო გეგმის მიხედვით შეფასებული იყო შესრულებისთვის საჭირო ფინანსური რესურსი. ხარჯეფექტურობის დასადგენად, დაგეგმილი რესურსი შედარებულია ფაქტობრივ მონაცემებთან. თუმცა, აღსანიშნავია, რომ სტრატეგიის ორივე სამოქმედო გეგმაში აქტივობების უმეტესი ნაწილის შესრულება დაგეგმილი იყო ადმინისტრაციული ხარჯით. ადმინისტრაციულ ხარჯში იგულისხმება არსებული ადამიანური და ადმინისტრაციული რესურსი. შესაბამისად, ადმინისტრაციული ხარჯის შემთხვევაში, შეუძლებელია ზუსტად დადგინდეს კონკრეტული აქტივობის შესრულების დაგეგმილი და ფაქტობრივი ხარჯი. ამ შემთხვევაში ეფექტიანობის შესაფასებლად გამოყენებულია კონსულტაციების მეთოდი, რათა დადგინდეს, ხომ არ მოხდა არსებული რესურსების გადატვირთვა ახალი აქტივობის შესრულების გამო, ან ხომ არ აისახა ის სხვა აქტივობების შესრულების ხარისხზე.

- **მიგნებების შეჯამება და რეკომენდაციების მომზადება.** ანალიზის შედეგად გამოვლენილი მიგნებების საფუძველზე მომზადდა რეკომენდაციები შემდგომ სტრატეგიაში გასათვალისწინებლად.
- **საბოლოო ანგარიში და მისი წარდგენა.** საბოლოო ანგარიში მომზადდა სახელმძღვანელოს მე-8 დანართის მიხედვით. ანგარიში წარდგინა უწყებათაშორის საბჭოს და გადაეგზავნა საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციას.

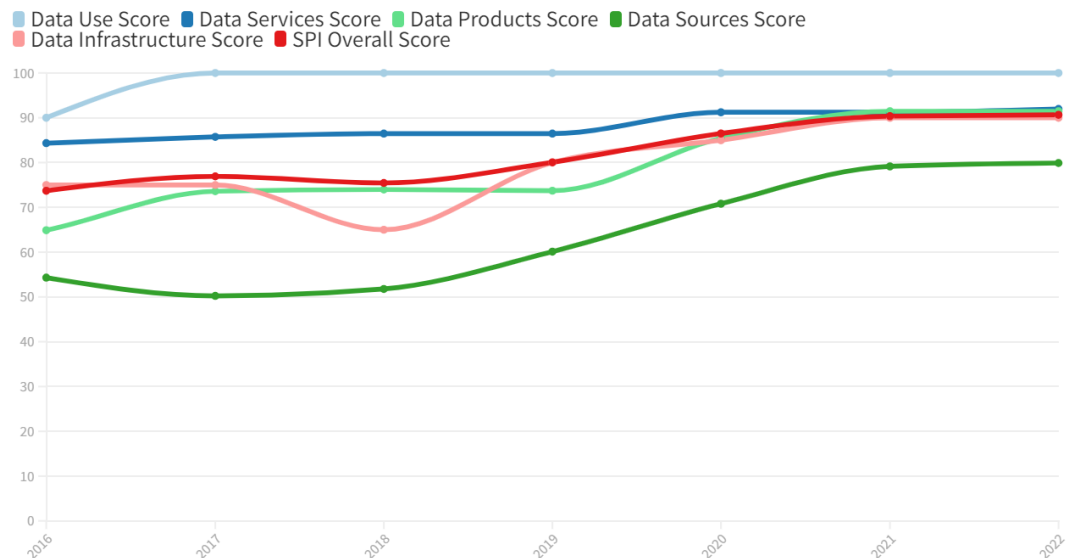
4. შეფასების მიგნებები

4.1 2020-2023 წლების სტრატეგიის განხორციელებით მიღწეული ძირითადი შედეგები

სტრატეგიით გათვალისწინებული ღონისძიების შესრულებამ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია ეროვნული სტატისტიკის სისტემის განვითარებაზე, რადგან იგი ევროპულ სტანდარტებს დაუახლოვდა. მნიშვნელოვანი პროგრესი დასტურდება კონსულტაციის პროცესში დაინტერესებული მხარეების მიერ გამოთქმული დადებითი შეფასებით, 2024 წლის გლობალური შეფასების ანგარიშით და საერთაშორისო რეიტინგებში საქსტატის მაჩვენებლით.

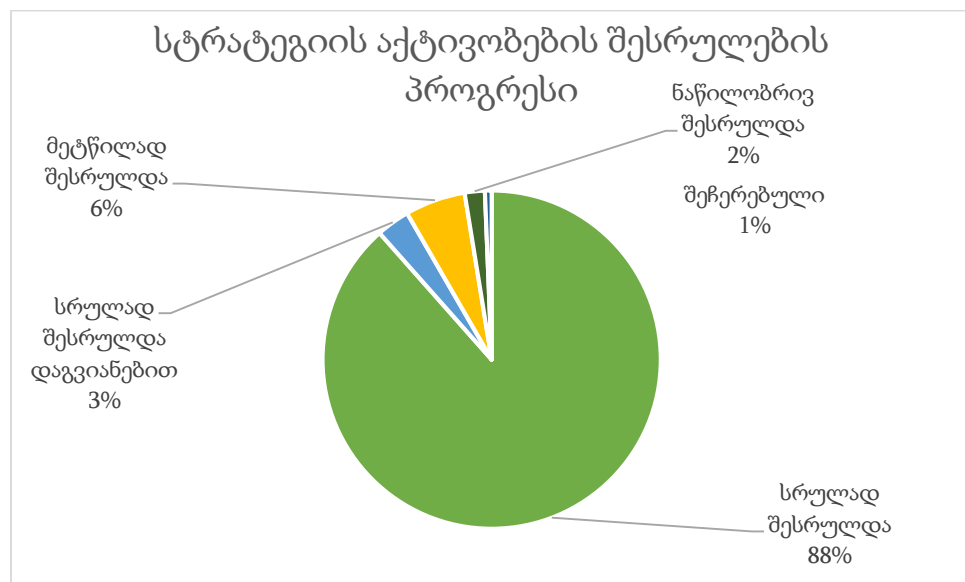
მაგალითად, მსოფლიო ბანკის სტატისტიკური ეფექტიანობის ინდიკატორების (SPI) შეფასებით³, საქართველო მე-16 ადგილზეა 186 ქვეყნიდან და უსწრებს ევროკავშირის 15 ქვეყანას. შეფასება ეფუძნება შემდეგ კრიტერიუმებს: მონაცემთა გამოყენება, სტატისტიკის სერვისები, სტატისტიკური პროდუქტები, მონაცემთა წყაროები და ინფრასტრუქტურა. როგორც მე-2 სურათიდან ჩანს, 2020 წლიდან ყველა ინდიკატორის კუთხით პროგრესი შეინიშნება, ხოლო მონაცემთა გამოყენების ინდიკატორმა მაქსიმალურ ნიშნულს მიაღწია. საბოლოო ინდექსი 2019 წლიდან 10 პუნქტით გაიზარდა.

³ <https://www.worldbank.org/en/programs/statistical-performance-indicators/explore-data#2>

სურათი 2. სტატისტიკური ეფექტურობის ინდიკატორების შეფასების დინამიკა 2016-2022

ტექნიკურ დონეზე სტრატეგიის შესრულებას აქვს მაღალი მაჩვენებელი. სულ 156 აქტივობიდან სრულად შესრულდა 143, 5 შესრულდა დაგვიანებით, მეტწილად შესრულდა 9 აქტივობა, ნაწილობრივ – 3 და მხოლოდ 1 აქტივობა დარჩა შესრულებული.

სურათი 3. სტრატეგიის აქტივობების შესრულების პროგრესი

ძირითადი მიღწევები შეჯამებულია ქვემოთ მოცემული პუნქტების სახით:

- **საკანონმდებლო ჩარჩოს ევროკავშირის სტანდარტებთან ჰარმონიზაცია.** 2023 წელს მიღებული „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“ საქართველოს ახალი კანონი სრულ

შესაბამისობაშია „ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსთან“ და ოფიციალური სტატისტიკის მოდელურ კანონთან.

- **2019 წლის გლობალური შეფასების ყველა ძირითადი რეკომენდაციის შესრულება.** გლობალური შეფასების რეკომენდაციები 2020-2023 წლების სტრატეგიაში იყო ინტეგრირებული. ამან ხელი შეუწყო სტატისტიკის ეროვნული სისტემის საერთაშორისო და ევროპულ სტანდარტებსა და რეკომენდაციებთან დაახლოებას, მათ შორის – გაეროს ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტურ პრინციპებსა და ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსთან. მიღწეულმა შედეგებმა 2023 წლის გლობალური შეფასებით დადებითი შეფასება მიიღო.
- **მაღალი ხარისხის სტატისტიკის წარმოება, როგორც მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) განხორციელების საშუალება, საჭირო სტატისტიკური მაჩვენებლების მიწოდების გზით.** საქართველომ SDG-ის 199 მაჩვენებლის ნაციონალიზაცია მოახდინა, საიდანაც 60 მაჩვენებელი საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის მიერ უნდა იწარმოებოდა. 2020-2023 წლების სტრატეგიის შესრულებით, საქსტატმა შეძლო საჭირო მაჩვენებლების 95%-ის წარმოება, ხოლო დარჩენილი მაჩვენებლის საწარმოებლად აქტივობები 2024-2027 წლების ოფიციალური სტატისტიკის ეროვნული სისტემის განვითარების სტრატეგიის ფარგლებში დაიგეგმა.
- **მნიშვნელოვნად გაიზარდა სტატისტიკის წარმოების პროცესში გამოყენებულ მონაცემთა წყაროებში ადმინისტრაციული მონაცემების წილი.** 2019 წელს სტატისტიკის ადმინისტრაციულ მონაცემთა წყაროების გამოყენებით მხოლოდ 28% იწარმოებოდა; 2023 წელს კი ეს მაჩვენებელი 36%-მდე გაიზარდა. ადმინისტრაციული მონაცემების წილის ზრდამ გააუმჯობესა მონაცემთა ხარისხი და შეამსუბუქა რესპონდენტთა ტვირთი. ამასთან, საქსტატმა შეძლო ახალი სტატისტიკური მაჩვენებლების წარმოება და მნიშვნელოვნად შეამცირა სტატისტიკის წარმოების პროცესის ეფექტურობის დანაკარგები.
- **საქსტატმა მნიშვნელოვან პროგრესს მიაღწია მონაცემთა შეგროვების ალტერნატიულ მეთოდებზე გადასვლისა და მონაცემთა ე.წ. „ქაღალდის გარეშე“ წარმოების კუთხით.** როგორც ევროკავშირის, ისე საერთაშორისო მასშტაბით, სულ უფრო მზარდია სტატისტიკის ეროვნულ სამსახურებში სტატისტიკური პროცესების სტანდარტიზაციისა და მსგავსი სტატისტიკური ფუნქციების ცენტრალიზების (მაგალითად, მონაცემების გავრცელების) ტენდენცია. პროცესებზე ორიენტირებულ ორგანიზაციულ სტრუქტურაზე გადასვლით სტატისტიკის ეროვნული სამსახურების პროდუქტიულობის ამაღლება დადასტურებულია სხვადასხვა ქვეყნის მაგალითზე. სტატისტიკური ბიზნეს პროცესების ზოგადი მოდელის (GSBPM) პრინციპების ეტაპობრივ დანერგვას წინა სტრატეგიაც ითვალისწინებდა და რამდენიმე წლის წინ საქსტატმა საერთაშორისო და საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტში გავრცელებისა და კომუნიკაციის აქტივობების ცენტრალიზებით პირველი ნაბიჯები გადადგა. 2020-2023 წლების სტრატეგიის პირობებში კი საქსტატმა შეძლო სრულად გადავიდეს მონაცემების შეგროვების თანამედროვე ელექტრონულ მეთოდებზე.
- 2020-2023 წლების სტრატეგიის შესრულებით, მონაცემთა შეგროვების ელექტრონულ რეჟიმებზე გადასვლის გარდა, **საქსტატმა მნიშვნელოვან პროგრესს GSBPM-ის დანერგვისა და მონაცემთა გავრცელების ინსტრუმენტების** და, ასევე, ინტერაქტიული პორტალების მოდერნიზაციით მიაღწია. უნდა აღინიშნოს, რომ საქსტატი ერთ-ერთი მოწინავეა მსოფლიოში იმ სტატისტიკის ეროვნული სამსახურების მოკლე ჩამონათვალში, რომლებმაც მონაცემთა შეგროვებისა და ე.წ. „ქაღალდის გარეშე“ დამუშავების მეთოდებზე სრულად გადასვლა მოახერხა. 2023 წლის თებერვალში ექსპერტთა საერთაშორისო ჯგუფმა ჩაატარა GSBPM-ის სექტორული მიმოხილვა საქართველოში, რომლის მიზანსაც პროცესზე ორიენტირებული ორგანიზაციული სტრუქტურის დანერგვის საგზაო რუკის შემუშავება წარმოადგენდა. აღნიშნული საგზაო რუკა არის პირველი პრაქტიკული გადადგმული ნაბიჯი GSBPM-ის დანერგვის მიმართულებით და კარგ საფუძველს ქმნის გადასვლის ეფექტური პროცესისთვის.

- **საინფორმაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის მოდერნიზაცია** და შესაბამისი პერსონალით სათანადოდ დაკომპლექტება დაეხმარა საქსტატს მნიშვნელოვნად გააძლიერებინა საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტი და შეემცირებინა მისი პერსონალის გადინება. საქსტატმა უზრუნველყო სტატისტიკური პორტალების შეუფერხებელი დანერგვა და ფუნქციონირება, ასევე – მონაცემთა უსაფრთხოების დონის გაუმჯობესება. გლობალური შეფასების ჯგუფის მიერ შემუშავებული რეკომენდაციები საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტის გასაძლიერებლად სრულად იყო ინტეგრირებული 2020-2023 წლების სტრატეგიაში.
- **საქსტატი იყენებს მონაცემთა გავრცელების თანამედროვე ინსტრუმენტებს** და პოპულარიზაციას უწევს უწყების ოფიციალურ ვებსაიტს და სტატისტიკის თემატურ პორტალებს. აღნიშნული აქტივობების შედეგად, ოფიციალურ ვებსაიტზე უნიკალური ვიზიტორების რაოდენობა სტაბილურად იზრდება. 2022 წელს უნიკალური მომხმარებლების რაოდენობამ 776 ათასი შეადგინა, რაც 17%-ით მეტია 2020 წელთან შედარებით. გარდა ამისა, საქართველოში სოციალური ქსელების პოპულარობის გათვალისწინებით, საქსტატი აქტიურად ავრცელებს უახლეს სტატისტიკას, სიახლეებს და ინფოგრაფიკას საკუთარი ოფიციალური სოციალური მედია-გვერდების მეშვეობით. 2022 წელს 2020 წელთან შედარებით საქსტატის ფეისბუქის ოფიციალური ანგარიშის მიმდევრების რაოდენობა 37%-ით გაიზარდა. აღნიშნული მიუთითებს ოფიციალური სტატისტიკის მომხმარებელთა რაოდენობის ზრდაზე.

ცხრილი 1 და 2-ში შეჯამებულია რაოდენობრივი შეფასების შედეგები თითოეული გავლენის და ამოცანის შედეგის ინდიკატორების მიხედვით. ინდიკატორების დინამიკა და სამიზნე მაჩვენებლის მიღწევის ხარისხი დეტალურად ახსნილია თითოეული სტრატეგიული მიზნის და ამოცანის მიხედვით 4.2-4.4 თავებში.

სტრატეგიის განხორციელების გამოწვევები შეჯამებულია მე-5 თავში.

ცხრილი 1. სტრატეგიული მიზნების გავლენის ინდიკატორების მატრიცა

სტრატეგიული მიზნები				
მიზანი 1	მომხმარებელთა საჭიროებებზე დაფუძნებული მაღალი ხარისხის ოფიციალური სტატისტიკის წარმოება			
გავლენის ინდიკატორი 1.1	მომხმარებელთა კმაყოფილების დონე (საქსტატის მომსახურებით მოსარგებლეთა შორის ჩატარებული გამოკითხვების მიხედვით)	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		81%	საბაზისო მონაცემი 20%-ით გაუმჯობესდა	85.40%
გავლენის ინდიკატორი 1.2	მდგრადი განვითარების მიზნებისათვის წარმოებული მაჩვენებლების პროცენტი	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		80%	95%	95%
მიზანი 2	სტატისტიკის წარმოების ეფექტური, თანამედროვე და მდგრადი პროცესების შექმნა			
		2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)

გავლენის ინდიკატორი 2.1	სტატისტიკის წარმოების ეფექტიანობის და მდგრადობის შეფასება გლობალური შეფასების შემდეგი რაუნდის მიერ	-	სტატისტიკის წარმოების ეფექტიანობისა და მდგრადობის განვითარების დონე შეფასდა დადებითად გლობალური შეფასების შემდეგი რაუნდის მიერ	სტატისტიკის წარმოების ეფექტიანობისა და მდგრადობის განვითარების დონე შეფასდა დადებითად გლობალური შეფასების შემდეგი რაუნდის მიერ
გავლენის ინდიკატორი 2.2	სტატისტიკური მონაცემების გავრცელებით მომხმარებელთა კმაყოფილების დონე	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		72%	საბაზისო მონაცემი 20%-ით გაუმჯობესდა	87%
მიზანი 3	სტატისტიკური ინფრასტრუქტურისა და შესაძლებლობების განვითარება			
გავლენის ინდიკატორი 3.1	ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ კანონის შესაბამისობა ოფიციალური სტატისტიკის მოდელურ კანონთან და ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსთან	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		80-85%-იანი შესაბამისობა ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ მოდელურ კანონთან (გლობალური შეფასების თანახმად)	სულ მცირე 95%- იანი შესაბამისობა ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ მოდელურ კანონთან	სრული შესაბამისობა ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ მოდელურ კანონთან
გავლენის ინდიკატორი 3.2	სტატისტიკის სფეროში განათლების, გამოცდილების, უცხო ენებისა და კომპიუტერული პროგრამების უნარების მქონე კვალიფიციური თანამშრომლების რაოდენობა	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		55%	სულ მცირე 70%	70%

ცხრილი 2. სტრატეგიული ამოცანების შედეგის ინდიკატორების მატრიცა

სტრატეგიული ამოცანები				
ამოცანა 1.1	მტკიცებულებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მიღების პროცესის მხარდაჭერის მიზნით სტატისტიკური მონაცემების წარმოება			
შედეგის ინდიკატორი 1.1.1	საჯარო სექტორის მომხმარებელთა კმაყოფილების დონე	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		81%	სულ მცირე 90%	87%

შედეგის ინდიკატორი 1.1.2	საჯარო სექტორის მომხმარებელთა მხრიდან მონაცემების მოთხოვნაზე პასუხის გაცემის საშუალო დრო	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		7 სამუშაო დღე	5 სამუშაო დღე	4 სამუშაო დღე
ამოცანა 1.2	საერთაშორისო სტანდარტებთან და სახელმძღვანელოებთან სრულ შესაბამისობაში მყოფი ოფიციალური სტატისტიკის წარმოება			
შედეგის ინდიკატორი 1.2.1	ძირითადი მაჩვენებლები იწარმოება უახლესი საერთაშორისო სტანდარტებისა და სახელმძღვანელო დოკუმენტების მიხედვით	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		77%	სულ მცირე 90%	90%
ამოცანა 1.3	მონაცემთა ხარისხის გაუმჯობესება			
შედეგის ინდიკატორი 1.3.1	ხარისხის თვითშეფასების დანერგვა	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		მონაცემები არ არის	ხარისხის თვითშეფასება დანერგილია და განხორციელებუ ლია ყველა დარგობრივ დეპარტამენტში	ხარისხის თვითშეფასება დანერგილია და განხორციელებულია ყველა დარგობრივ დეპარტამენტში
შედეგის ინდიკატორი 1.3.2	მომხმარებელთა კმაყოფილების დონე მეტამონაცემების არსებულ ხელმისაწვდომობასთან დაკავშირებით (გაზომილი მომხმარებელთა კმაყოფილების გამოკითხვების მიხედვით)	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		66%	საბაზისო მონაცემი 20%-ით გაუმჯობესდა	83%
ამოცანა 1.4	სტატისტიკის გამოყენების ხელშეწყობა			
შედეგის ინდიკატორი 1.4.1	დანერგილია მომხმარებელთა კმაყოფილების რეგულარული გამოკითხვების სისტემა - მომხმარებელთა სხვადასხვა ჯგუფების მიხედვით	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		ამჟამად მომხმარებელ თა კმაყოფილების გამოკითხვა არ ტარდება სისტემატურად	მომხმარებელთა რეგულარული, ყოვლისმომცველ ი გამოკითხვა ტარდება ორ წელიწადში ერთხელ	მომხმარებელთა რეგულარული, ყოვლისმომცველი გამოკითხვა ტარდება ორ წელიწადში ერთხელ
შედეგის ინდიკატორი 1.4.2	სტატისტიკური წიგნიერების გაუმჯობესების წლიური პროგრამების შედეგად სტატისტიკური წიგნიერების გაუმჯობესებული უნარის მქონე ადამიანების რაოდენობა	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		70 ადამიანი, რომელმაც ტესტირების შედეგად სულ მცირე 70% დააგროვა	სულ მცირე 100 ადამიანი, რომელმაც ტესტირების შედეგად 70% ან მეტი დააგროვა	ადამიანების რაოდენობა, რომელმაც ტესტირების შედეგად 70% ან მეტი დააგროვა, 100-ს გადააჭარბა

ამოცანა 2.1	სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოების პროცესების მოდერნიზაცია და სტანდარტიზაცია			
შედეგის ინდიკატორი 2.1.1	სტატისტიკური ბიზნეს პროცესის სტანდარტულ მოდელზე (GSBPM) გადასვლისთვის საფუძვლის მომზადების დონე	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		15%	100%	100%
შედეგის ინდიკატორი 2.1.2	სტატისტიკის წარმოებისთვის საჭირო დროის შემცირება	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		2019 წლის სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამა	სულ მცირე ორი წლიური პერიოდულობის გამოკვლევის შედეგების გამოქვეყნების ვადა შემცირდება მინიმუმ ხუთი დღით; სულ მცირე ორი კვარტალური პერიოდულობის გამოკვლევის შედეგების გამოქვეყნების ვადა შემცირდება მინიმუმ ერთი დღით.	9 სტატისტიკური გამოკვლევის ანგარიშების გამოქვეყნების ვადა შემცირდა საშუალოდ 5 დღით. ერთი კვარტალური გამოკვლევის გამოქვეყნება დაიწყო ყოველთვიური პერიოდულობით.
ამოცანა 2.2	მონაცემების შეგროვების თანამედროვე და ყოვლისმომცველი სისტემის დანერგვა			
შედეგის ინდიკატორი 2.2.1	მონაცემების შეგროვების თანამედროვე მეთოდებით ჩატარებული გამოკვლევების წილი	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		70%	90%-ზე მეტი	100%
შედეგის ინდიკატორი 2.2.2	ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების პროცესში გამოყენებული ადმინისტრაციული წყაროების წილი	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		28%	40%	36%
ამოცანა 2.3	მონაცემთა გავრცელების და კომუნიკაციის პროცესების პრაქტიკის გაუმჯობესება			
შედეგის ინდიკატორი 2.3.1	ოფიციალური ვებსაიტის უნიკალურ ვიზიტორთა რაოდენობა / ჩამოტვირთვების რაოდენობა	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		562 000	საბაზისო მონაცემზე 10%-ით მეტი	775 607
შედეგის ინდიკატორი 2.3.2	სოციალურ ქსელში „გამომწერების“ და „ჩართულების“ რაოდენობა	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		15 000	საბაზისო მონაცემზე 20%-ით მეტი	23 065
ამოცანა 3.1	საკანონმდებლო ბაზის მოყვანა საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში			
		2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)

შედეგის ინდიკატორი 3.1.1	გლობალური შეფასების რეკომენდაციების საკანონმდებლო ბაზაში გათვალისწინების დონე	არ არის ხელმისაწვდომი	სტატისტიკის კანონმდებლობა სთან დაკავშირებული თითქმის ყველა რეკომენდაცია გათვალისწინებულია	რეკომენდაციები გათვალისწინებულია და ახალი კანონონი მიღებულია
ამოცანა 3.2	მდგრადი ინფორმაციული ტექნოლოგიების სისტემის დანერგვა და მონაცემთა დაცვის სისტემის შემუშავება			
შედეგის ინდიკატორი 3.2.1	ინფორმაციული ტექნოლოგიების განვითარების სტრატეგია შემუშავებულია	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		სტრატეგიის დოკუმენტი არ არსებობს	ინფორმაციული ტექნოლოგიების განვითარების სტრატეგია შემუშავებულია	ინფორმაციული ტექნოლოგიების განვითარების სტრატეგია შემუშავებულია
შედეგის ინდიკატორი 3.2.2	შემუშავებულია ინფორმაციული ტექნოლოგიების პოლიტიკა მონაცემთა დაცვისა და უსაფრთხოების მიმართულებით	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		პოლიტიკის დოკუმენტი არ არსებობს	ინფორმაციული ტექნოლოგიების პოლიტიკის დოკუმენტი შემუშავებულია	ინფორმაციული ტექნოლოგიების პოლიტიკის დოკუმენტი შემუშავებულია
ამოცანა 3.3	ადეკვატური პერსონალით უზრუნველყოფა და ადამიანური რესურსების მართვის ეფექტური სისტემის შექმნა			
შედეგის ინდიკატორი 3.3.1	თანამშრომლების დენადობის დონე	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		9%	5%	7%
შედეგის ინდიკატორი 3.3.2	თანამშრომლების კმაყოფილების დონე	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		80-90%	სულ მცირე 80%	80-90%
ამოცანა 3.4	კლასიფიკაციებისა და რეგისტრების თანამედროვე სისტემის დანერგვა			
შედეგის ინდიკატორი 3.4.1	სტატისტიკური რეესტრების სისტემა (ბიზნეს რეგისტრი, მოსახლეობის რეგისტრი, სასოფლო მეურნეობათა რეგისტრი) შესაბამეობა საერთაშორისო სტანდარტებსა და მოთხოვნებს (გლობალური შეფასების ანგარიში)	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		1. ბიზნეს რეგისტრი – 90%; 2. მოსახლეობის რეგისტრი – 0% 3. სასოფლო მეურნეობათა რეგისტრი – 16%;	1. ბიზნეს რეგისტრი – სულ მცირე 95%; 2. ჩატარებულია მოსახლეობის ახალი აღწერა; იდენტიფიცირებ ულია პოტენციური წყაროები; შემუშავებულია სამოქმედო გეგმა	1. ბიზნეს რეგისტრი - 95%; 2. მოსახლეობის აღწერის ჩატრების ვადები გადაიწია
		2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)

შედეგის ინდიკატორი 3.4.2	საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკაციებისა და ნომენკლატურების უახლესი ვერსიების დანერგვის დონე	70%	100%	100%
ამოცანა 3.5	ოფიციალური სტატისტიკისადმი ნდობის გაძლიერება, დამაჯერებლობის განმტკიცება და კარგი იმიჯისა და რეპუტაციის ხელშეწყობა			
შედეგის ინდიკატორი 3.5.1	ადგილობრივ მედიაში საქსტატის მონაცემების ციტირება	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		6 000	ყოველწლიურად 5%-ით ზრდა	6 409
შედეგის ინდიკატორი 3.5.2	საერთაშორისო კომიტეტებში თავმჯდომარეების ან წევრების რაოდენობა	2019	2023(სამიზნე)	2023(ფაქტობრივი)
		8	15	15

4.2 დეტალური პროგრესი პირველ სტრატეგიულ მიზანთან „მომხმარებლის საჭიროებებზე დაფუძნებული მაღალი ხარისხის ოფიციალური სტატისტიკის წარმოება“ და მის შესაბამის ამოცანებთან დაკავშირებით

პირველი სტრატეგიული მიზანი 4 ამოცანას და 99 აქტივობას მოიცავს. 99 აქტივობიდან 93 (94%) სრულად შესრულდა. აღსანიშნავია, რომ საანგარიშო პერიოდს დაემთხვა კორონავირუსის (COVID-19) პანდემია, რამაც ზოგიერთი აქტივობის სრულყოფილად განხორციელება შეაფერხა.

მიზნის მიღწევის შედეგების შესაფასებლად სტრატეგიის ლოგიკურ ჩარჩოში გათვალისწინებული იყო გავლენის ორი ინდიკატორი. მთავარი ინდიკატორი იყო „**მომხმარებელთა კმაყოფილების დონე**“, რომელიც კომპლექსური გამოკლევების მიხედვით იზომება. გამოკვლევაში მომხმარებლების ჯგუფები მონაწილეობენ და აფასებენ ოფიციალური სტატისტიკის სხვადასხვა განზომილებას (მონაცემების ხარისხი, მონაცემების ოპერატიულობა, მიღწეული პროგრესი სტატისტიკის განვითარების მიმართულებით და სხვა). მომხმარებლების კმაყოფილების პირველი გამოკლევა 2020 წელს ჩატარდა, შესაბამისად, სტრატეგიის შემუშავების ეტაპზე 2019 წლის საბაზო მაჩვენებელი არ იყო განსაზღვრული. მომხმარებლების რეგულარული გამოკლევების ჩატარება სტრატეგიის დამტკიცებისთანავე დაიწყო, რაც სტრატეგიის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მიღწევას წარმოადგენს, ამ პერიოდამდე არ ხდებოდა მომხმარებლების სხვადასხვა ჯგუფის სტატისტიკის საჭიროებების სისტემატური მონიტორინგი და ანალიზი.

გამოკლევების შედეგად დადგინდა, რომ საბაზო წელს (2019) მომხმარებლების კმაყოფილების დონის საშუალო შეწონილი მაჩვენებელი 72% იყო. სამიზნე მაჩვენებელად სტრატეგიაში საბაზო მაჩვენებლის 20%-ით გაუმჯობესება იყო დასახული. თუმცა სამიზნე მაჩვენებლის განსაზღვრისას საბაზო მონაცემების არქონა შედეგების ანალიზში გათვალისწინებული უნდა იყოს. 2023 წლის ფაქტობრივი მონაცემების მიხედვით, მომხმარებლების კმაყოფილების საშუალო დონემ 85.4% შეადგინა, რაც საბაზო მაჩვენებელს 19%-ით აღემატება. მიზნის ეს ინდიკატორი **მიღწეულად შეიძლება ჩაითვალოს**.

გავლენის მეორე ინდიკატორი ეხებოდა **მდგრადი განვითარების მიზნებისათვის წარმოებული მაჩვენებლების წილს**. იგულისხმებოდა მხოლოდ ის რაოდენობრივი მაჩვენებლები, რომლის

წარმოებაც ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებელ უწყებას ევალება. 2019 წელს ასეთი მაჩვენებლების 80% ხელმისაწვდომი იყო და 2023 წლისთვის იგეგმებოდა ამ წილის გაზრდა 95%-მდე. 2023 წლის ფაქტობრივი მონაცემების საფუძველზე მდგრადი განვითარების მიზნებისათვის წარმოებული მაჩვენებლების წილი შეადგენს 95%. შესაბამისად, ეს ინდიკატორიც **მიღწეულია**.

ცხრილი 3. პირველი სტრატეგიული მიზნის შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	<p>პირველი სტრატეგიული მიზანი სრულად შეესაბამება სტრატეგიის ხედვას. მიზანი აქტუალურია სტრატეგიული პერიოდის დასრულების შემდეგაც და „მომხმარებლის საჭიროებებზე დაფუძნებული მაღალი ხარისხის ოფიციალური სტატისტიკის წარმოება“ დღესაც რჩება ეროვნული სტატისტიკის სისტემის ერთ-ერთ მთავარ ფუნქციად. აღნიშნულ სტრატეგიულ მიზანს ორი მიმართულება აქვს: მაღალი ხარისხის სტატისტიკის წარმოება და ოფიციალური სტატისტიკის მომხმარებლის საჭიროებებზე მორგების უზრუნველყოფა. მიზნის ოთხივე ამოცანა ხელს უწყობს მის მიღწევას.</p> <p>მიზნის აქტუალობაზე ასევე მიუთითებს გლობალური შეფასების ანგარიში, სადაც აღნიშნულია მომხმარებლების სხვადასხვა ჯგუფის მიერ მონაცემებზე მზარდი მოთხოვნა და ევროინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობისთვის ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების მნიშვნელობა. სტრატეგიის დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ სტატისტიკურ სამუშაოთა პროგრამის შემუშავებისას ყველა მომხმარებლის საჭიროება ვერ იქნება გათვალისწინებული, მაგრამ პრიორიტეტი მიენიჭება იმ სტატისტიკის წარმოებას, რომელიც მტკიცებულებებზე დაფუძნებული პოლიტიკის შემუშავებისთვის და, აგრეთვე, ეროვნული პროგრამების მომზადებისა და მონიტორინგისთვის არის აუცილებელი.</p> <p>აქტივობები კარგად პასუხობენ მიზნებს და სიტუაციის ანალიზის დროს იდენტიფიცირებულ პრობლემებს მონაცემების ხელმისაწვდომობის კუთხით.</p>
ეფექტურობა	<p>მიზანს აქვს აქტივობების შესრულების მაღალი მაჩვენებელი. აქტივობების 94% შესრულებულია და ორივე გავლენის მიზანი მიღწეულია.</p>
ეფექტიანობა	<p>აქტივობების ძირითადი ნაწილი შესრულდა ადმინისტრაციული ხარჯით, რაც ხარჯეფექტიანობაზე მიუთითებს. აქტივობების 31% შესრულდა დონორების სრული ან ნაწილობრივი დაფინანსებით. ძირითად შემთხვევაში ეს იყო ტექნიკური დახმარება, რაც ითვალისწინებდა საერთაშორისო ექსპერტების ჩართულობას კონკრეტული აქტივობების შესრულების პროცესში. ექსპერტების ჩართულობა უზრუნველყოფს შესრულების პროცესის ეფექტურობას და საერთაშორისო ცოდნის და საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარებას, რაც ხარჯეფექტურობაზეც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს. სახელმწიფო ბიუჯეტით დაფინანსებული აქტივობები შესრულდა სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ოდენობის ფარგლებში.</p>
მდგრადობა	<p>მიზანი მდგრადობის მაღალი მაჩვენებლით ხასიათდება. აქტივობების უმეტესობა სისტემური ხასიათისაა. მაგალითად, პირველი ამოცანის აქტივობებით გათვალისწინებული ახალი მაჩვენებლების წარმოება შეყვანილია სტატისტიკურ სამუშაოთა პროგრამაში, რაც უზრუნველყოფს მათ შემდგომ რეგულარულ გაანგარიშებას; საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა, რაც გათვალისწინებულია მეორე ამოცანით, ასევე გამოიყენება სტრატეგიული პერიოდის მერე და შესაბამისი მაჩვენებლები ანგარიშდება ახალი მეთოდოლოგიების და სტანდარტების საფუძველზე.</p>

გავლენა	მიზნის დადებითი გავლენა ოფიციალურ სტატისტიკაზე დასტურდება გლობალური შეფასებით და კონსულტაციებით. კონსულტაციების დროს რესპონდენტები (საჯარო სექტორის წარმომადგენლები და საერთაშორისო ორგანიზაციები) აღნიშნავენ მიღწეულ პროგრესს ახალი მაჩვენებლების, თანამედროვე სტანდარტების დანერგვის და მონაცემების ხარისხის კუთხით. მომხმარებლების საშუალო კმაყოფილების დონე ასევე მიუთითებს იმაზე, რომ მიზნის შესრულებას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა. მიზნის შედეგების ძირითადი ბენეფიციარები არიან გადაწყვეტილების მიმღები ორგანიზაციები და მუნიციპალიტეტები, საჯარო სექტორის სხვა სტრუქტურები, საერთაშორისო ორგანიზაციები, კვლევითი და ანალიტიკური ორგანიზაციები.
----------------	---

გამოწვევები და სამომავლო ნაბიჯები

მიღწეული შედეგების მიუხედავად, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მისაღებად სტატისტიკური ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მიმართულებით კვლავ რჩება რიგი გამოწვევები. ეროვნული სტატისტიკის სისტემაში დღეს არსებული რესურსები არასაკმარისია სრულად უზრუნველყოს ყველა იმ მაჩვენებლის წარმოება, რაც დღეს საჯარო სექტორს სჭირდება. ამას ემატება ის ფაქტორიც, რომ საქართველოს მიენიჭა ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსი, რაც მნიშვნელოვნად გაზრდის მოთხოვნას ოფიციალურ სტატისტიკაზე და საჭირო იქნება ახალი ინდიკატორების, ინდექსების და სტატისტიკური კვლევების განვითარება. კონსულტაციების პროცესში, სტატისტიკის მომხმარებლების მხრიდან, მიღწეულ პროგრესთან ერთად, აღნიშნული იყო მრავალი მიმართულება, სადაც საჭიროა ოფიციალური სტატისტიკის განვითარება. ეს ძირითადად უკავშირდება ევროინტეგრაციის ხელშეწყობის პროცესს და საერთაშორისო ხელშეკრულებების და ანგარიშების შესრულებას. მაგალითად, ხაზგასმული იყო მიგრაციის სტატისტიკის, ნარჩენების სტატისტიკის, განათლების და კულტურის სტატისტიკის განვითარების საჭიროება და სხვ.

სტრატეგიის მოქმედების პირველ ნახევარში, რამდენიმე დაგეგმილი აქტივობის შესრულებაზე COVID-19-ით გამოწვეულმა პანდემიამ მოახდინა გავლენა. განსაკუთრებით ეს აისახა სავალე სამუშაოების ჩატარებასთან დაკავშირებულ აქტივობებზე. დამატებითი გამოწვევა იყო თანამშრომლების დიდი ნაწილის მუშაობის დისტანციურ რეჟიმზე გადაყვანა. თუმცა საქსტატმა შეძლო პანდემიით გამოწვეული რისკების შერბილება. იმ სტატისტიკური გამოკვლევების ჩატარებამ, რომლებიც სავალე სამუშაოებს ითვალისწინებდა, სტრატეგიის მეორე ნახევარში გადაიწია. მაგალითად, 2021 წელს დაგეგმილი დროის გამოყენების გამოკვლევის ჩატარება და გენდერული სტატისტიკის ახალი მაჩვენებლების შემუშავება, შესრულდა 2022 წლის პირველ ნახევარში. საქსტატის თანამშრომლების დისტანციური სამუშაო გრაფიკზე გადაყვანის მიუხედავად აქტივობების უმეტესობა შეუფერხებლად შესრულდა.

ასევე, გამოწვევას წარმოადგენდა მიზნის კომპლექსურობა და ამბიციურობა, რადგან მის შესრულებას სჭირდება ძლიერი უწყებათაშორისი კოორდინაცია და თანამშრომლობა, გასაკუთრებით პირველი ამოცანის შემთხვევაში.

სამომავლო ნაბიჯები

- მაღალი ხარისხის სტატისტიკის წარმოება მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მხარდასაჭერად დღესაც აქტუალური ამოცანაა და **რეკომენდებულია**

მისი გათვალისწინება შემდეგ სტრატეგიაშიც. ეს ასევე უზრუნველყოფს მომხმარებლების საჭიროებებზე მორგებული ოფიციალური სტატისტიკის განვითარების უწყვეტობას.

- აქტივობა, რომელიც ეხებოდა სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოებას მდგრადი განვითარების მიზნების იმ საბაზისო მაჩვენებლებისთვის, რომლებიც არ იყო ხელმისაწვდომი 2019 წელს, ნაწილობრივ შესრულებულია. მდგრადი განვითარების ინდიკატორების მნიშვნელობის გათვალისწინებით ეროვნული და დარგობრივი პოლიტიკისთვის, რეკომენდებულია აღნიშნული აქტივობის გათვალისწინება შემდეგ სტრატეგიაშიც, რათა უზრუნველყოფილი იქნას ყველა იმ მაჩვენებლის წარმოება, რომელიც 2019 წელს არ იყო ხელმისაწვდომი.
- ამბიციური მიზნის შესასრულებლად და ძლიერი სტატისტიკის სისტემის შექმნისთვის უწყებათაშორისი კოორდინაცია განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია. რეკომენდებულია სტრატეგიისთვის შექმნილი საკოორდინაციო მექანიზმის შენარჩუნება სტრატეგიის განხორციელების პერიოდისთვისაც, რათა სტატისტიკის სისტემის წევრებს შორის იყოს ფორმალური და ეფექტური თანამშრომლობა.
- რეკომენდებულია, მეტი ძალისხმევა იყოს გაწეული ადმინისტრაციული მონაცემების ხარისხის გაუმჯობესებისათვის.
- ოფიციალური სტატისტიკის ხარისხის გაუმჯობესების და უზრუნველყოფის კონტექსტში, რეკომენდებულია, განხილული იყოს ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების პროცესში ადმინისტრაციული მონაცემების წილის გაზრდა. ადმინისტრაციულ მონაცემებზე დაყრდნობით სტატისტიკის წარმოება დღეს მსოფლიო მოწინავე ქვეყნებში პრიორიტეტული მიმართულებაა, რადგან ეს უზრუნველყოფს რესურსების ეფექტურ გამოყენებას (სტატისტიკური გამოკვლევების ჩატარებას სჭირდება მნიშვნელოვანი დროის, ადამიანური და ფინანსური რესურსი), საშუალებას იძლევა, რომ საბოლოო სტატისტიკა ოპერატიულად იყოს გამოქვეყნებული და უზრუნველყოფს საბოლოო შედეგების მეტ სიზუსტეს (თუკი ადმინისტრაციული მონაცემიც მაღალი ხარისხისაა).

4.2.1 დეტალური პროგრესი პირველი სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან

1.1 „მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მისაღებად სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოება“ დაკავშირებით

აღნიშნული ამოცანა ითვალისწინებს მაღალი ხარისხის სტატისტიკის წარმოებას მტკიცებულებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მიღების მხარდასაჭერად. სხვა ამოცანებთან შედარებით, ამოცანა 1.1 დაგეგმილი და ჩატარებული ღონისძიებების მხრივ ყველაზე „მსხვილია“. ამოცანის მისაღწევად ჩატარებული ღონისძიებები გულისხმობს ახალი სტატისტიკური ინდიკატორების წარმოებას (მოსახლეობისა და სასოფლო-სამეურნეო აღწერების ჩათვლით), არსებული ინდიკატორების დისაგრეგაციას, ადმინისტრაციული მონაცემების ხარისხის გაუმჯობესებას, ახალი ინდექსების გაანგარიშებას და სხვა ღონისძიებებს, რომლებიც დარგობრივი, გენდერული და რეგიონული სტატისტიკის განვითარებას უზრუნველყოფენ.

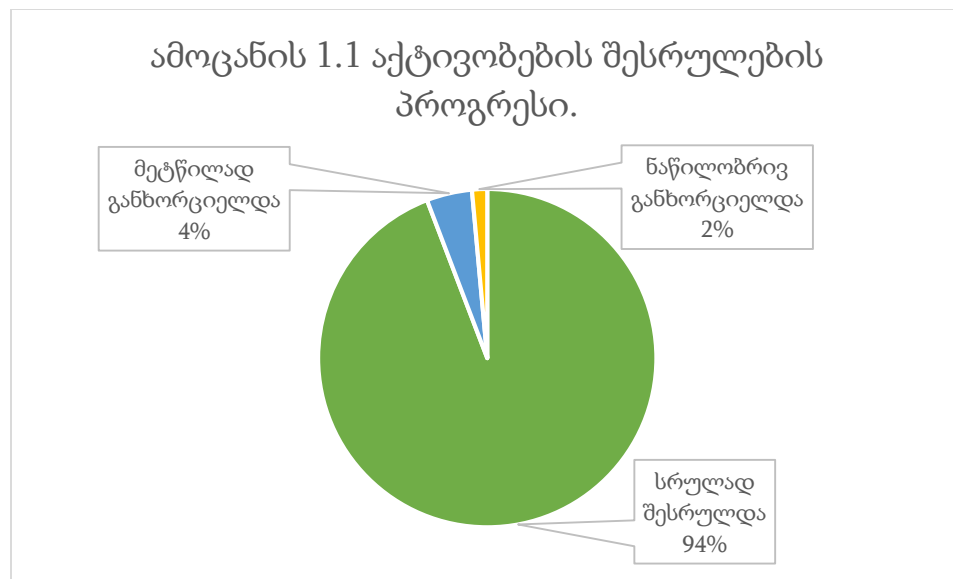
ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 69 აქტივობა. აქედან 65 სრულად შესრულდა, 3 მეტწილად განხორციელდა და 1 ნაწილობრივ განხორციელდა.

სტრატეგიული ნაწილი, შეჯამებული სახით, წარმოდგენილია სტრატეგიის ლოგიკურ ჩარჩოში, რომელიც აერთიანებს ხედვას, მიზნებს, ამოცანებს და მათ საზომ ინდიკატორებს. ყველა ინდიკატორი შეჯამებულია ცხრილში 1 და 2.

ამოცანის შედეგის საზომი ორივე ინდიკატორის (ინდიკატორი 1.1.1 საჯარო სექტორის მომხმარებელთა კმაყოფილების დონე და ინდიკატორი 1.1.2. საჯარო სექტორის მომხმარებელთა

მხრიდან მონაცემების მოთხოვნაზე პასუხის გაცემის საშუალო დრო) ფაქტობრივი მონაცემი ოდნავ არის აცდენილი სამიზნე მაჩვენებელს (იხ. ცხრილი 2).

საჯარო სექტორის მომხმარებელთა კმაყოფილების დონე შეფასდა მომხმარებელთა კმაყოფილების კომპლექსური კვლევით, რომლის ჩატარებაც საქსტატმა რეგულარულად სტრატეგიის დამტკიცების შემდეგ (2020 წ) დაიწყო. შესაბამისად, 2019 წლის საბაზო მონაცემი სტრატეგიის შემუშავების ეტაპზე არ იყო ხელმისაწვდომი და შეფასდა სტრატეგიის დამტკიცების შემდეგ. რადგან სამიზნე მაჩვენებელი არასრული ინფორმაციის საფუძველზე იყო დასახული, ეს ფაქტორი გათვალისწინებული უნდა იყოს ფაქტობრივი მონაცემის სამიზნე მაჩვენებელთან შედარებისას.

სურათი 4. ამოცანის 1.1 აქტივობების შესრულების პროგრესი

საჯარო სექტორის მომხმარებელთა კმაყოფილების დონის სამიზნე მაჩვენებელი 2023 წლისთვის 90% იყო, ხოლო ფაქტობრივი - 87%. სახელმწიფო სექტორში დასაქმებულ მომხმარებელთა 62.7% და ადგილობრივ მმართველობაში და თვითმმართველობაში დასაქმებულთა 70.7% მიიჩნევს, რომ საქსტატის მუშაობის ხარისხი ბოლო წლებში (სტრატეგიის პერიოდში) გაუმჯობესდა.

რაც შეეხება ამოცანის შედეგის ინდიკატორს 1.1.2 „საჯარო სექტორის მომხმარებელთა მხრიდან მონაცემების მოთხოვნაზე პასუხის გაცემის საშუალო დრო,“ 2019 წელს აღნიშნული მაჩვენებელი შეადგენდა 7 სამუშაო დღეს. 2023 წლისთვის, სტრატეგიის განხორციელების შედეგად, იგეგმებოდა საშუალო დროს შემცირება 5 სამუშაო დღემდე. 2023 წლის კორესპონდენციაზე დაყრდნობით მონაცემების მოთხოვნაზე პასუხის გაცემის საშუალო დრო **4 დღეს შეადგენდა**. 2021 წლის მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევის თანახმად, 75% მიიჩნევდა, რომ საქსტატიდან ინფორმაციის მიღება მაღალი ოპერატიულობით ხასიათდებოდა. 2023 წლის იმავე გამოკვლევის მიხედვით ეს მაჩვენებელი 87%-მდე გაიზარდა, რაც ამ მიმართულებით მიღწეულ პროგრესზე მიუთითებს.

ცხრილ 4-ში შეჯამებულია ამოცანის შეფასების მიგნებები 5 კრიტერიუმის მიხედვით.

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	<p>ამოცანა შეესაბამება ქვეყნის განვითარების და საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულების საჭიროებებს. საჯარო სექტორის წარმომადგენლებთან გამართულ ყველა საკონსულტაციო შეხვედრაზე ხაზგასმული იყო პოლიტიკის დაგეგმვის, განხორციელების და მონიტორინგის პროცესისთვის დროული და მაღალი ხარისხის სტატისტიკის არსებობის მნიშვნელობა. ახალი ინდიკატორების წარმოება მნიშვნელოვანია საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულების და თანმხლები რეფორმების კუთხითაც. იგულისხმება როგორც ეროვნულ დონეზე (მაგალითად მდგრადი განვითარების მიზნების ინდიკატორები), ისე დარგების, სამინისტროების და სააგენტოების დონეზე მხარდაჭერა საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულების ფარგლებში რეფორმების დაგეგმვის, გატარების, მონიტორინგისა და საერთაშორისო სტრუქტურების წინაშე ანგარიშგების პროცესში.</p> <p>გლობალური შეფასების ანგარიშში ასევე ხაზგასმულია მიღწეული პროგრესი რეგიონული, გენდერული, სოციალური, ბიზნეს და სხვა დარგობრივი სტატისტიკის განვითარების მხრივ. იმავე ანგარიშში აღნიშნულია, რომ ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსის მიღების შემდეგ მოთხოვნა ოფიციალურ სტატისტიკაზე მკვეთრად გაიზარდა და მნიშვნელოვანია ისეთი აქტივობების დაგეგმვა, რაც უზრუნველყოფს საჭირო მონაცემების არსებობას მტკიცებულებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების მისაღებად.</p>
ეფექტურობა	<p>მიუხედავად იმისა, რომ ამოცანის შედეგის ინდიკატორის 1.1.1 ფაქტობრივი მონაცემი 3%-ით არის აცდენილი სამიზნე მაჩვენებელს, საჯარო სექტორის მომხმარებელთა მხრიდან მიღებული უკუკავშირის საფუძველზე ამოცანა მიღწეულია. საჯარო სექტორის მხრიდან მონაცემების მოთხოვნაზე პასუხის გაცემის საშუალო დრო შემცირებულია მეტად, ვიდრე სამიზნე მაჩვენებლით იყო გათვალისწინებული, რაც ამოცანის შესრულების მაღალ ეფექტურობაზე მიუთითებს.</p>
ეფექტიანობა	<p>2020-2021 წლებში ამოცანის აქტივობების მნიშვნელოვანი ნაწილი შესრულდა ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული Twinning პროექტის⁴ ფარგლებში, რაც დადებითად აისახა ამოცანის შესრულების ეფექტიანობაზე. Twinning-ის პროექტი ფოკუსირებული იყო აქტივობების კომპლექსურ შესრულებასა და პრიორიტეტული მიმართულებების განვითარებაზე. საერთაშორისო ექსპერტების ტექნიკურმა დახმარებამ უზრუნველყო აქტივობების ოპერატიულად და ეფექტიანად შესრულება, გამოყენებული იყო საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკა და ცოდნა. Twinning-ის პროექტი ითვალისწინებდა დახმარებას შემდეგი მიმართულებებით: ვაჭრობა და უცხოური ინვესტიციების სტატისტიკა, ეროვნული ანგარიშები, ბიზნეს სტატისტიკა და სოციალური სტატისტიკა.</p> <p>ეფექტიანობის ანალიზის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი კომპონენტი აქტივობების განხორციელების ხარჯია. ამოცანის 55% შესრულდა ადმინისტრაციული ხარჯით, რაც გულისხმობს არსებული ადამიანური და ადმინისტრაციული რესურსის გამოყენებას. თუმცა, ამ შემთხვევაში, მნიშვნელოვანია იმის დადგენა, თუ როგორ აისახა ამოცანის კონკრეტული ახალი აქტივობების შესრულება არსებული თანამშრომლების დატვირთვაზე და ხომ არ მოახდინა ნეგატიური გავლენა მათ მიერ შესრულებული სამუშაოების ხარისხზე ან გრაფიკზე. ამ ფაქტორის საზომი ინდიკატორი ლოგიკურ ჩარჩოში არ იყო</p>

⁴ Twinning-ის პროექტის ფარგლებში საქსტატი 2 წლის განმავლობაში თანამშრომლობდა დანიის სტატისტიკის სამსახურთან.

	<p>გათვალისწინებული, თუმცა საქსტატის დარგობრივ დეპარტამენტებთან ინდივიდუალური კონსულტაციების დროს განხილული იყო თანამშრომლების დატვირთვის საკითხები (დეტალური ინფორმაციისთვის იხ. თავი 4.4.3). ამოცანის განხორციელების ჯამური დაგეგმილი ბიუჯეტი შეადგენდა 4 471 902 ლარს. აქედან საერთაშორისო დონორების მიერ თემატური პროექტები და ტექნიკური მხარდაჭერა დაფინანსდა 3 851 917 ლარით, რაც ამოცანის მთლიანი ბიუჯეტის 86%-ს შეადგენს. 137 600 ლარი დეფიციტური იყო (2 აქტივობის შესრულების თანხა), რადგან სამოქმედო გეგმების შემუშავებისას არ იყო ცნობილი დაფინანსების წყარო. სტრატეგიის განხორციელების პერიოდში, დონორებთან კოორდინაციის დახმარებით, მოხდა აღნიშნული აქტივობების დაფინანსების მობილიზება.</p>
მდგრადობა	<p>ამოცანის შესრულებით მიღწეული შედეგები განგრძობადია. ყველა ის აქტივობა, რომელიც ეხებოდა ახალი ინდიკატორების წარმოებას ან არსებულების მეტად დისაგრეგირებას, გათვალისწინებულია სტატისტიკურ სამუშაოთა პროგრამაში, რაც ნიშნავს, რომ მათი გაანგარიშება მოხდება რეგულარულად, სტატისტიკური კალენდრით განსაზღვრული პერიოდულობით. ამოცანის შედეგების მდგრადობაზე ასევე გავლენას ახდენს თანამშრომლების შესაძლებლობების განვითარება. Twinning-ის პროექტის ფარგლებში საქსტატის და საქართველოს ეროვნული ბანკის თანამშრომლები საერთაშორისო ექსპერტებთან ერთად მუშაობდნენ, მიღებული ცოდნით ისინი შეძლებენ შემდეგ წლებში ამოცანით გათვალისწინებული ახალი ინდიკატორების დამოუკიდებლად გაანგარიშებას.</p>
გავლენა	<p>ამოცანის განხორციელებამ პირდაპირი დადებითი გავლენა მოახდინა საჯარო სექტორის წარმომადგენლებისთვის დარგობრივი და ეროვნული პოლიტიკების დაგეგმვის, განხორციელების, მონიტორინგის და ანგარიშგებისთვის საჭირო სანდო მონაცემების ხელმისაწვდომობაზე. ეს, თავის მხრივ, დადებითად აისახა მტკიცებულებაზე დაფუძნებული პოლიტიკის გადაწყვეტილებების მიღების პროცესზე. ეროვნულ დონეზე გაიზარდა ხელმისაწვდომი მდგრადი განვითარების გაანგარიშებული ინდიკატორები, რომლებსაც იყენებენ როგორც საჯარო სექტორის წარმომადგენლები, ისე – საერთაშორისო ორგანიზაციები და სამოქალაქო საზოგადოება.</p> <p>კონსულტაციების ეტაპზე საჯარო სექტორის წარმომადგენლების და საერთაშორისო ორგანიზაციების მხრიდან აღინიშნა მნიშვნელოვანი პროგრესი მონაცემების ხელმისაწვდომობის მხრივ. საერთაშორისო ორგანიზაციებმა განსაკუთრებით დადებითად შეაფასეს პროგრესი გენდერული სტატისტიკის განვითარების მიმართულებით. პროგრესი ასევე დასტურდება Open Data Watch-ის მიერ წარმოებული საერთაშორისო რეიტინგით,⁵ რომლის მიხედვითაც საქართველო მსოფლიოში მე-5 ადგილს იკავებს გენდერული სტატისტიკის განვითარების მიმართულებით.</p> <p>კონსულტაციების დროს რესპონდენტების მხრიდან აღინიშნა, რომ სტატისტიკის გაუმჯობესებული ხელმისაწვდომობა დადებითად აისახა გადაწყვეტილების მიღების პროცესზე შემდეგი სამიზნე ჯგუფებისთვის: საჯარო სექტორი და თვითმართვულობები, საერთაშორისო ორგანიზაციები, კვლევითი და არასამთავრობო ორგანიზაციები.</p>

⁵ <https://gdc.opendatawatch.com/rankings>

4.2.2. დეტალური პროგრესი პირველი სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 1.2 „ოფიციალური სტატისტიკის წარმოება საერთაშორისო სტანდარტებისა და სახელმძღვანელო პრინციპების შესაბამისად“ დაკავშირებით

აღნიშნული ამოცანა ითვალისწინებს უახლესი საერთაშორისო სტანდარტების და სახელმძღვანელო პრინციპების დანერგვას ოფიციალური სტატისტიკის წარმოებაში. კერძოდ, ეროვნული სტატისტიკური სისტემა მიზნად ისახავს, გამოიყენოს ევროკავშირის სტატისტიკური პროგრამით განსაზღვრული სტატისტიკური მეთოდოლოგიები და სტანდარტები და შეასრულოს ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსის პრინციპებით გათვალისწინებული მოთხოვნები. რამდენიმე პრიორიტეტული სფერო გამოვლინდა, სადაც უახლესი სტანდარტების დანერგვა დაიგეგმა:

- მაკროეკონომიკური სტატისტიკა;
- სოფლის მეურნეობის სტატისტიკა;
- სოციალური სტატისტიკა;
- ბიზნეს სტატისტიკა;
- საერთაშორისო ვაჭრობის სტატისტიკა;
- სტატისტიკის სხვა სფეროები (მაგალითად, გარემოს სტატისტიკა, რეგიონული სტატისტიკა და სხვ.).

ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 12 აქტივობა და თორმეტივე სრულად შესრულდა. ამოცანის შესრულების მაღალ მაჩვენებელზე ასევე მიუთითებს ამოცანის შედეგის ინდიკატორი „ძირითადი მაჩვენებლები იწარმოება უახლესი საერთაშორისო სტანდარტებისა და სახელმძღვანელო დოკუმენტების მიხედვით“. 2019 წლის საბაზო მაჩვენებელი შეადგენდა 77%-ს და სამიზნე 2023 წლისთვის განისაზღვრა სულ მცირე 90%-ით. აღნიშნული ინდიკატორის შესაფასებლად გამოყენებულია მსოფლიო ბანკის ყოველწლიური სტატისტიკური ეფექტიანობის ინდიკატორების (Statistical Performance Indicators – SPI) ანგარიში. აღნიშნული ინდიკატორი რამდენიმე ქვე-ინდიკატორს მოიცავს, მათ შორის – მონაცემთა ინფრასტრუქტურის შეფასებას, რომლის საზომია სტატისტიკის წარმოებისას გამოყენებული სტანდარტებისა და მეთოდოლოგიის შესაბამისობა საერთაშორისო მოთხოვნებთან. ამ ქვეინდიკატორის თანახმად საქართველოს სტატისტიკის სისტემა 2023 წლის მდგომარეობით შეფასებულია 90 ქულით (მაქსიმალური ქულაა 100). აქედან, შეიძლება დავასკვნათ, რომ საერთაშორისო სტანდარტებთან და მეთოდოლოგიასთან შესაბამისობის სამიზნე მაჩვენებელი მიღწეულია და შეადგინა 90%.

ცხრილი 5. ამოცანის 1.2 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	საერთაშორისო სტანდარტებისა და სახელმძღვანელო პრინციპების შესაბამისი ოფიციალური სტატისტიკის წარმოება აქტუალური ამოცანაა და პასუხობს ეროვნული სტატისტიკის სისტემის საჭიროებებს. უახლესი საერთაშორისო სტანდარტების და მეთოდოლოგიის დანერგვა აუცილებელია მაღალი ხარისხის ოფიციალური სტატისტიკის საწარმოებლად და ეროვნული სტატისტიკის სისტემის მეტად დაახლოებისთვის ევროკავშირის სტანდარტებთან. საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგის და ანგარიშგებისთვის ეროვნული სტატისტიკის სისტემის წევრებს სჭირდებათ მაღალი ხარისხის მონაცემები, რომლებიც გაანგარიშებულია საერთაშორისო მეთოდოლოგიის

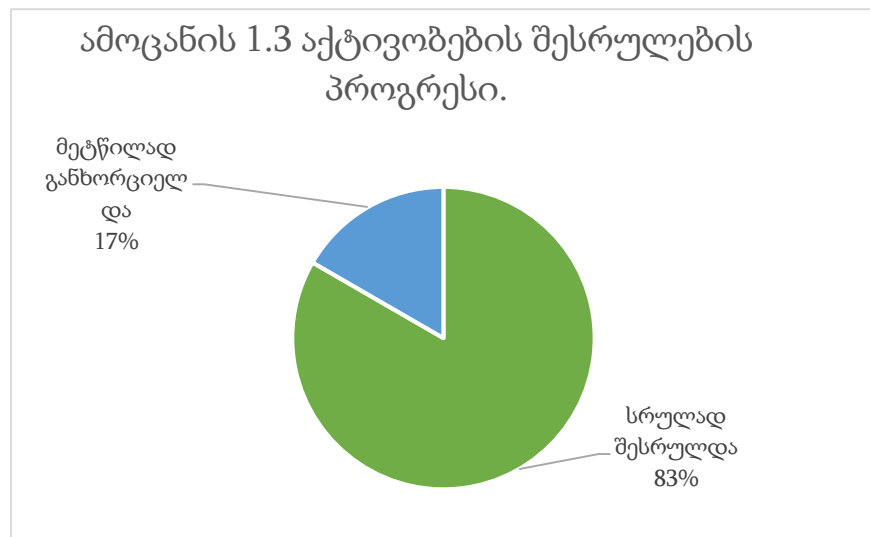
	<p>საფუძველზე, რათა ისინი შესადარისი და აღიარებული იყოს საერთაშორისო დონეზე.</p> <p>გლობალური შეფასების ანგარიში ასევე ხაზს უსვამს საერთაშორისო მეთოდოლოგიების დანერგვის მხრივ მიღწეულ პროგრესს და აღნიშნავს, რომ ის დადებითად აისახა მონაცემების ხარისხზე.</p> <p>ჩატარებული აქტივობები კარგად პასუხობენ ამოცანას და პირველ სტრატეგიულ მიზანს. ახალი მეთოდოლოგიების, სტანდარტების და კლასიფიკაციების დანერგვასთან ერთად, ამ ამოცანით ასევე დაგეგმილია საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და პარტნიორებთან აქტიური თანამშრომლობის გაგრძელება, რაც ხელს უწყობს ცოდნის და გამოცდილების გაზიარებას და მაღალი ხარისხის ოფიციალური სტატისტიკის წარმოებას.</p>
ეფექტურობა	<p>ამოცანის ყველა აქტივობა სრულად შესრულდა და მიზანი მიღწეულია. შესრულების შედეგები კარგად პასუხობს ამოცანებს და სისტემის საჭიროებებს რაც დასტურდება გლობალური შეფასებით.</p>
ეფექტიანობა	<p>ამოცანის აქტივობების ძირითადი ნაწილი შესრულდა ადმინისტრაციული ხარჯით, რაც ხარჯეფექტურობაზე მიუთითებს. 2 აქტივობა შესრულდა დონორების ნაწილობრივი ან სრული დაფინანსებით. დამატებითი ფინანსური რესურსი სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დასჭირდა მხოლოდ ერთ ამოცანას, თუმცა შესრულების ხარჯები სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ოდენობის ფარგლებშია.</p>
მდგრადობა	<p>ამოცანა მდგრადობის მაღალი მაჩვენებლით ხასიათდება რადგან, სტრატეგიის სამოქმედო ვადის შემდეგაც, აღნიშნული სტატისტიკის წარმოება დანერგილი ახალი სტანდარტებისა და მეთოდოლოგიების მიხედვით ხორციელდება.</p>
გავლენა	<p>ამოცანის შესრულებამ მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინა ოფიციალური სტატისტიკის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაზე. აღნიშნული დასტურდება გლობალური შეფასები საერთაშორისო გუნდის დადებითი შეფასებით. ამოცანა დადებით გავლენას ახდენს მონაცემების სანდოობაზე და საერთაშორისო დონეზე საქართველოს სტატისტიკის შესადარისობაზე.</p>

4.2.3. დეტალური პროგრესი პირველი სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 1.3 „მონაცემთა ხარისხის გაუმჯობესება“ დაკავშირებით

ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 12 აქტივობა. აქედან 10 სრულად შესრულდა და 2 მეტწილად განხორციელდა (იხ. სურათი 5).

ამოცანების შედეგის შესაფასებლად სტრატეგიის ლოგიკურ ჩარჩოში განსაზღვრულია ორი ინდიკატორი. პირველი ინდიკატორი **ხარისხის თვითშეფასების დანერგვას** ეხება. თვითშეფასების დანერგვა რეკომენდებული იყო გლობალური შეფასების საერთაშორისო გუნდის მიერ როგორც ხარისხის ინტეგრირებული მართვის სისტემის განვითარების ნაწილი. 2019 წელს აღნიშნული მექანიზმი არ არსებობდა. 2023 წლის ფაქტობრივი მონაცემების მიხედვით, ხარისხის თვითშეფასება დანერგილია და განხორციელებულია ყველა დარგობრივ დეპარტამენტში, რაც სრულად შეესაბამება სამიზნე მაჩვენებელს. შესაბამისად, ამოცანის ეს ინდიკატორი **მიღწეულია**.

მეორე ინდიკატორს წარმოადგენს მომხმარებელთა კმაყოფილების დონე მეტამონაცემების ხელმისაწვდომობასთან დაკავშირებით. აღნიშნული ინდიკატორის შერჩევა დაკავშირებულია 2019 წლის გლობალური შეფასებისას ფარგლებში ჩატარებულ ინტერვიუებთან, რომლის დროსაც

რამდენიმე მომხმარებელმა ისაუბრა მეტამონაცემების ხელმისაწვდომობის მნიშვნელობაზე მონაცემთა ხარისხის გაუმჯობესების კონტექსტში. მოგვიანებით აღნიშნული ინდიკატორის შესაფასებელი კითხვა დაემატა მომხმარებელთა გამოკვლევასაც, რომელიც ჩატარდა სტრატეგიის დამტკიცების შემდეგ. 2019 წლის საბაზო ინდიკატორი განისაზღვრა 2020 წელს და შეადგინა 66%. სამიზნე მაჩვენებელი იყო საბაზისო მონაცემის გაუმჯობესება 20%-ით, თუმცა 2023 წლის

სურათი 5. ამოცანის 1.3 აქტივობების შესრულების პროგრესი

ფაქტობრივმა მაჩვენებელმა 83% შეადგინა. მართალია, ფაქტობრივი მაჩვენებელი სამიზნე მაჩვენებელს 3%-ით ჩამორჩება, თუმცა იმის გათვალისწინებით, რომ სამიზნე მაჩვენებელი არასრული ინფორმაციის საფუძველზე განისაზღვრა (არ იყო ცნობილი საბაზო მაჩვენებელი), შეგვიძლია ჩავთვალოთ, რომ ამოცანის მიზანი მიღწეულია.

ცხრილი 6. ამოცანის 1.3 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	აღნიშნული ამოცანა აქტუალურია და პირდაპირ უკავშირდება პირველ სტრატეგიულ მიზანს. ოფიციალური სტატისტიკის ხარისხის მონიტორინგი და, საჭიროების შემთხვევაში, გაუმჯობესება, მუდმივად უნდა ხორციელდებოდეს. შესაბამისად ამოცანა აქტუალურია შემდეგი სტრატეგიისთვისაც, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სტატისტიკის ხარისხის უზრუნველყოფის და კონტროლის უწყვეტობა. ამოცანის განხორციელებული აქტივობები მიზანმიმართული იყო მონაცემების ხარისხის უზრუნველყოფის ძირითად კომპონენტებზე, როგორცაა, სტატისტიკის წარმოების პროცესის გაუმჯობესება, გამოკვლევის ხარისხის აუდიტის და პილოტური თვითშეფასების ჩატარება, მეტამონაცემების მართვის სისტემის შექმნა და სხვ. თუმცა სტატისტიკური კვლევების და მათი შედეგების დამუშავების ხარისხთან ერთად, ასევე მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს ადმინისტრაციული მონაცემების ხარისხის გაუმჯობესება, რადგან ის პირდაპირ აისახება ამ მონაცემებიდან წარმოებულ ოფიციალური სტატისტიკის ხარისხზე. მსგავსი აქტივობები ნაწილობრივ გათვალისწინებულია ამოცანა 1.1-ში (მაგალითად, გარდაცვალების მიზეზების მაჩვენებლების ხარისხის სრულყოფა) თუმცა, მათი შესრულების შედეგებიდან გამომდინარე, მსგავსი აქტივობები დაკავშირებულია სხვა ამოცანებთანაც (მაგ. ამოცანასთან 1.3.).
ეფექტურობა	ამოცანის მიზნები მიღწეულია და აქტივობების 83% სრულად შესრულდა.

ეფექტიანობა	აქტივობების 67% ადმინისტრაციული ხარჯით განხორციელდა. ერთ-ერთი აქტივობა, რომელიც, სამოქმედო გეგმის მიხედვით, სახელმწიფო ბიუჯეტით უნდა შესრულებულიყო, შესრულდა ადმინისტრაციული ხარჯით. დანარჩენი აქტივობები შესრულდა დონორის სრული ან ნაწილობრივი თანადაფინანსებით. დონორული დაფინანსება ხარჯეფეტურად ითვლება რადგან, უმეტეს შემთხვევაში, გულისხმობს ტექნიკურ დახმარებას ან გარე სერვისების შეძენას აუქციონის საფუძველზე.
მდგრადობა	ამოცანას აქვს მდგრადობის მაღალი მაჩვენებელი . აქტივობების უმეტესობა გულისხმობს ახალი სისტემების და მექანიზმების შექმნას და დანერგვას და მეთოდოლოგიების შემუშავებას, რაც განგრძობითი ხასიათისაა და მათი ეფექტები გაგრძელდება სტრატეგიის პერიოდის მერეც.
გავლენა	ამოცანას აქვს დადებითი გავლენა მონაცემების ხარისხზე. ოფიციალური სტატისტიკის მაღალი ხარისხი აღნიშნულია გლობალური შეფასების ანგარიშში და, ასევე, დასტურდება კმაყოფილების კვლევით, სადაც მომხმარებელთა 81.5% მაღალ შეფასებას აძლევს საქსტატის მიერ წარმოებულ სტატისტიკურ ინფორმაციის ხარისხს. 2019 წელს ეს მაჩვენებელი შეადგენდა 46%-ს. ამოცანის შედეგების ბენეფიციარები არიან სტატისტიკის მომხმარებლების სხვადასხვა ჯგუფები, განსაკუთრებით კი საჯარო სექტორი და საერთაშორისო ორგანიზაციები.

4.2.4. დეტალური პროგრესი პირველი სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 1.4 „სტატისტიკის გამოყენების ხელშეწყობა“ დაკავშირებით

მოცემული ამოცანის ძირითადი მიზანი მომხმარებლებთან ეფექტიანი დიალოგის წარმართვა და სტატისტიკის შესახებ მათი ცოდნის დონის ამაღლებაა. ამ ამოცანას აქვს ორი ძირითადი მიმართულება: გასავრცელებელი პროდუქტების შინაარსისა და გავრცელების არხების გაუმჯობესება და მომხმარებელთა წიგნიერების და სტატისტიკური ცნობიერების ამაღლება.

ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 6 აქტივობა და ყველა მათგანი სრულად განხორციელდა. ამოცანის შედეგის შესაფასებლად ლოგიკური ჩარჩოთი განსაზღვრულია ორი ინდიკატორი. ერთი ინდიკატორი ეხება **მომხმარებელთა კმაყოფილების რეგულარული გამოკითხვების სისტემის დანერგვას** მომხმარებელთა სხვადასხვა ჯგუფის მიხედვით. აღნიშნული ინდიკატორი რელევანტურია, რადგან გამოკლევა, სხვა საკითხებთან ერთად, ზომავს ცნობიერებას საქსტატის და ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ, კომუნიკაციის ხარისხს, ინფორმაციის გავრცელებით და გაწეული მომსახურებით კმაყოფილების ხარისხს და სხვ. ეს ეხმარება სტატისტიკის სისტემას მონიტორინგი გაუწიოს და გააანალიზოს სტატისტიკის მომხმარებლების მიერ სტატისტიკის გამოყენება და ხელმისაწვდომობის ხარისხი.

2019 წელს აღნიშნული გამოკითხვა არ ტარდებოდა, ხოლო სამიზნე მაჩვენებელად განისაზღვრა რეგულარულ გამოკითხვის ჩატარება 2 წელიწადში ერთხელ. 2023 წლის მონაცემებით, მომხმარებელთა რეგულარული, ყოვლისმომცველი გამოკითხვა ტარდება ორ წელიწადში ერთხელ. საქსტატის ვებგვერდზე ხელმისაწვდომია გამოკითხვის შედეგები 2019, 2021 და 2023 წლებისთვის. შესაბამისად, ამოცანის ეს მიზანი **მიღწეულია**.

მეორე ინდიკატორი ეხებოდა **სტატისტიკური წიგნიერების გაუმჯობესების წლიური პროგრამების შედეგად სტატისტიკური წიგნიერების გაუმჯობესებული უნარის მქონე ადამიანების**

რაოდენობას. სტატისტიკის გამოყენების ხელშეწყობისთვის აუცილებელია მომხმარებლებში სტატისტიკის სწორი გამოყენების და ინტერპრეტირების უნარების განვითარება, შესაბამისად, ეს ინდიკატორი რელევანტურია ამოცანის შედეგის შესაფასებლად. 2019 წლის მონაცემებით, საქსტატის მიერ ჩატარებული შეხვედრებისა თუ სემინარების მონაწილეთა ჯამურმა მაჩვენებელმა, როლებმაც ტესტირების შედეგად სულ მცირე 70% დააგროვეს, 70 ადამიანი შეადგინა. 2023 წლისთვის სამიზნე მაჩვენებელი 100 ადამიანამდე გაზრდაა. მიუხედავად იმისა, რომ 2020-2021 წლებში პანდემიამ გავლენა მოახდინა სემინარების და ლექციების ჩატარებაზე, 2023 წლის ფაქტობრივმა მონაცემმა 100 ადამიანს გადააჭარბა, რადგან 2023 წელს ბევრი ახალი აქტივობა ჩატარდა. აქვე აღსანიშნავია, რომ ამ აქტივობებს არ აქვს ერთჯერადი ხასიათი და არ შემოიფარგლება სტრატეგიის საანგარიშო პერიოდით. 2023 წელს დაწყებულ ახალ აქტივობებს, როგორებიცაა შემეცნებითი ექსკურსიების ტიპის შეხვედრები სკოლის მოსწავლეებთან სტატისტიკის შესახებ ცოდნის ამაღლების მიზნით, გასვლითი შეხვედრები სხვადასხვა რეგიონის და თვითმმართველობის წარმომადგენლებთან, ახალი თემატური პორტალების შექმნა და ა.შ., აქვს სისტემატური ხასიათი და მათი განხორციელება გაგრძელდა სტრატეგიის დასრულების შემდეგაც. აღნიშნულიდან გამომდინარე ეს მიზანიც **მიღწეულია**.

ცხრილი 7. ამოცანის 1.4 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	<p>სტატისტიკის უფრო მეტად გამოყენება ხელს უწყობს მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მიღების კულტურის დამკვიდრებას. ამგვარად, ამოცანის შესრულება ხელს უწყობს პირველი სტრატეგიული მიზნის შესრულებას.</p> <p>აღნიშნული ამოცანის აქტუალურობა დასტურდება დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციებითაც. კონსულტაციების დროს საჯარო მოხელეები აღნიშნავენ სირთულეებს მონაცემების სწორად ინტერპრეტირების და გამოყენების კუთხით, ძირითადად ეს ეხებოდა მონაცემებს მათი მომიჯნავე სფეროებიდან. მაგალითად, საჯარო სექტორის კონკრეტული დარგის წარმომადგენელს კარგად შეუძლია გამოიყენოს და გაანალიზოს იმავე სფეროს მონაცემები, ხოლო როცა საჭიროა სხვა დარგის მონაცემების გამოყენება, მათ მონაცემთა სწორი ინტერპრეტაციისათვის ხშირად სჭირდებათ მეტი ანალიტიკური ინფორმაცია. რამდენიმე რესპონდენტის მიერ ხაზგასმული იყო ოფიციალურ სტატისტიკის მონაცემებთან ერთად ან ძირითად სტატისტიკურ პუბლიკაციებში მოკლე ანალიტიკური ნაწილის დამატების საჭიროება, რომელიც ახსნიდა ძირითადი მაჩვენებლების დინამიკის კონტექსტს.</p> <p>ჩატარებული აქტივობები მიზანმიმართული იყო როგორც გამოკვლევების შედეგების მომხმარებლისთვის ადვილად აღსაქმელი, ვიზუალურად მიმზიდველი ფორმებით მიწოდების, ისე ცნობიერებისა და მომხმარებელთა წიგნიერების დონის ამაღლებისკენ. აღნიშნული აქტივობები შეესაბამება ამოცანის შესრულების მიზნებს.</p> <p>მტკიცებულებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მიღების პროცესისთვის, ამოცანის მნიშვნელობიდან გამომდინარე, აუცილებელია მისი უწყვეტობა და სისტემატურობა, რაც გულისხმობს, რომ ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებელმა უწყებამ მუდმივად იზრუნოს მომხმარებელთა ცნობიერების და წიგნიერების დონის ამაღლებასა და მონაცემების ადვილად აღსაქმელი ფორმით გამოქვეყნებაზე.</p>
ეფექტურობა	<p>ამოცანის ყველა აქტივობა სრულად შესრულებულია და მიზნები მიღწეულია. აქტივობები კარგად პასუხობენ ამოცანას და მიზანს.</p>

ეფექტიანობა	აქტივობების აბსოლუტური უმრავლესობა შესრულდა დონორების დაფინანსებით.
მდგრადობა	მდგრადობის მაღალი მაჩვენებელი უზრუნველყოფილი იქნება იმ შემთხვევაში, თუ სტრატეგიის ამ ნაწილით განსაზღვრულ ძირითად აქტივობებს ექნება სისტემატური ხასიათი და მათი შესრულება გაგრძელდება სტრატეგიის მოქმედების პერიოდის დასრულების შემდეგაც. ეს ეხება საგანმანათლებლო ტიპის აქტივობებს. სხვა შემთხვევაში, ამოცანას მდგრადობის საშუალო მაჩვენებელი აქვს.
გავლენა	ამოცანას აქვს დადებითი გავლენა მომხმარებლების სხვადასხვა ჯგუფზე და ჩატარებული აქტივობები ხელს უწყობს სტატისტიკის სწორად გამოყენებას. მიღებული შედეგები ასევე დასტურდება მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევით: 2023 წლის მონაცემებით მომხმარებელთა აბსოლუტური უმრავლესობა (84.9%), საქსტატის ინფორმაციის სარგებლიანობას მაღალ შეფასებას აძლევს. იგივე მაჩვენებელი 2019 წელს 77% შეადგენდა.

4.3. დეტალური პროგრესი მეორე სტრატეგიულ მიზანთან „სტატისტიკის წარმოების ეფექტიანი, თანამედროვე და მდგრადი პროცესების შექმნა“ და მის შესაბამის ამოცანებთან დაკავშირებით

მეორე სტრატეგიული მიზანი სამ ამოცანას მოიცავს და მის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 26 აქტივობა. აქედან სრულად შესრულდა 25 აქტივობა (96%).

„სტატისტიკის წარმოების ეფექტიანი, თანამედროვე და მდგრადი პროცესების შექმნა“ კომპლექსური პროცესია და მოიცავს სტატისტიკის წარმოების მთლიან ჯაჭვს: მონაცემების შეგროვებას, სტატისტიკის წარმოებას და გავრცელებას. შესაბამისად, სტრატეგიით განსაზღვრული ამოცანებიც სტატისტიკის წარმოების პროცესის სამივე კომპონენტს ეხება.

მიზნის მიღწევის შესაფასებლად სტრატეგიის ლოგიკური ჩარჩო გავლენის 2 ინდიკატორს ეყრდნობა (ერთი რაოდენობრივი და მეორე თვისებრივი). პირველი ინდიკატორი დაკავშირებულია გლობალური შეფასების ანგარიშთან: „სტატისტიკის წარმოების ეფექტიანობის და მდგრადობის შეფასება გლობალური შეფასების შემდეგი რაუნდის მიერ“. რადგან გლობალური შეფასების ციკლი დაემთხვა სტრატეგიის მოქმედების პერიოდს (შეფასება ჩატარდა 2019 და 2023 წელს) სტრატეგიაზე მომუშავე გუნდის მიერ მიჩნეული იქნა, რომ მეორე მიზნის პროგრესის შესაფასებლად რელევანტური იყო სტატისტიკის წარმოების კომპლექსურ შეფასებასთან დაკავშირებული ინდიკატორის განსაზღვრა. ამდენად, 2023 წლისთვის სამიზნე მაჩვენებელს წარმოადგენდა **„სტატისტიკის წარმოების ეფექტიანობისა და მდგრადობის განვითარების დონის დადებითად შეფასება გლობალური შეფასების შემდეგი რაუნდის მიერ“**. 2023 წლის გლობალური შეფასების ანგარიში დადებითად აფასებს პროგრესს სტატისტიკის წარმოების პროცესის ეფექტურობის და მოდერნიზაციის მიმართულებით. განსაკუთრებით აღნიშნულია სტატისტიკური ბიზნეს პროცესის სტანდარტული მოდელის (GSBPM) შესაბამის პროცესებზე გადასვლისთვის მომზადება, მონაცემების

ელექტრონული შეგროვების მეთოდზე გადასვლა და გავრცელების და კომუნიკაციის ფუნქციების ცენტრალიზება. შესაბამისად, ეს სამიზნე მაჩვენებელი **მიღწეულია**.

გავლენის მეორე ინდიკატორი ეხება **სტატისტიკური მონაცემების გავრცელებით მომხმარებელთა კმაყოფილების დონეს**, რომელიც შეფასდა მომხმარებელთა კმაყოფილების კომპლექსური გამოკვლევით. აღნიშნული გამოკვლევა სტრატეგიის დამტკიცების შემდეგ ჩატარდა, რის გამოც, სტრატეგიის შემუშავების დროს ამ ინდიკატორისთვის საჭირო საბაზისო მონაცემი ცნობილი არ იყო. ინდიკატორის საბაზისო მონაცემის არცოდნის პირობებში, 2023 წლისთვის სამიზნე მაჩვენებელი განისაზღვრა როგორც საბაზისო მონაცემის 20%-ით გაუმჯობესება. მომხმარებელთა კმაყოფილების გამოკვლევამ გამოავლინა, რომ მომხმარებელთა კმაყოფილების საბაზისო მაჩვენებელი 2019 წლისთვის 93% იყო, რის გამოც 20%-იანი გაუმჯობესების სამიზნე მაჩვენებელი არარელევანტური გახდა. 2023 წლის გამოკვლევის შედეგების მიხედვით, სტატისტიკური მონაცემების გავრცელებით მომხმარებელთა კმაყოფილების დონე 97.9% შეადგენს, რაც საბაზისო მაჩვენებელს 5%-ით აღემატება. იმის გათვალისწინებით, რომ მომხმარებლების მაღალი კმაყოფილების დონე სტრატეგიის პერიოდში შენარჩუნდა და კიდევ უფრო გაიზარდა, შეგვიძლია ჩავთვალოთ, რომ ეს სამიზნე მაჩვენებელი **მიღწეულია**.

ცხრილი 8. მეორე სტრატეგიული მიზნის შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	სტატისტიკის წარმოების ეფექტიანი, თანამედროვე და მდგრადი პროცესების შექმნა ქვეყანაში თანამედროვე და ეფექტიანი ეროვნული სტატისტიკის სისტემის შექმნის აუცილებელი პირობაა. ამოცანა შეესაბამება სტრატეგიის ხედვას და მისი მიღწევის მნიშვნელოვანი კომპონენტია. მიზანი კარგად პასუხობს სტატისტიკის სისტემის საჭიროებებს სამივე ძირითადი მიმართულებით: მონაცემების შეგროვება, სტატისტიკის წარმოება და მონაცემების გავრცელება. მიზნის ამოცანების და აქტივობების შედეგები შეესაბამება სტატისტიკის წარმოების პროცესის მიმართულებით არსებულ გამოწვევებს. აქტივობების განხორციელებით ორივე გავლენის ინდიკატორი მიღწეულია.
ეფექტურობა	მიზანს აქვს მაღალი ეფექტურობის მაჩვენებელი . ტექნიკურ დონეზე შესრულდა აქტივობების 96%. ამოცანების ყველა მაჩვენებელი მიღწეულია, რიგი მაჩვენებლები მიღწეულია გადაჭარბებით.
ეფექტიანობა	შესრულებული 25 აქტივობიდან 22 შესრულდა საქსტატის ადმინისტრაციული ხარჯით. დანარჩენი აქტივობები დაფინანსდა საერთაშორისო დონორის და სახელმწიფო ბიუჯეტის მიერ. იმის გამო, რომ სახელმწიფო ბიუჯეტით შესასრულებელი აქტივობების ნაწილი საქსტატის ადმინისტრაციული ხარჯით განხორციელდა, დაიზოგა მნიშვნელოვანი ფინანსური რესურსი. ამასთან, სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ერთ-ერთ აქტივობის ხარჯი იყო დეფიციტური, რადგან სტრატეგიის დამტკიცების დროს ამ ხარჯის წყარო არ იყო ცნობილი, მოგვიანებით კი მოხერხდა დონორთან მოლაპარაკება და აღნიშნული აქტივობის დონორული ტექნიკური დახმარებით შესრულება.
მდგრადობა	ამოცანის შედეგები მდგრადია , რადგან შესრულებული აქტივობების შედეგად შეიქმნა საფუძველი შემდგომი განვითარებისთვის. მაგალითად, GSBPM-ზე გადასვლის საფუძვლის მომზადებით შესაძლებელი გახდა შემდეგ სტრატეგიაში დაიგეგმოს აღნიშნულ მოდელზე გადასვლის ღონისძიებები; ალტერნატიული წყაროების (დიდი მონაცემები) გამოყენებისთვის მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოს მომზადებამ საფუძველი შექმნა, რომ

	ახალი წყაროები გამოყენებული იყოს სამომხმარებლო ფასების სტატისტიკაში.
გავლენა	<p>მიზნის განხორციელებამ მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა სტატისტიკის წარმოების პროცესი, რაც აისახა მონაცემების გამოქვეყნების ვადების შემცირებაზე, მონაცემთა შეგროვების თანამედროვე სისტემის დანერგვასა და რესპოდენტების ტვირთის შემცირებაზე (ადმინისტრაციული მონაცემების წილის გაზრდით ნაკლები სტატისტიკური გამოკვლევის ჩატარება ხდება საჭირო). ასევე, აღნიშნული მიზნის შესრულება მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს პირველი სტრატეგიული მიზნის შესრულებას.</p> <p>მიზნის შესრულება პირველ რიგში დადებით გავლენას ახდენს ოფიციალური სტატისტიკის მწარმოებელ უწყებებზე და სტატისტიკის ეროვნულ სისტემაზე. თუმცა, მიღწეული შედეგები, როგორცაა მონაცემების გამოქვეყნების ვადების შემცირება, ახალი მაჩვენებლების წარმოება და სხვა, სარგებელს მოუტანს სტატისტიკის მომხმარებლების ფართო წრეს.</p>

გამოწვევები და სამომავლო ნაბიჯები

მეორე სტრატეგიული მიზნის შესრულების ერთ-ერთ მთავარ გამოწვევას, ისევე როგორც სხვა მიზნების შემთხვევაში, წარმოადგენდა პანდემია და ამ პერიოდში ამოქმედებული შეზღუდვები. შეზღუდვები ეხებოდა როგორც თანამშრომლების დიდი ნაწილის დისტანციურ რეჟიმზე გადაყვანას, ისე – დაგეგმილი ღონისძიებების და საერთაშორისო ექსპერტების მისიების გაუქმებას/გადატანას.

კიდევ ერთ გამოწვევას წარმოადგენდა GSBPM დანერგვისთვის საფუძვლის შექმნა, რადგან ეს მოდელი კომპლექსურია და აბსოლუტურად განსხვავებულ ორგანიზაციულ სტრუქტურას და შიდა პროცესებს გულისხმობს. ამ ახალ პროცესებში და მოდელის სტრუქტურაში გაცნობიერების და საქსტატში მისი დანერგვისთვის საფუძვლის მომზადების პროცესი დიდ რესურსს და ძალისხმევას მოითხოვდა, თუმცა საერთაშორისო დონორის ტექნიკური დახმარებით ეს გამოწვევა წარმატებით იქნა დაძლეული.

დღეს მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენს მონაცემების ახალი, თანამედროვე, ალტერნატიული წყაროების გამოყენების შესაძლებლობის შეფასება. დიდი მონაცემების და სკანერული მონაცემების გამოყენებისთვის აუცილებელია ძლიერი კოორდინაცია მონაცემების მფლობელ უწყებებთან და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის/თანამშრომლობის შექმნა.

სამომავლო ნაბიჯები

- სტატისტიკის სისტემის გრძელვადიანი ხედვის განხორციელებისთვის, რაც გულისხმობს თანამედროვე და ეფექტური სტატისტიკის სისტემის ჩამოყალიბებისას, აუცილებელია სტატისტიკური პროცესების მოდერნიზაცია და ეფექტურობის გაუმჯობესება. შესაბამისად, რეკომენდებულია ამ მიზნის ამოცანებით დაწყებული ძირითადი სამუშაოების გაგრძელება და გათვალისწინება შემდეგ სტრატეგიაში, კერძოდ, ახალი ალტერნატიული მონაცემების წყაროების გამოყენება, GSBPM-ის დანერგვა, ადმინისტრაციული მონაცემების გამოყენების გაფართოება/გაზრდა.
- სტატისტიკური პროცესების მოდერნიზაციის მიმართულებით მნიშვნელოვანია შემდეგი სტრატეგიის პერიოდში გაგრძელდეს მუშაობა პროცესების ავტომატიზაციაზე, რაც ასევე გაზრდის სტატისტიკის წარმოების პროცესის ეფექტურობას.

- გლობალური შეფასების რეკომენდაციით, შემდეგ სტრატეგიულ პერიოდში უნდა გაგრძელდეს მუშაობა მონაცემების გავრცელების და კომუნიკაციის მიმართულებით, კერძოდ, დაინერგოს SDMX სტანდარტი საერთაშორისო ორგანიზაციებისთვის მონაცემების მიწოდებისთვის.

4.3.1. დეტალური პროგრესი მეორე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 2.1 „სტატისტიკური ინფორმაციის წარმოების პროცესების მოდერნიზაცია და სტანდარტიზაცია“ დაკავშირებით

ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 6 აქტივობა და ყველა აქტივობა შესრულდა. აქედან 5 აქტივობა ახალია, ხოლო ერთი - განმეორებითი. აქტივობა, რომელიც ეხება სტატისტიკური ბიზნეს პროცესის სტანდარტული მოდელის (GSBPM) შესაბამის პროცესებზე ორიენტირებულ ორგანიზაციულ სტრუქტურაზე გადასვლის საგზაო რუკის შემუშავებას, დაგეგმილი იყო 2021 წლისთვის, თუმცა, პანდემიის გამო, აღნიშნულ ვადაში ვერ შესრულდა. აქტივობის მნიშვნელობის გათვალისწინებით, იგი გადავიდა სტრატეგიის მეორე სამოქმედო გეგმაში და შესრულდა 2023 წლის მეორე ნახევარში. ამოცანის ინდიკატორი ზომავს GSBPM-ზე გადასვლისთვის საფუძვლის მომზადების დონეს. 2019 წელს აღნიშნული დონე 15%-ს შეადგენდა და 2023 წლისთვის დაიგეგმა ამ მოდელზე გადასვლისთვის საფუძვლის სრულყოფილი მომზადება. 2023 წლის ფაქტობრივი მონაცემების მიხედვით, საქსტატმა GSBPM-ზე გადასვლისთვის საფუძველი სრულყოფილად მოამზადა და ამოცანის შედეგი **მიღწეულია**.

ამოცანის შედეგის მეორე ინდიკატორი აფასებს სტატისტიკის წარმოებისთვის საჭირო დროის შემცირებას. საბაზისო მაჩვენებელს წარმოადგენს 2019 წლის სტატისტიკური სამუშაოების პროგრამა და მონაცემების გავრცელების კალენდარი. 2023 წლისთვის სამიზნე მაჩვენებელი განისაზღვრა შემდეგნაირად: „სულ მცირე ორი წლიური პერიოდულობის გამოკვლევის შედეგების გამოქვეყნების ვადა შემცირდება მინიმუმ ხუთი დღით; სულ მცირე ორი კვარტალური პერიოდულობის გამოკვლევის შედეგების გამოქვეყნების ვადა შემცირდება მინიმუმ ერთი დღით.“ სტრატეგიის შესრულების წლიური ანგარიშის მიხედვით, 2022 წელს სტატისტიკურ სამუშაოთა პროგრამით გათვალისწინებული 9 სტატისტიკური გამოკვლევისთვის გამოქვეყნების ვადა, წინა წლის პროგრამასთან შედარებით, შემცირდა საშუალოდ 5 დღით. 2023 წლის სტატისტიკურ სამუშაოთა პროგრამით გათვალისწინებული გამოკვლევებიდან ერთი წლიური გამოკვლევის მონაცემების გამოქვეყნების ვადის შემცირება 10 დღით, ხოლო ერთი კვარტალური გამოკვლევის გამოქვეყნება დაიწყო ყოველთვიური პერიოდულობით. შესაბამისად ამოცანის ეს ინდიკატორი **მიღწეულია** (შესრულდა გადაჭარბებით).

ცხრილი 9. ამოცანის 2.1 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	ამოცანა შესაბამისობაშია მეორე სტრატეგიულ მიზანთან და დღესაც აქტუალურ საკითხს წარმოადგენს. სტატისტიკის წარმოების პროცესის მოდერნიზაციის მიმართულებით სტრატეგიის პერიოდში მიღწეული პროგრესის მიუხედავად, ეფექტურობის გაუმჯობესების მნიშვნელოვანი პოტენციალი არსებობს. ამოცანა კარგად პასუხობს სტატისტიკის სამსახურის საჭიროებებს და ქმნის საფუძველს შემდგომი განვითარებისთვის. ჩატარებულ აქტივობებს აქვთ განგრძობითი ხასიათი

	და მათი შედეგები გამოიყენება შემდეგი სტრატეგიისთვის ამ მიმართულებით შემდეგი ნაბიჯების განსახორციელებლად.
ეფექტურობა	ამოცანების მიზნები სრულად მიღწეულია და ყველა აქტივობა სრულად შესრულდა. ერთ-ერთი აქტივობა, რომელიც ეხება GSBPM დანერგვისთვის საფუძვლის მომზადებას, შესრულდა დაგვიანებით.
ეფექტიანობა	აქტივობების ძირითადი ნაწილი შესრულდა ადმინისტრაციული ხარჯით, რაც ხარჯეფექტურობაზე მიუთითებს. განმეორებითი აქტივობის (GSBPM დანერგვისთვის საფუძვლის მომზადება) განხორციელებისთვის საჭირო ფინანსური რესურსი შეფასებული იყო 60 000 ლარის ოდენობით და ის იყო დეფიციტური, თუმცა დონორებთან მოლაპარაკებების გზით, მოხერხდა ტექნიკური დახმარების გამოყოფა და, საბოლოო ჯამში, ეს აქტივობა შესრულდა ადმინისტრაციული და დონორის ფინანსური რესურსით. საბოლოო შეფასებით, აქტივობის შესასრულებლად წინასწარ განსაზღვრულზე უფრო მცირე რესურსი დაიხარჯა, რადგან საერთაშორისო ექსპერტების ჩართულობამ უზრუნველყო გამოცდილების და ცოდნის ეფექტური გადმოცემა.
მდგრადობა	ამოცანის შედეგები მდგრადობით გამოირჩევა, რადგან ძირითადი აქტივობები პროცესის ოპტიმიზაციას უკავშირდება და განახლებული პროცესები დღესაც გამოიყენება. ამასთან ერთად, აქტივობები, რომლებიც ეხება GSBPM-ს, შემდეგ სტრატეგიაში მოდელის დანერგვის პრაქტიკული ღონისძიებების ჩატარების საფუძველს ქმნიან, რაც ასევე მდგრადობაზე მიუთითებს.
გავლენა	ამოცანის შედეგებმა, პროცესების ოპტიმიზაციის კუთხით, პირველ რიგში, გავლენა იქონია სტატისტიკის მწარმოებელ უწყებებზე (საქსტატი და სეხ). პროცესების ოპტიმიზაცია, გრძელვადიან პერსპექტივაში, გავლენას ახდენს სტატისტიკის გამოქვეყნების დროულობასა და მონაცემების ხარისხზე, რაც მნიშვნელოვანი ფაქტორია სტატისტიკის მომხმარებლისთვის.

4.3.2. დეტალური პროგრესი მეორე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 2.2 „მონაცემთა შეგროვების თანამედროვე და ყოვლისმომცველი სისტემის შექმნა“ დაკავშირებით

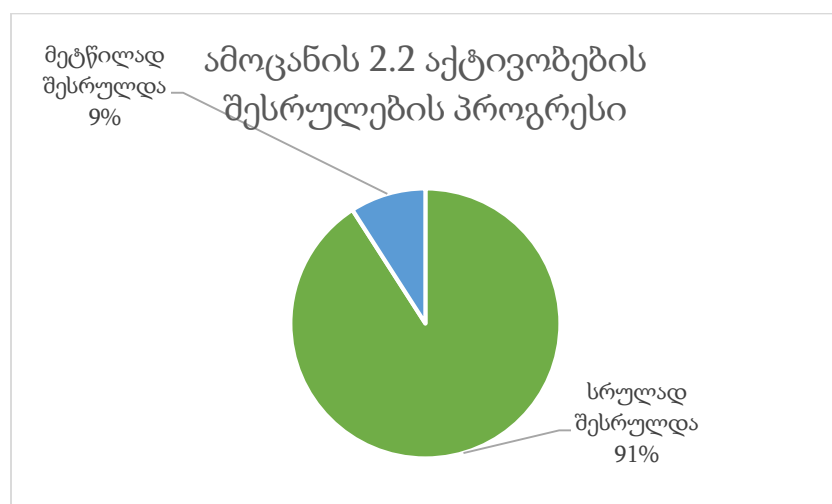
მონაცემების შეგროვება სტატისტიკის წარმოების პროცესის უმნიშვნელოვანესი ნაწილია. მონაცემების შეგროვება ძირითადად ხდება სტატისტიკური გამოკვლევების საფუძველზე, ან ადმინისტრაციული წყაროებიდან. დამატებით, მონაცემების შეგროვება ალტერნატიული მეთოდებითაც იწარმოება (დიდი მონაცემები, ე.წ. Big data, სკანერული მონაცემები და სხვა).

ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 11 აქტივობა, აქედან 10 (90%) – სრულად, ხოლო 1 მეტწილად შესრულდა (იხ. სურათი 6).

ამოცანის შესრულების ერთ-ერთი ინდიკატორია **მონაცემების შეგროვების თანამედროვე მეთოდებით ჩატარებული გამოკვლევების წილი**. 2019 წელს თანამედროვე მეთოდებით გამოკვლევების 70% ტარდებოდა. 2023 წლისთვის სამიზნე მაჩვენებელი წარმოადგენდა სულ მცირე 90%-ს, თუმცა, შედეგებმა ფაქტობრივი სამიზნე მაჩვენებელს გადააჭარბა და 100% შეადგინა. ეს მიღწევა ასევე აღნიშნულია გლობალური შეფასების ანგარიშში როგორც მნიშვნელოვანი პროგრესი

მონაცემების შეგროვების თანამედროვე სისტემის დანერგვის მხრივ, რაც დადებითად აისახა სტატისტიკის წარმოების პროცესებზე და მონაცემების ხარისხზე. შესაბამისად ამოცანის ეს ინდიკატორი **მიღწეულია** (შესრულდა გადაჭარბებით).

მეორე ინდიკატორი აფასებდა **ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების პროცესში გამოყენებული ადმინისტრაციული წყაროების წილს**. ადმინისტრაციული წყაროების წილის გაზრდა თანამედროვე ტენდენციაა და მოწინავე ქვეყნები უფრო და უფრო ზრდიან ადმინისტრაციული მონაცემების გამოყენებას და ავითარებენ რეგისტრებს. 2019 წელს ადმინისტრაციული მონაცემების წილი იყო 28%, ხოლო 2023 წლისთვის იგეგმებოდა ამ მაჩვენებლის გაზრდა 40%-მდე. 2023 წლის ფაქტობრივი მაჩვენებელი შეადგენს 36%-ს, რაც აღემატება საბაზისო მაჩვენებელს და აღნიშნავს მნიშვნელოვან პროგრესს, თუმცა ჩამორჩება სამიზნე მაჩვენებელს. შესაბამისად, ამოცანის ეს ინდიკატორი **მეტწილად მიღწეულია**. მიღწეული პროგრესი ასევე ასახულია სტატსამუშაოთა პროგრამაში მითითებულ გამოკვლევათა წყაროების ანალოზში და აღნიშნულია როგორც ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიღწევა უახლესი გლობალური შეფასების ანგარიშში.

სურათი 6. ამოცანის 2.2 აქტივობების შესრულების პროგრესი

ცხრილი 10. ამოცანის 2.2 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	აღნიშნული ამოცანა, მეორე სტრატეგიული მიზნის სხვა ამოცანების მსგავსად, აქტუალურია , რადგან ეხება სტატისტიკის წარმოების ძირითად კომპონენტებს, რომლის გაუმჯობესებაც ხანგრძლივი პროცესია. მიუხედავად იმისა, რომ ამოცანის მიზანი გადაჭარბებით შესრულდა და დღეს მონაცემების შეგროვება ხდება თანამედროვე მეთოდებით, შემდეგ სტრატეგიაში გათვალისწინებული უნდა იქნას ადმინისტრაციული მონაცემების გაფართოება. ჩატარებული აქტივობები კარგად პასუხობენ ამოცანას და მიზანს და აქცენტს აკეთებენ მონაცემების ძირითად წყაროებზე, მათ შორის დიდ მონაცემებსა და სხვა ალტერნატიული წყაროებზე.

ეფექტურობა	ამოცანა დიდწილად მიღწეულია . მონაცემების შეგროვების თანამედროვე მეთოდების კომპონენტი გადაჭარბებით შესრულდა და საქსტატიში დღეს სტატისტიკურ გამოკვლევებში მხოლოდ ელექტრონული მეთოდი გამოიყენება, რაც ზოგავს ადამიანურ და ფინანსურ რესურსს და უზრუნველყოფს პროცესის ეფექტურობას. მიუხედავად იმისა, რომ ადმინისტრაციული მონაცემების წილის გაზრდის მიმართულებით სამიზნე მაჩვენებელი არ იყო მიღწეული, მნიშვნელოვანი პროგრესი შეინიშნება, რაც დასტურდება გლობალური შეფასების ანგარიშით.
ეფექტიანობა	აქტივობების ძირითადი ნაწილი ადმინისტრაციული ხარჯით შესრულდა, რაც ხარჯეფექტურობაზე მიუთითებს. მხოლოდ ორი აქტივობის შესრულებას დასჭირდა სამოქმედო გეგმის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსი. მათგან ერთ-ერთის შესრულება იგეგმებოდა დონორის თანადაფინანსებით, თუმცა სახელმწიფო ბიუჯეტის წილი ჩანაცვლდა ადმინისტრაციული ხარჯით.
მდგრადობა	ამოცანის შედეგები მდგრადობით გამოირჩევა, რადგან ჩატარებული ცვლილებების საფუძველზე შექმნილი სისტემა სტრატეგიის პერიოდის მერეც იფუნქციონირებს. ასევე აქტივობები ქმნიან შემდგომი გაუმჯობესებების საფუძველს.
გავლენა	ამოცანის დადებითი გავლენა სტატისტიკის წარმოების პროცესზე აღნიშნულია გლობალური შეფასების ანგარიშშიც. მონაცემების შეგროვების ელექტრონულ მეთოდებზე გადასვლამ მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა სტატისტიკური გამოკვლევების ჩატარების პროცესი. ამოცანის შედეგები პირველ რიგში აისახა საქსტატზე და მისცა მას შესაძლებლობა უფრო ოპერატიულად აწარმოოს სტატისტიკური მონაცემები და ეფექტურად გამოიყენოს ფინანსური და ადამიანური რესურსი. მონაცემების ახალი წყაროები (ადმინისტრაციული და ალტერნატიული) დადებითად აისახა ახალი სტატისტიკური მაჩვენებლების ხელმისაწვდომობაზე, რომლებიც გამოიყენება სტატისტიკის მომხმარებლების სხვადასხვა ჯგუფის მიერ.

4.3.3. დეტალური პროგრესი მეორე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 2.3 „მონაცემთა გავრცელების და კომუნიკაციის პროცესების პრაქტიკის გაუმჯობესება“ დაკავშირებით

ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 9 აქტივობა და ყველა სრულად შესრულდა. ამოცანის შედეგის ორივე ინდიკატორი აფასებს საქსტატის, როგორც ოფიციალური სტატისტიკის მთავარი მწარმოებელი უწყების, მიღწევებს მონაცემების გავრცელების მიმართულებით.

მონაცემების გავრცელების ერთ-ერთი მთავარი ინსტრუმენტი საქსტატის ოფიციალური ვებსაიტია, სადაც განთავსებულია სტატისტიკური ინფორმაცია, მეტა მონაცემები, მონაცემთა ბაზები, პუბლიკაციები, მეთოდოლოგიები და სხვა საჭირო ინფორმაცია. ამოცანის შედეგის ინდიკატორი აფასებს ოფიციალური ვებსაიტის უნიკალურ ვიზიტორთა რაოდენობას. 2019 წელს უნიკალური ვიზიტორების წლიური რაოდენობა შეადგენდა 562 000 -ს და 2023 წლის სამიზნე მაჩვენებელი იყო უნიკალური ვიზიტორების საბაზისო მაჩვენებლის გაზრდა 10%-ით. 2023 წლის ბოლოს უნიკალური ვიზიტორთა წლიურმა მაჩვენებელმა 775 607 შეადგინა, რაც საბაზისო მაჩვენებელს 38%-ით აღემატება. შესაბამისად, ამოცანის ეს ინდიკატორი **მიღწეულია** (შესრულდა გადაჭარბებით).

ვებსაიტის შემდეგ სტატისტიკის გავრცელების მეორე პოპულარული ინსტრუმენტია საქსტატის ოფიციალური გვერდი სოციალურ ქსელში სადაც ქვეყნდება რელიზები, ინფოგრაფიკები, პუბლიკაციების ბმულები და სხვა რელევანტური ინფორმაცია. ამოცანის შედეგის მეორე ინდიკატორი აფასებს სოციალურ ქსელში „გამომწერების“ რაოდენობას. 2019 წელს გამომწერების რაოდენობა შეადგენდა 15 000 -ს და სამიზნე მაჩვენებლად განისაზღვრა საბაზისო მონაცემის გაზრდა 20%-ით. 2023 წლის ბოლოს გამომწერების ჯამურმა რაოდენობამ 23 065 შეადგინა, რაც სამიზნე მაჩვენებელს 54%-ით აღემატება. შესაბამისად, ამოცანის ეს ინდიკატორი **მიღწეულია** (შესრულდა გადაჭარბებით).

ცხრილი 11. ამოცანის 2.3 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	მონაცემების გავრცელება და კომუნიკაცია სტატისტიკის წარმოების პროცესის მნიშვნელოვანი ნაწილია. ამოცანა აქტუალურია და ხელს უწყობს მეორე სტრატეგიული მიზნის შესრულებას. ამოცანა პასუხობს სტატისტიკის მომხმარებლების საჭიროებებს და ხელს უწყობს სტატისტიკის გამოყენებას. აქტივობები კარგად პასუხობენ ამოცანას და მის მიზნებს, რაც დასტურდება შესრულების ინდიკატორების გადაჭარბებით შესრულებით.
ეფექტურობა	ამოცანის ყველა შედეგი მიღწეულია და საქსტატის მიერ დანერგილი პროდუქტების პოპულარობა და გამოყენების ხარისხის გაზრდა ასევე არაერთხელ აღინიშნა დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციების დროს. სტატისტიკის გავრცელებით მომხმარებლების კმაყოფილებას ადასტურებს მომხმარებლების კმაყოფილების კვლევებიც.
ეფექტიანობა	ამოცანის ყველა აქტივობა შესრულდა ადმინისტრაციული ხარჯით, რაც ხარჯეფექტურობაზე მიუთითებს.
მდგრადობა	ამოცანა გამოირჩევა მდგრადობის მაღალი მაჩვენებლით . დანერგილი ახალი ინსტრუმენტების გამოყენება გრძელდება სტრატეგიის პერიოდის შემდეგ, მაგალითად ახალი თემატური სტატისტიკის პორტალები სისტემატურად ახლდება, შემუშავდა მონაცემთა გავრცელების და კომუნიკაციის სტრატეგია, რომელიც უკვე ხორციელდება და ა.შ.
გავლენა	ამოცანას აქვს დადებითი გავლენა მონაცემების გამოყენებაზე და გავრცელების ხარისხზე. ეს, პირველ რიგში, სასარგებლოა სტატისტიკის მომხმარებლების სხვადასხვა ჯგუფისთვის.

4.4. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიულ მიზანთან „სტატისტიკური ინფრასტრუქტურის და შესაძლებლობების განვითარება“ და მის შესაბამის ამოცანებთან დაკავშირებით

მესამე სტრატეგიული მიზანი მოიცავს 5 ამოცანას და 31 აქტივობას. აქედან სრულად შესრულდა 27 (87%).

სტრატეგიის ლოგიკური ჩარჩოთი განისაზღვრა მიზნის გავლენის ორი ინდიკატორი. ერთ-ერთი ინდიკატორი აფასებს ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ კანონის შესაბამისობას ოფიციალური

სტატისტიკის მოდელურ კანონთან და ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსთან. საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი საკანონმდებლო ჩარჩოს არსებობა სტატისტიკის განვითარების აუცილებელი წინაპირობაა. საკანონმდებლო ბაზის მოწესრიგება რეკომენდებული იყო 2019 წლის გლობალური შეფასებით. 2019 წლის მდგომარეობით, საქართველოს კანონი ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ 80-85%-ით შეესაბამებოდა ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ მოდელურ კანონს. 2023 წლისთვის სამიზნე მაჩვენებელი იყო სულ მცირე 95%-იანი შესაბამისობის მიღწევა. ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ საქართველოს კანონის შეფასება განხორციელდა 2023 წლის გლობალური შეფასების გუნდის მიერ. მათი შეფასებით, კანონის ამჟამინდელი ვერსია **სრულ შესაბამისობაშია** ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ მოდელურ კანონთან. სამიზნე მაჩვენებელი **მიღწეულია**.

მეორე ინდიკატორი აფასებს სტატისტიკის დარგში შესაძლებლობების განვითარების პოტენციალს, კერძოდ, სტატისტიკის სფეროში განათლების, გამოცდილების, უცხო ენებისა და კომპიუტერული პროგრამების უნარების მქონე კვალიფიციური თანამშრომლების რაოდენობას. 2019 წელს სტატისტიკის სფეროში დასაქმებულების 55% მაღალი კვალიფიკაციის იყო და ფლობდნენ ზემოხსენებულ უნარებს. 2023 წლისთვის სამიზნე მაჩვენებლის თანახმად, კვალიფიციური კადრების წილი უნდა გაზრდილიყო 70%-მდე. 2023 ფაქტობრივი მონაცემების საფუძველზე სტატისტიკის სფეროში განათლების, გამოცდილების, უცხო ენებისა და კომპიუტერული პროგრამების უნარების მქონე კვალიფიციური თანამშრომლების წილი შეადგენს 70%-ს. სამიზნე მაჩვენებელი **მიღწეულია**.

ცხრილი 12. შესამე სტრატეგიული მიზნის შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	შესამე სტრატეგიული მიზანი დაკავშირებულია პირველ და მეორე მიზანთან და მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მათ შესრულებაზე. პირველი და მეორე მიზანი უფრო სტატისტიკურ პროდუქტებზე და პროცესებზეა ორიენტირებული, შესამე კი – სტატისტიკის სისტემის შესაძლებლობების გაძლიერებაზე. შესაბამისად, მიზანი აქტუალურია და შეესაბამება სტატისტიკის განვითარების გრძელვადიან ხედვას. ის კარგად პასუხობს არსებულ საჭიროებებს შემდეგი მიმართულებებით: საკანონმდებლო ბაზის მოწესრიგება, ინფრასტრუქტურის განვითარება, ადამიანური რესურსის განვითარება და სტატისტიკისადმი ნდობის და საქსტატის იმიჯის გაძლიერება. ამგვარად, მიზანი ეხება ყველა იმ კომპონენტს, რომლიც კრიტიკულია ეფექტური და თანამედროვე სტატისტიკის სისტემისთვის.
ეფექტურობა	ამოცანის შედეგები მიღწეულია და დროულად შესრულებული. ეს განსაკუთრებით ეხება საკანონმდებლო ბაზის მიმართულებას. ინფრასტრუქტურის განვითარების მიმართულებით ასევე მიღწეულია მნიშვნელოვანი პროგრესი, რამაც სტრატეგიის მოქმედების პერიოდის დასაწყისში არსებული ბევრი პრობლემა გადაჭრა. კვალიფიციური პერსონალის ადეკვატური რესურსის მიმართებითი შესრულებულმა აქტივობებმა ვერ შეამცირა დენადობის დონე და ამოცანის შესრულების ეფექტურობის მაჩვენებელი არის საშუალო. შესაბამისად, ამოცანა 3.3-ის გარდა, ამოცანებს აქვთ მაღალი ეფექტურობის მაჩვენებელი და, მიზნის ინდიკატორების გათვალისწინებით, ისინი ეფექტურად შესრულდა. მიზანი კარგად პასუხობს არსებულ პრობლემებს, რაც აღნიშნული იყო სტრატეგიის სიტუაციის ანალიზში. მიზნის შესრულების შედეგად ბევრი მათგანი მეტწილად ან სრულად გადაიჭრა.

ეფექტიანობა	მიზნის ამოცანების შესრულება ხარჯეფექტიანად შეფასდა, რადგან აქტივობების დიდი ნაწილი შესრულდა ადმინისტრაციული ხარჯით ან დონორების დაფინანსებით (ტექნიკური დახმარებით). სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსება გამოყენებული იყო ტექნოლოგიების და პროგრამული უზრუნველყოფის შესყიდვისთვის, რაც აუციონის ჩატარებას გულისხმობს, ან მიმართული იყო თანამშრომელთა სახელფასო ფონდის გაზრდაზე, რაც პირდაპირ ხელფასებზე აისახა.
მდგრადობა	მიზნის შედეგების მდგრადობაზე გავლენას ახდენს შემდეგი ამოცანების/მიმართულებების აქტივობების სისტემატური/განგრძობითი შესრულება: ამოცანა 3.2, 3.3 და 3.5. შედეგების მდგრადობისთვის აუცილებელია პერსონალის, ინფრასტრუქტურის და საქსტატის რეპუტაციის და იმიჯის გაძლიერების აქტივობების სისტემატური შესრულება სტრატეგიის პერიოდის მერე და რეკომენდებულია ამ მიმართულებებით ახალი აქტივობების დაგეგმვა შემდეგ სტრატეგიაში. ეს ის კრიტიკული მიმართულებებია, რაზეც სტატისტიკის სისტემა მუდმივად უნდა ზრუნავდეს. საკანონმდებლო ბაზის და რეგისტრების მიმართულებით მიზანს აქვს მაღალი მდგრადობის მაჩვენებელი.
გავლენა	მიზანს აქვს დადებითი გავლენა სტატისტიკის სისტემაზე და, პირველ რიგში, საქსტატზე. მიზნის შესრულების შედეგად გაჩნდა ახალი განვითარების შესაძლებლობები, განსაკუთრებით საერთაშორისო თანამშრომლობის კუთხით. საერთაშორისო არენაზე და ევროკავშირის სტატისტიკოსთა პროფესიულ საზოგადოებაში საქსტატმა სანდო და მაღალი პროფესიონალიზმის მქონე პარტნიორის სტატუსი დაიმკვიდრა. ეს დასტურდება საერთაშორისო რეიტინგებით და საერთაშორისო მაღალი დონის შეხვედრებში, კომიტეტებსა და პროექტებში საქსტატის თანამშრომლების ხშირი მოწვევით. ეს, თავის მხრივ, ხელს უწყობს ევროინტეგრაციის პროცესს და დადებით გავლენას ახდენს ქვეყნის იმიჯზე. ასევე, აღსანიშნავია მნიშვნელოვანი დადებითი გავლენა საკანონმდებლო ბაზაზე, რაც დასტურდება გლობალური შეფასების ანგარიშით.

გამოწვევები და სამომავლო ნაბიჯები

მესამე სტრატეგიული მიზნის შესრულების ერთ-ერთ მთავარ გამოწვევას, ისევე როგორც სხვა მიზნების შემთხვევაში, პანდემია და ამ პერიოდში ამოქმედებული შეზღუდვები წარმოადგენდა. პანდემიის პერიოდში შეუძლებელი იყო შეხვედრების და სოციალური აქტივობების ორგანიზება, რის გამოც დაგეგმილი აქტივობების ნაწილის განხორციელება შეჩერდა. ასევე, გამოწვევას წარმოადგენდა თანამშრომლების დისტანციურ რეჟიმზე გადაყვანა და ახალ პირობებში მართვის ეფექტურობის შენარჩუნება. აღსანიშნავია, რომ ამ გამოწვევის შედეგად საქსტატმა გააუმჯობესა მართვის პრაქტიკა იმ თვალსაზრისით, რომ დისტანციური რეჟიმის მიუხედავად, ძირითადი შესრულების ინდიკატორები შენარჩუნდა, მათ შორის – მომხმარებლების მხრიდან მონაცემებზე მიღებულ მოთხოვნებზე ოპერატიული რეაგირება. საშუალო რგოლის მენეჯმენტმა შეიძინა ახალი უნარები თანამშრომლების და სამუშაო პროცესების დისტანციური მართვის მხრივ, რაც საშუალებას იძლევა მომავალში გათვალისწინებული იყოს ჰიბრიდული სამუშაო გრაფიკის შემოღება საქსტატში თანამშრომლებისთვის მოქნილი სამუშაო გარემოს შესაქმნელად.

კიდევ ერთ მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენდა პროგრამული უზრუნველყოფის, კომპიუტერების, კომპიუტერების ქსელის და სერვერების განახლებისთვის ფინანსური რესურსის მობილიზება. აღნიშნული საკმაოდ დიდ ინვესტიციას მოითხოვდა, თუმცა მონაცემების შეგროვების ელექტრონულ მეთოდებზე გადასვლა და სხვა მნიშვნელოვანი ცვლილებები შეუძლებელი იქნებოდა შესაბამისი ინფრასტრუქტურის გარეშე. ასევე საყურადღებოა მონაცემთა დაცვა და ციფრული უსაფრთხოება. საქსტატის მენეჯმენტმა შეძლო შესაბამისი თანხების გათვალისწინება სახელმწიფო ბიუჯეტში და აღნიშნული ინფრასტრუქტურის განახლება დაგეგმილ ვადებში განხორციელდა.

გამოწვევას წარმოადგენს პერსონალის ადეკვატური რესურსის მიმართულებით ჩატარებული აქტივობებიც. პანდემია, შრომით ბაზარზე შექმნილი კვალიფიციური კადრების დეფიციტი და დიდი კონკურენცია გავლენას ახდენს საქსტატის თანამშრომელთა დენადობაზე. განსაკუთრებით ეს შეინიშნება ახალგაზრდა სპეციალისტებთან მიმართებით. თანამშრომლების კეთილდღეობის გაუმჯობესება საქსტატის დღის წესრიგში მუდმივად დგას, თუმცა გამოწვევას წარმოადგენს საქსტატის შეზღუდული რესურსები. პრობლემურია არსებული რესურსების (ფინანსური და არაფინანსური) ეფექტურად გამოყენება იმგვარად, რომ კადრების დენადობის დონე შემცირდეს და ხელმისაწვდომი იყოს სათანადო ადამიანური რესურსი. ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია შემდეგი სტრატეგიის წარმატებისთვის, რადგან შემდეგ პერიოდში უნდა განხორციელდეს მოსახლეობის საყოველთაო აღწერა, რაც დიდ ადამიანურ რესურსს მოითხოვს.

სამომავლო ნაბიჯები

- შემდეგი სტრატეგიული პერიოდისთვის მნიშვნელოვანია ისეთი მიმართულებების შენარჩუნება/გათვალისწინება, რომელთა უწყვეტობაც კრიტიკულია დარგის განვითარებისთვის: ინფრასტრუქტურის განვითარება, ადეკვატური ადამიანური რესურსის უზრუნველყოფა და სტატისტიკისადმი ნდობის გაძლიერება.
- ასევე, მნიშვნელოვანი მიმართულებაა რეგისტრების განვითარება, რაც შემდგომ სტრატეგიაშიც უნდა გაგრძელდეს. ეს ეხება მოსახლეობის რეგისტრსაც, რომლის შესრულება მიმდინარე სტრატეგიაში ვერ მოხერხდა. ეს ასევე რეკომენდებულია გლობალური შეფასების ანგარიშშიც.
- სტატისტიკური რეგისტრების განვითარება ასევე საჭიროა სტატისტიკის სისტემის სხვა წევრ უწყებებშიც, რომლებიც მნიშვნელოვან მონაცემთა ბაზებს ფლობენ. მიზანშეწონილია, რომ შემდეგი სტრატეგიის პერიოდში, რეგისტრების განვითარების მიზნით, გაძლიერდეს თანამშრომლობა მნიშვნელოვანი მონაცემების მფლობელ სააგენტოებთან.

4.4.1. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 3.1 „საკანონმდებლო ბაზის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა“ დაკავშირებით

ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 1 აქტივობა, რომელიც ითვალისწინებს ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ კანონის ცვლილებას საერთაშორისო მოთხოვნებისა და გლობალური შეფასების რეკომენდაციების შესაბამისად. აღნიშნული აქტივობა სრულად განხორციელდა.

შესრულების ინდიკატორის საკანონმდებლო ბაზას ეხება და გულისხმობს გლობალური შეფასების რეკომენდაციების საკანონმდებლო ბაზაში გათვალისწინების დონეს. სამიზნე მაჩვენებლის თანახმად, 2023 წლისთვის სტატისტიკის შესახებ საქართველოს კანონთან დაკავშირებული თითქმის ყველა რეკომენდაცია გათვალისწინებული უნდა ყოფილიყო. საქსტატიში შეიქმნა სამუშაო ჯგუფი, რომელმაც შეიმუშავა "ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ" კანონის ახალი ვერსია. 2023 წლის მდგომარეობით კანონი მიღებულია და ის სრულ შესაბამისობაშია ევროპის სტატისტიკის მოდელურ კანონთან და საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სისტემის გლობალური შეფასების რეკომენდაციებთან. შესაბამისად, ამოცანის ეს შედეგი **მიღწეულია**.

ცხრილი 13. ამოცანის 3.1 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	ამოცანამ თავისი როლი შეასრულა და დღეს საკანონმდებლო ბაზა სრულად შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს. შესაბამისად, ეს საკითხი აღარ არის აქტუალური . ამოცანა კარგად პასუხობს სტატისტიკის სისტემის საჭიროებებს და სტრატეგიის სიტუაციის ანალიზში ნახსენები პრობლემები საკანონმდებლო ბაზასთან დაკავშირებით სრულად არის გადაჭრილი ამ ამოცანის შესრულებით.
ეფექტურობა	ამოცანა სრულად მიღწეულია რაც ასევე აღინიშნა უახლესი გლობალური შეფასების ანგარიშში. ამოცანა შესრულდა დროულად და დაგეგმილ ვადებში.
ეფექტიანობა	ამოცანა შესრულდა დონორის დახმარებით, რაც გულისხმობდა ტექნიკურ დახმარებას და საერთაშორისო ექსპერტის ჩართულობას. ექსპერტის ჩართულობა უზრუნველყოფს გამოცდილების და ცოდნის ეფექტურ გაზიარებას, რაც პროცესის და ხარჯების ეფექტიანობაზე მიუთითებს.
მდგრადობა	ამოცანა მდგრადობის მაღალი მაჩვენებლით ხასიათდება. ამოცანის ფარგლებში მომზადდა და დამტკიცდა ახალი კანონის, რამაც საფუძველი შექმნა შესაბამისი მარეგულირებელი ჩარჩოს შემუშავებისთვის, რაც უნდა გაგრძელდეს შემდეგ სტრატეგიულ პერიოდში.
გავლენა	ამოცანას აქვს ძალიან მნიშვნელოვანი და კრიტიკული გავლენა სტატისტიკის სისტემის საკანონმდებლო ჩარჩოზე, რომელიც ქმნის სისტემის განვითარებისთვის საჭირო გარემოს. გავლენა დადებითად აისახება პირველ რიგში სტატისტიკის სისტემის წევრებზე (საჯარო სექტორი) და არაპირდაპირი დადებითი გავლენა აქვს სტატისტიკის მომხმარებლების სხვა ჯგუფებზე.

4.4.2. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 3.2 „მდგრადი ინფორმაციული ტექნოლოგიების სისტემის დანერგვა და მონაცემთა დაცვის სისტემის შემუშავება“ დაკავშირებით

ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 9 აქტივობა, აქედან 8 სრულად შესრულდა და 1 მეტწილად არის შესრულებული (იხ. სურათი 7).

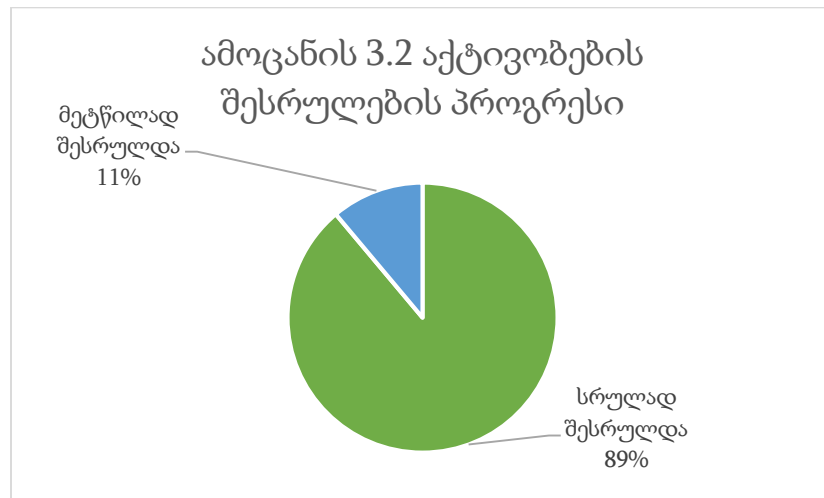
მდგრადი ინფორმაციული ტექნოლოგიების სისტემა და მონაცემთა დაცვა თანამედროვე ციფრულ ეპოქაში სტატისტიკის განვითარების აუცილებელი პირობაა. ინფორმაციული ტექნოლოგიების

სფეროში სწრაფი ცვლილებები სტატისტიკის მწარმოებლებისგან ახალ გარემოებებთან ადაპტაციას მოითხოვს.

ამოცანის შესრულების ერთ-ერთი ინდიკატორი ინფორმაციული ტექნოლოგიების განვითარების სტრატეგიის შემუშავებას უკავშირდება. 2019 წელს არ არსებობდა განვითარების სტრატეგია და ხედვა და საქსტატის საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტი მრავალი გამოწვევის წინაშე იდგა. 2023 წლის სამიზნე მაჩვენებელს წარმოადგენდა ინფორმაციული ტექნოლოგიების განვითარების სტრატეგიის შემუშავება. UNDP-ის ფინანსური დახმარებით, საქსტატმა დაიქირავა კომპანია "ISSP საქართველო", რომელმაც შეიმუშავა ინფორმაციული ტექნოლოგიების განვითარების სტრატეგია, რომლის განხორციელებას საქსტატი უზრუნველყოფს. შესაბამისად, ამოცანის ეს მიზანი **მიღწეულია**.

სტატისტიკის მწარმოებლები და, განსაკუთრებით საქსტატი, ფლობენ დიდი მოცულობის მიკრო მონაცემებს და სხვა კონფიდენციალურ ინფორმაციას და მონაცემთა ბაზებს. აღნიშნული მონაცემების დაცვა და კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფა ადამიანის ფუნდამენტური უფლებაა და აუცილებელია თანამედროვე ციფრული უსაფრთხოების რისკების შესამცირებლად.

მეორე ინდიკატორი ეხება მონაცემთა დაცვისა და უსაფრთხოების მიმართულებით ინფორმაციული ტექნოლოგიების პოლიტიკის შემუშავებას. 2019 წელს მსგავსი პოლიტიკა არ არსებობდა. 2023 წლის სამიზნე მაჩვენებელი კი აღნიშნული პოლიტიკის შემუშავებას ითვალისწინებდა. სტრატეგიის განხორციელების პერიოდში ჩატარდა ინფორმაციული ტექნოლოგიების აუდიტი ინფორმაციულ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით და შემუშავდა მონაცემთა დაცვისა და უსაფრთხოების პოლიტიკა. შესაბამისად, ამოცანის ეს მიზანი **მიღწეულია**.

სურათი 7. ამოცანის 3.2 აქტივობების შესრულების პროგრესი

ცხრილი 14. ამოცანის 3.2 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	ამოცანა დღესაც აქტუალურია და მნიშვნელოვანია, რომ საინფორმაციო ტექნოლოგიების და მონაცემთა დაცვის გაძლიერების მიმართულებით ახალი აქტივობების დაგეგმვა შემდეგ სტრატეგიაშიც

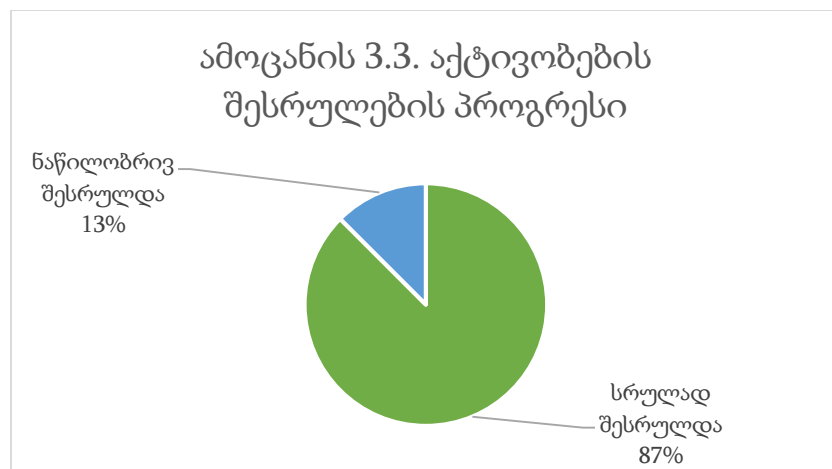
	შენარჩუნდეს, რათა უზრუნველყოფილი იყოს მდგრადობა და უწყვეტობა. ამოცანა კარგად პასუხობს საჭიროებებს და სტრატეგიის სიტუაციის ანალიზით განსაზღვრულ პრობლემებს. სტრატეგიული პერიოდის დასაწყისში საქსტატის საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტი უამრავი გამოწვევის წინაშე იდგა და, სტრატეგიის განხორციელების შედეგად, ის ბევრად გაძლიერდა, როგორც ადამიანური, ისე – ინფრასტრუქტურის კუთხით.
ეფექტურობა	ამოცანის შესრულება მოხდა დროულად და მიღწეული შედეგები შეესაბამება სტრატეგიის განსაზღვრულ მოლოდინებს. ამოცანას აქვს მაღალი შესრულების მაჩვენებელი.
ეფექტიანობა	აქტივობების უმეტესობა დაფინანსდა დონორების მიერ. აღსანიშნავია კომპიუტერული ქსელის, სერვერების და პროგრამული უზრუნველყოფის განახლება, რომელიც დაფინანსდა სახელმწიფო ბიუჯეტიდან. თუმცა შესყიდვების პროცესი ჩატარდა აუქციონის ფორმატში, რაც ხარჯეფექტურობის კომპონენტს ითვალისწინებს. შესაბამისად, ამოცანის შესრულება ხარჯეფექტიანია.
მდგრადობა	ამოცანის შედეგი მდგრადია, რადგან აქტივობების უმრავლესობას ჰქონდა სისტემური ხასიათი. მაგალითად, ამოცანის შესრულების შედეგად საერთაშორისო ექსპერტის მიერ შეფასდა საქსტატის საინფორმაციო ტექნოლოგიების შესაძლებლობები და მდგრადობა. შემდეგ შემუშავდა ინფორმაციული ტექნოლოგიების განვითარების სტრატეგია, რომლის შესრულება დაიწყო სტრატეგიის პერიოდში და გაგრძელდება სტრატეგიული პერიოდის შემდეგ. ასევე, ამოცანის ფარგლებში მოხდა კომპიუტერული ტექნიკის განახლება, რომლის ეფექტი შენარჩუნდება მომდევნო რამდენიმე წლის განმავლობაში.
გავლენა	ამოცანის პირდაპირი დადებითი გავლენა აისახა პირველ რიგში მონაცემების უსაფრთხოებაზე, რაც კრიტიკულად მნიშვნელოვანია მონაცემების მიმწოდებლებისთვის და აუცილებელია მათი ნდობის და მათთან თანამშრომლობის განვითარებისთვის. ასევე, აქტივობების შედეგად გაძლიერდა საქსტატის საინფორმაციო ტექნოლოგიების დეპარტამენტი.

4.4.3. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 3.3 „ადეკვატური პერსონალით უზრუნველყოფა და ადამიანური რესურსების მართვის ეფექტური სისტემის შექმნა“ დაკავშირებით

ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 8 აქტივობა, აქედან 7 სრულად შესრულდა და 1 ნაწილობრივ შესრულებულია.

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი აფასებს თანამშრომლების დენადობის დონეს, რაც ადამიანური რესურსების მართვის ეფექტიანობის ფართოდ გამოყენებულ ინდიკატორს წარმოადგენს. 2019 წელს საქსტატის თანამშრომლების დენადობის წლიური მაჩვენებელი 9%-ს შეადგენდა და 2023 წლის სამიზნე მაჩვენებელად განისაზღვრა მისი შემცირება 5%-მდე. მიუხედავად დაგეგმილი აქტივობების შესრულების მაღალი მაჩვენებლისა, სტრატეგიულ პერიოდში თანამშრომლების დენადობის 7%-იანი დონე შენარჩუნდა. შესაბამისად ამოცანის ეს მიზანი არ არის მიღწეული.

ამოცანის შედეგის მეორე ინდიკატორი თანამშრომლების კმაყოფილების დონეს აფასებს. თანამშრომლების კმაყოფილების რეგულარული კვლევის ჩატარება დაიგეგმა სტრატეგიის პერიოდში და პირველი გამოკვლევა ჩატარდა სტრატეგიის დამტკიცების მერე. შესაბამისად, სამიზნე მაჩვენებლის განსაზღვრისას საბაზისო არ იყო ცნობილი. 2023 წლისთვის სამიზნე მაჩვენებელად განისაზღვრა თანამშრომელთა სულ მცირე 80%-ის კმაყოფილება. თანამშრომელთა კმაყოფილების პირველი გამოკვლევა 2019 წლის დეკემბერში ჩატარდა, როლის მიხედვითაც, თანამშრომელთა კმაყოფილება ყველა საკითხის მიხედვით შეადგენდა 80%-დან 90%-მდე, რაც უკვე შეესაბამებოდა სამიზნე მაჩვენებელს. 2023 წლის გამოკვლევის მიხედვით, აღნიშნული მაჩვენებელი შეადგენს 80-90%-ს. შესაბამისად, ამოცანის ეს მიზანი **მიღწეულია**.

სურათი 8. ამოცანის 3.3 აქტივობების შესრულების პროგრესი

ცხრილი 15. ამოცანის 3.3 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	სტრატეგიის შესრულება და დარგის განვითარება შეუძლებელია ადეკვატური კვალიფიციური პერსონალის გარეშე. ამ მიმართულების განვითარება სტატისტიკის დარგის განვითარების და სტრატეგიით განსაზღვრული სხვა ამოცანების შესრულების აუცილებელი წინაპირობაა. ამოცანა აქტუალურია და კრიტიკულად მნიშვნელოვანია ამ მიმართულებით აქტივობების უწყვეტობის შენარჩუნება, რათა მოხდეს კვალიფიციური კადრების შენარჩუნება და განვითარება.
ეფექტურობა	მიუხედავად იმისა, რომ ამოცანას აქვს აქტივობების შესრულების მაღალი მაჩვენებელი, ამოცანის მიზანი (თანამშრომელთა დენადობის დონე) ვერ იქნა შესრულებული. ამის მიზეზს ნაწილობრივ გარე ფაქტორებიც წარმოადგენენ, თუმცა, შესაძლებელია რომ დაგეგმილი აქტივობები არასაკმარისი აღმოჩნდა დენადობის შესამცირებლად. ამოცანას აქვს საშუალო ეფექტურობის მაჩვენებელი.
ეფექტიანობა	აქტივობების უმეტესობა აღმინისტრაციული ხარჯით შესრულდა, რაც ხარჯეფექტურობაზე მიუთითებს. საშუალო პირობების გასაუმჯობესებლად ხელფასების 10%-იანი ზრდა დაფინანსებულია სახელმწიფო ბიუჯეტიდან. თუმცა, რადგან სამოქმედო გეგმით ამ მიმართულებით გათვალისწინებული რესურსი პირდაპირ მიემართა ხელფასების ფონდში, ეს აქტივობაც ხარჯეფექტურია.

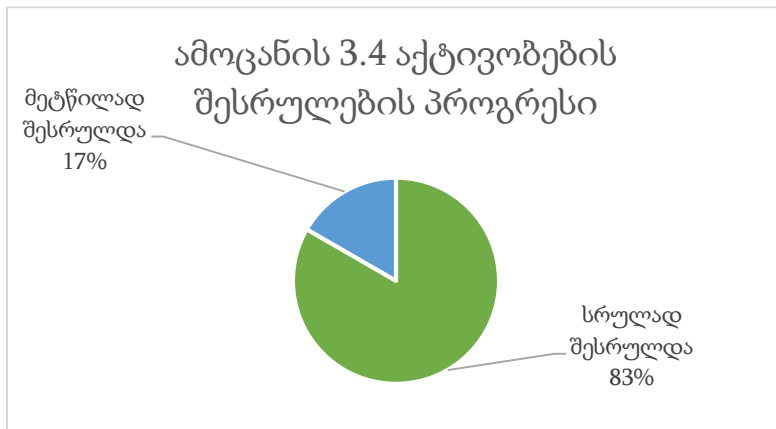
მდგრადობა	ამოცანის შედეგების მდგრადობა დამოკიდებულია სტრატეგიის პერიოდში დაწყებული აქტივობების სისტემატურობაზე. შედეგების მდგრადობისთვის აუცილებელია აქტივობების უწყვეტობა და ახალი აქტივობების დაგეგმვა შემდეგ სტრატეგიაში. შრომის ბაზარზე კვალიფიციურ კადრებზე მაღალი მოთხოვნის გათვალისწინებით, მნიშვნელოვანია საქსტატის, როგორც სტატისტიკის მთავარი მწარმოებელი უწყების, თანამშრომლებისთვის სამუშაო პირობების გაუმჯობესების და მათი განვითარების ხელშეწყობის მიმართულებით მუდმივი პროგრესი.
გავლენა	ამოცანის დადებითი გავლენა პირველ რიგში აისახა საქსტატის თანამშრომლებზე. ეს ასევე დასტურდება თანამშრომელთა კმაყოფილების კვლევით, სადაც თანამშრომლები აღნიშნავენ, რომ სტრატეგიის პერიოდში მათი კეთილდღეობა გაუმჯობესდა. თანამშრომლების პროფესიონალიზმი ასევე აღნიშნულია მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევაში, სადაც სტატისტიკის მომხმარებლები მაღალ შეფასებას აძლევენ საქსტატის თანამშრომლების პროფესიონალიზმს. შესაბამისად, ამ მიზანს არაპირდაპირი დადებითი გავლენა აქვს საქსტატის მიერ წარმოებულ სტატისტიკურ პროდუქტებზე, რაც უკვე აისახა სტატისტიკის მომხმარებლების სხვადასხვა ჯგუფებზე.

4.4.4. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 3.4 „კლასიფიკაციებისა და რეგისტრის თანამედროვე სისტემის დანერგვა“ დაკავშირებით

ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 6 აქტივობა, აქედან 5 სრულად შესრულდა და 1 მეტწილად არის შესრულებული (იხ. სურათი 9).

ამოცანა ორი ნაწილისგან შედგება: რეგისტრების განვითარება და თანამედროვე კლასიფიკაციების დანერგვა. შესაბამისად, ამოცანის შედეგის შესაფასებლადაც ორი ინდიკატორია გამოყენებული.

შედეგის ერთ-ერთი ინდიკატორია სტატისტიკური რეესტრების სისტემის (ბიზნეს რეგისტრი, მოსახლეობის რეგისტრი, სასოფლო მეურნეობათა რეგისტრი) შესაბამისობა საერთაშორისო სტანდარტებსა და მოთხოვნებთან. 2019 წლის მონაცემებით, რეგისტრებთან მიმართებით არსებობდა შემდეგი შესაბამისობის მაჩვენებლები: 1. ბიზნეს რეგისტრი – 90%; 2. მოსახლეობის რეგისტრი – 0% 3. სასოფლო მეურნეობათა რეგისტრი – 16%;. სამიზნე მაჩვენებელი მიღწეულია მხოლოდ ბიზნეს რეგისტრთან მიმართებით, რომლის შესაბამისობა გაიზარდა 95%-მდე. მოსახლეობის რეგისტრის განვითარება ვერ შესრულდა დაგეგმილ ვადებში, რადგან ის მიბმულია საყოველთაო აღწერის პროცესთან, რომლის ჩატარების ვადებმა გადაიწია შემდეგ სტრატეგიულ პერიოდში. შესაბამისად, ამოცანის შედეგი **ნაწილობრივ არის მიღწეული**.

საერთაშორისო სტატისტიკური კლასიფიკაციებისა და ნომენკლატურების უახლესი ვერსიების დანერგვის დონე 2019 წელს შეადგენდა 70%-ს. 2023 წლის ფაქტობრივი მონაცემების მიხედვით, უახლესი ვერსიები სრულად დანერგილია და დანერგვის დონე 100%-ს შეადგენს, რაც სრულად შეესაბამება სამიზნე მაჩვენებელს. შესაბამისად, ამოცანის შედეგი **მიღწეულია**.

სურათი 9. ამოცანის 3.4 აქტივობების შესრულების პროგრესი

ცხრილი 16. ამოცანის 3.4 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	ამოცანა აქტუალურია და თანამედროვე სტატისტიკის სისტემის განვითარების ერთ-ერთ წამყვან მიმართულებას წარმოადგენს. დღეს მსოფლიოში განვითარებული ქვეყნების სტატისტიკის ოფისები აქტიურად ავითარებენ რეგისტრებს და ზრდიან ადმინისტრაციული მონაცემების წილს სტატისტიკის წარმოებაში. აღნიშნული ამოცანა საქართველოში მსგავსი საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვას ემსახურება, რაც მის აქტუალობას უსვამს ხაზს. ამოცანა კარგად პასუხობს მესამე სტრატეგიულ მიზანს და დამატებით ხელს უწყობს პირველი სტრატეგიული მიზნის შესრულებას.
ეფექტურობა	ამოცანა ეფექტურად შესრულდა და კარგად პასუხობს არსებულ გამოწვევებს. არ შესრულდა მოსახლეობის რეგისტრთან დაკავშირებული აქტივობა, თუმცა, რადგან მისი შესრულება დამოკიდებულია საყოველთაო აღწერის ჩატარებაზე, მისი შესრულების ვადამ გადაიწია აღწერის ვადების შესაბამისად. ამოცანა კარგად პასუხობს რეგისტრების განვითარების და კლასიფიკატორების დანერგვის საჭიროებას და ითვალისწინებს 2019 წლის გლობალური შეფასების რეკომენდაციებს. ამოცანის შედეგად რეკომენდაციები შესრულებულია და პროგრესი აღნიშნულია 2023 წლის შეფასების ანგარიშში, სადაც ასევე მოცემულია ახალი რეკომენდაციები ამ მიმართულების შემდგომი განვითარებისთვის.
ეფექტიანობა	აქტივობების უმეტესობა ადმინისტრაციული ხარჯით ან დონორის დაფინანსებით შესრულდა, მათ შორის ნაწილი Twinning-ის პროექტის ფარგლებში. ამოცანის შესრულება ხარჯეფექტურია .
მდგრადობა	ამოცანის შედეგები მდგრადია , რადგან კლასიფიკატორების დანერგვა და რეგისტრების განვითარება განგრძობითი ხასიათის ღონისძიებებია. რეგისტრების გამოყენება და შემდგომი გაუმჯობესება გაგრძელდება სტრატეგიული პერიოდის მერეც.
გავლენა	ამოცანის შესრულებამ მნიშვნელოვანი დადებითი გავლენა იქონია არსებული რეგისტრების გაუმჯობესებასა და ახალი კლასიფიკატორების დანერგვაზე. ეს უზრუნველყოფს ოფიციალური სტატისტიკის

	<p>შესაბამისობას საერთაშორისო სტანდარტებთან. მაგალითად, მიმდინარე სტრატეგიის ფარგლებში საქსტატის მიერ სამუშაო ძალის გამოკვლევაში უახლესი სტანდარტები დაინერგა, რომელიც ეფუძნება შრომის სტატისტიკოსთა მე-19 და მე-20 საერთაშორისო კონფერენციებზე მიღებულ სტანდარტებსა და მეთოდოლოგიას. ინფრასტრუქტურის და რეგიონული განვითარების სამინისტროს მიერ ჩატარდა კვლევა და მომზადდა ანგარიში ევროკავშირის რეგიონების კლასიფიკაციის EU NUTS საქართველოში დანერგვის შესაძლებლობაზე და ამ მიმართულებით განსახორციელებელ ღონისძიებებზე. შემუშავდა და დამტკიცდა ამ კლასიფიკაციის დანერგვის ჰარმონიზაციის გეგმა, რომელშიც განსახორციელებელი ღონისძიებების ნუსხა გაწერილია 2023 წლიდან 2027 წლის ჩათვლით პერიოდისთვის. ამ კლასიფიკაციის დანერგვა რეკომენდებულია გლობალური შეფასების გუნდის მიერ და ასევე წარმოადგენს ევროკავშირის რეკომენდაციას საქართველოს 2023 წლის შეფასების ანგარიშის მიხედვით.</p>
--	--

4.4.5. დეტალური პროგრესი მესამე სტრატეგიული მიზნის ამოცანასთან 3.5 „ოფიციალური სტატისტიკისადმი ნდობის გაძლიერება, საიმედოობის განმტკიცება და კარგი იმიჯისა და რეპუტაციის ხელშეწყობა“ დაკავშირებით

ამოცანის შესასრულებლად დაგეგმილი იყო 7 აქტივობა, აქედან 6 სრულად შესრულდა და 1-ის შესრულება კი, რომელიც გულისხმობდა სოციალური პასუხისმგებლობის გაზიარების მიზნით სისხლის ჩაბარების, დასუფთავების აქციის ან მართონული გარბენის ჩატარებას სტრატეგიის პირველ ნახევარში, შეჩერდა პანდემიის გამო.

ოფიციალური სტატისტიკისადმი ნდობის შესაფასებლად გამოყენებულია ამოცანის შედეგის ინდიკატორი, რომელიც ზომავს ადგილობრივ მედიაში საქსტატის მონაცემების ციტირებას, რადგან მედიაში საქსტატის მონაცემებზე რეფერირება მონაცემებისადმი ნდობაზე მიუთითებს. 2019 წელს ციტირების წლიური მაჩვენებელი შეადგენდა 6000-ს ხოლო 2023 წლის სამიზნეს წარმოადგენდა ამ მაჩვენებლის გაზრდა 5%-ით. 2023 წლის ფაქტობრივმა მონაცემმა 6409 შეადგინა, რაც ჩამორჩება სამიზნე მაჩვენებელს. თუმცა გასათვალისწინებელია ის ფაქტიც, რომ 2020 წელს პანდემიის გამო საბაზოსთან შედარებით ციტირების მაჩვენებელი შემცირდა 10%-ით და შემდეგ წელში საქსტატმა შეძლო შემცირების კომპენსირება და, საბაზოსთან შედარებით, 7%-იანი ზრდის მიღწევა. საბოლოო ჯამში, რადგან საშუალო წლიური 5%-ით ზრდის დინამიკა ვერ იქნა ბოლომდე მიღწეული, ამოცანის შედეგი **მეტწილად მიღწეულად შეგვიძლია მივიჩნიოთ.**

კარგი იმიჯის და რეპუტაციის ქონაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს საერთაშორისო კომიტეტებში საქსტატის წევრების აქტიური მონაწილეობა, საერთაშორისო კომიტეტებში თავჯდომარეობა ან წევრობა, რაც საერთაშორისო არენაზე საქსტატის პროფესიონალიზმის აღიარებაზეც მიუთითებს. 2019 წელს საქსტატის 8 წარმომადგენელი საერთაშორისო კომიტეტში მონაწილეობას იღებდა თავჯდომარის ან წევრის სტატუსით. 2023 წლის მდგომარეობით ეს მაჩვენებელი 15-მდე გაიზარდა, რაც სრულად შესაბამება სამიზნე მაჩვენებელს. აღსანიშნავია, რომ ამ საერთაშორისო კომიტეტებში

საქსტატის ტოპ მენეჯმენტთან ერთად, საშუალო რგოლის მენეჯერებიც იღებდნენ მონაწილეობას. შესაბამისად ამოცანის ეს შედეგი **მიღწეულია**.

ცხრილი 17. ამოცანის 3.5 შეფასება კრიტერიუმების მიხედვით

კრიტერიუმი	პროგრესი
შესაბამისობა	ოფიციალური სტატისტიკისადმი ნდობა და საქსტატის, როგორც ოფიციალური სტატისტიკის მთავარი მწარმოებელი უწყების, რეპუტაცია ძალიან მნიშვნელოვანი წინაპირობაა როგორც მონაცემების გამოყენების ხელშეწყობის, ისე – მონაცემების შეგროვების ეფექტური სისტემის არსებობისთვის. ამოცანა აქტუალურია და კარგად პასუხობს მესამე სტრატეგიულ მიზანს, თუმცა, ასევე, გარკვეულწილად ხელს უწყობს პირველ სტრატეგიულ მიზანს, განსაკუთრებით მონაცემების შეგროვების და მონაცემთა გამოყენების ხელშეწყობას.
ეფექტურობა	მიუხედავად იმისა, რომ ამოცანის ერთი აქტივობის შესრულება შეჩერდა პანდემიის გამო, ამოცანის სხვა მნიშვნელოვანი აქტივობები სრულად შესრულდა და შედეგად ამოცანის მიზნები მიღწეულია. საქსტატის კარგ იმიჯსა და რეპუტაციაზე ასევე მიუთითებს დონორების მხარდაჭერა როგორც სტრატეგიის განხორციელების, ისე სხვა რელევანტური პროექტების მიმართულებით, საქსტატის ჩართულობა როგორც საერთაშორისო ისე ეროვნულ სამთავრობო კომისიებში და კომიტეტებში. აქტივობები კარგად პასუხობენ ამოცანის საჭიროებებს და საქსტატის იმიჯის და რეპუტაციის გაძლიერების მიზნებს.
ეფექტიანობა	ამოცანა სრულად შესრულდა ადმინისტრაციული ხარჯით, რაც ხარჯეფექტურობაზე მიუთითებს.
მდგრადობა	ამოცანის შედეგების მდგრადობის აუცილებელი პირობა ამ მიმართულებით აქტივობების უწყვეტობაა. თუ ამოცანა შენარჩუნდება/იქნება გათვალისწინებული შემდეგ სტრატეგიაში, შედეგებს ექნებათ მდგრადობის მაღალი მაჩვენებელი, ხოლო თუ აქტივობებს ვერ ექნება სისტემატური ხასიათი სტრატეგიული პერიოდის შემდეგ, ეს მდგრადობაზე ნეგატიურად აისახება.
გავლენა	ამოცანას აქვს დადებითი გავლენა სტატისტიკური სისტემის შესაძლებლობის განვითარებაზე. საქსტატის და მისი სისტემის კარგი იმიჯი და რეპუტაცია საერთაშორისო დონეზე ხელს უწყობს სტატისტიკის სისტემის ინტეგრაციას ევროკავშირის სტატისტიკის სისტემაში და ქმნის საერთაშორისო თანამშრომლობის ახალ შესაძლებლობებს. ამოცანა ასევე დადებითად აისახა სტატისტიკისადმი ნდობის ამაღლებაზე, რაც ასევე დასტურდება სტატისტიკის მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევებით. 2019 წელს მომხმარებელთა 41% საქსტატის მიერ წარმოებულ ინფორმაციას მაღალი სანდოობით ახასიათებდა, 2023 გამოკვლევის თანახმად ეს მაჩვენებელი გაიზარდა 78.8%-მდე.

5. გამოწვევები

ძირითადი გამოწვევები შეფასების კრიტერიუმებთან მიმართებით:

- **შესაბამისობა.** ამოცანების და მიზნების უმრავლესობა აქტუალურია, ამოცანა 3.1-ის გარდა. ამოცანა 3.1-მა დაკარგა აქტუალურობა, რადგან არსებული საკანონმდებლო ბაზა უკვე შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს. შესაბამისობის მიმართულებით არსებითი რისკები არ შეინიშნება.
- **ეფექტიანობა.** აქტივობების უმეტესობა ადმინისტრაციული ხარჯითაა შესრულებული. ეს, ერთი მხრივ, ხარჯეფექტიანობის მაჩვენებელია, თუმცა, ამავე დროს, არსებობს **რისკი**, რომ ახალი აქტივობების შესრულება თანამშრომლების დატვირთვაზე აისახება, რამაც შეიძლება ნეგატიური გავლენა მოახდინოს მათ მიერ შესრულებული სამუშაოების ხარისხზე ან გრაფიკზე. აქტივობების ნაწილი, რომლის შესრულება გათვალისწინებული იყო სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დამატებითი რესურსით, შესრულდა ადმინისტრაციული ხარჯით, რაც ასევე ზრდის ზემოხსენებულ რისკებს. დანარჩენი აქტივობა შესრულდა დონორების სრული ან თანადაფინანსებით, რაც ასევე ხარჯეფექტურად ჩათვლილია რადგან, ძირითად შემთხვევაში, ეს გულისხმობდა ტექნიკურ დახმარებას (საერთაშორისო ექსპერტების ჩართულობას). გარე სერვისების შეძენის/დაფინანსების შემთხვევაში კი დონორები ხელმძღვანელობდნენ ტენდერის/კონკურსის პრინციპით, რაც ასევე ხარჯეფექტურობის ერთგვარი გარანტიაა.
- **ეფექტურობა.** ამოცანების უმრავლესობას აქვს ეფექტურობის მაღალი მაჩვენებელი, თუმცა რამდენიმე ამოცანის შემთხვევაში მიზანი არ იყო სრულად მიღწეული. განსაკუთრებით ეს ეხება ამოცანას 3.3 „ადეკვატური პერსონალით უზრუნველყოფა და ადამიანური რესურსების მართვის ეფექტური სისტემის შექმნა“. ჩატარებული აქტივობების მიუხედავად, თანამშრომლების დენადობის დონე 7%-ზე შენარჩუნდა (სამიზნე 5%-ს წარმოადგენდა). თანამშრომლების დენადობაზე გარე ფაქტორებიც მოქმედებენ (მაგალითად, ანალიტიკური უნარების და სტატისტიკის მცოდნე კადრებზე დიდი მოთხოვნა შრომის ბაზარზე), თუმცა, გასაანალიზებელია წასული თანამშრომლების მოტივაცია და სხვა ფაქტორები, რათა შემდეგ სტრატეგიაში ამ მიმართულებით ახალი, უფრო ეფექტური აქტივობები დაიგეგმოს. დენადობის 7% -იანი დონე ორგანიზაციულ დონეზე ერთი შეხედვით განსაკუთრებით მაღალი არ ჩანს, თუმცა კონსულტაციების პროცესში გამოჩნდა, რომ რამდენიმე სტრატეგიული დეპარტამენტი კადრების დეფიციტს განიცდის, რაც ზრდის რისკებს სტრატეგიის შესრულების და არსებული თანამშრომლების გადატვირთვის კუთხით.
- **მდგრადობა.** მდგრადობის მიმართულებით მნიშვნელოვანი გამოწვევები არ არის გამოვლენილი. ამოცანების უმეტესობას აქვს მდგრადობის მაღალი მაჩვენებელი, რაც განპირობებულია აქტივობების სისტემატური და განგრძობადი ხასიათით. აქტივობების დიდი ნაწილი შემდგომი განვითარების საფუძველს ქმნის, რაც ასევე მდგრადობის მაღალ მაჩვენებელზე მიუთითებს. მდგრადობა ასევე განპირობებულია სტრატეგიაში გლობალური შეფასების რეკომენდაციების გათვალისწინებით, რადგან მათი უმრავლესობა მიმართულია დარგის რეფორმირებაზე და გაძლიერებაზე და გულისხმობს სისტემურ რეკომენდაციებს. მდგრადობასთან დაკავშირებული **რისკები** შეინიშნება მხოლოდ რამდენიმე აქტივობის შემთხვევაში, ძირითადად ამოცანა 1.4-ის მიმართ. ეს ეხება აქტივობების იმ ნაწილს, რომელიც გულისხმობს სხვადასხვა ტიპის საგანმანათლებლო (მაგალითად, ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები) შეხვედრის ჩატარებას. ეფექტის მდგრადობის

უზრუნველსაყოფად მნიშვნელოვანია ასეთი ღონისძიებების სისტემატურობა. შემდეგ სტრატეგიულ პერიოდში აღნიშნული ტიპის აქტივობების შენარჩუნება მინიმუმამდე დაიყვანს აღნიშნულ რისკს.

- **გავლენა.** გავლენის კრიტერიუმის მიმართულებით გამოწვევები და რისკები ნაკლებად შეინიშნება. სტრატეგიის ამბიციურობის და შესრულების მაღალი მაჩვენებლის გათვალისწინებით, მიზნების და ამოცანების უმრავლესობას ჰქონდა მნიშვნელოვანი გავლენა დარგის განვითარებაზე და სტატისტიკის მომხმარებლების კონკრეტულ ჯგუფებზე. ძირითადი ბენეფიციარი პირველ რიგში საჯარო სექტორია, რადგან სტრატეგია ხელს უწყობს მტკიცებულებაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილების მიღების პროცესს, დარგობრივ რეფორმებს და ევროინტეგრაციის პროცესს და ასევე ზრდის მიღებული გადაწყვეტილებების ეფექტურობას. ბენეფიციარების მნიშვნელოვან ჯგუფებს ასევე წარმოადგენენ საერთაშორისო ორგანიზაციები, კვლევითი და ანალიტიკური ორგანიზაციები, აკადემიური წრე და სამოქალაქო საზოგადოება.

6. რეკომენდაციები

რეკომენდაციები კონკრეტული მიზნების მიმართულებით იხილეთ შესაბამის თავებში. ზოგადი რეკომენდაციები შემდეგ სტრატეგიაში გასათვალისწინებლად წარმოდგენილია ამ თავში.

- სტრატეგიის განხორციელების და შედეგების ეფექტურობის და მდგრადობის მაღალ მაჩვენებელზე დიდი გავლენა მოახდინა გლობალურმა შეფასებამ და მისი რეკომენდაციების გათვალისწინებამ. რეკომენდებულია გლობალური შეფასების რაუნდების და შემდეგი სტრატეგიების შემუშავების თანმიმდევრობის შენარჩუნება, რათა გლობალური შეფასების უახლესი რეკომენდაციების გათვალისწინება შესაძლებელი იყოს სტატისტიკის სისტემის განვითარების სტრატეგიაში.
- ამბიციური სტრატეგიის განხორციელებას ძლიერი უწყებათაშორისი კოორდინაცია და თანამშრომლობა სჭირდება. რეკომენდებულია შემდეგი სტრატეგიის შემუშავებისთვის შექმნილი საკოორდინაციო მექანიზმის, გასაკუთრებით მისი ტექნიკური ღონის (სამუშაო ჯგუფების), შენარჩუნება/ამოქმედება სტრატეგიის განხორციელებისთვის. ასევე, რეკომენდებულია სტრატეგიაში ისეთი აქტივობების დაგეგმვა, რაც გააძლიერებს უწყებათაშორის კოორდინაციას და თანამშრომლობას.
- რეკომენდებულია, რომ სტრატეგიის ის ამოცანები და მიზნები, რომლებსაც გააჩნია მდგრადობის/აქტუალობის მაღალი მაჩვენებელი, გათვალისწინებული და შენარჩუნებული იყოს შემდეგ სტრატეგიაშიც. ეს განსაკუთრებით ეხება პირველ სტრატეგიულ მიზანს.
- საქართველოს მიერ ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნის სტატუსის მიღების და სტატისტიკაზე მოსალოდნელი მზარდი მოთხოვნის გათვალისწინებით, რეკომენდებულია შემდეგ სტრატეგიაში ევროინტეგრაციის მხარდასაჭერად რიგი აქტივობების დაგეგმვა და ამ საკითხის აქტუალიზაციის გაძლიერება.
- ევროინტეგრაციის მხარდაჭერის კონტექსტში და, ზოგადად, დარგის განვითარებისთვის, მნიშვნელოვანია საერთაშორისო თანამშრომლობა და საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარება და დანერგვა. რეკომენდებულია შემდეგ სტრატეგიაში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერების მიმართულების გათვალისწინება.

- რეკომენდებულია შემდეგი სტრატეგიის აქტივობების ბიუჯეტირების დროს ადმინისტრაციული ხარჯით შესასრულებელი აქტივობების მოცულობის მონიტორინგი/ანალიზი და თანამშრომლების შესაძლო გადატვირთვის რისკის პრევენცია.
- ამბიციური სტრატეგიის შესრულება შეუძლებელია კვალიფიციური კადრების ადეკვატური რესურსის გარეშე. რეკომენდებულია შემდეგ სტრატეგიაში კვალიფიციური კადრების განვითარების და შენარჩუნების, და სამუშაო გარემოს გაუმჯობესების მიმართულებით აქტივობების დაგეგმვა. ასევე, მიზანშეწონილია, არსებული სტრატეგიის 3.3 ამოცანის ეფექტურობის გაანალიზება და კადრების დენადობის ღონის გამომწვევი მიზეზების უკეთ შესწავლა.
- რადგან საერთაშორისო მეთოდოლოგიები პერიოდულად ახლდება, ეროვნული სტატისტიკის სისტემის წევრებმაც უნდა იზრუნონ, რომ ოფიციალური სტატისტიკა იწარმოებოდეს უახლესი მეთოდოლოგიების საფუძველზე. შესაბამისად, ამ მიმართულებით მუშაობის გაგრძელება გათვალისწინებული უნდა იყოს ახალ სტრატეგიაში, სადაც უახლესი სტანდარტების დანერგვასთან ერთად, ასევე განხილული იქნება ახალი რეკომენდაციები, რომლებიც უკავშირდება ევროკავშირის წევრის კანდიდატის სტატუსის მიღებას.

დანართი I – გლობალური შეფასების ანგარიში

დანართი II – კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში
